

ΕΠΙΤΡΟΠΗ ΕΘΝΙΚΗΣ ΑΜΥΝΑΣ ΚΑΙ ΕΞΩΤΕΡΙΚΩΝ ΥΠΟΘΕΣΕΩΝ

ΠΡΑΚΤΙΚΟ

Στην Αθήνα σήμερα, 4 Ιουλίου 1999, ημέρα Κυριακή και ώρα 9.30'π.μ., στην Αίθουσα Γερουσίας του Μεγάρου της Βουλής, συνεδρίασε η Επιτροπή Εθνικής Άμυνας και Εξωτερικών Υποθέσεων της «Βουλής των Εφήβων», υπό την Προεδρία του Βουλευτή κυρίου Ηλία Παπαδόπουλου με αντικείμενο την επεξεργασία και εξέταση των θεμάτων: «Εθνικά θέματα - εξωτερικές υποθέσεις, ελληνοτουρκικές σχέσεις, κουρδικό ζήτημα, κυπριακό, σχέσεις με Σκόπια, εθνική άμυνα και ασφάλεια, στρατός, στράτευση γυναικών, η Ελλάδα στο σύγχρονο κόσμο - διεθνείς σχέσεις, συνθήκη Σένγκεν, ευρωπαϊκή ενοποίηση, τρίτος κόσμος, ειρήνη - πόλεμος, αξίες, ομάδες πληθυσμού με χαρακτηριστικές ιδιαιτερότητες, τοπικά προβλήματα» της Σύνοψης Κειμένων των μαθητών, από την Ελλάδα, την Κύπρο και τον Απόδημο Ελληνισμό, που συμμετείχαν στο εκπαιδευτικό πρόγραμμα «Βουλή των Εφήβων», Σύνοδος Δ' 1998 - 1999.

Στην Επιτροπή Εθνικής Άμυνας και Εξωτερικών Υποθέσεων της «Βουλής των Εφήβων» συμμετείχαν οι εξής «Έφηβοι Βουλευτές»: Αβραμίδου Ιωάννα (Νομός Κοζάνης), Αλεξανδρίδης Δημήτριος (Α' Αθήνας), Αλιμπέρτη Σοφία (Α' Αθήνας), Αρχολέκα Αικατερίνη (Νομός Κυκλάδων), Ασσιώτης Μάριος (Λάρνακα-Κύπρος), Βασιλόπουλος Βασίλειος (Β' Αθήνας), Βάσσης Νικόλαος (Νομός Σερρών), Γραμματιδής Χρήστος (Β' Αθήνας), Δουλγκέρη Άνα (Νομός Λέσβου), Ευκαρπίδης Ευάγγελος (Α' Θεσσαλονίκης), Ζαφείρης Ιωάννης (Νομός Κορινθίας), Θεοδοσίου Σοφία (Λεμεσός-Κύπρος), Κανακάκη Αγγελική (Αίγυπτος), Καλιμαντσάλης Ιωάννης (Νομός Σερρών), Καλλίκη Ελπινίκη (Επικρα-τείας), Καρακούση Παρασκευή (Νομός Έβρου), Κόλλια Νίκη (Νομός Ηλείας), Κούγιας Κωνσταντίνος (Α' Αθήνας), Κουγιουρούκης Αθανάσιος (Νομός Ροδόπης), Λαμπαδάρης Κωνσταντίνος (Νομός Ευρυτανίας), Λεβέντη Ελένη (Νομός Ευβοίας), Λυμπεροπούλου Ελευθερία (Β' Αθήνας), Λυρά Αθηνά - Χρυσοβιάνθη (Νομός Δωδεκανήσου), Μαθιουδάκης Νατάριος (Νομός Ρεθύμνης), Μαλλιάρης Κωνσταντίνος (Νομός Λαρίσης), Μάντσιος Νικόλαος (Νομός

Ροδόπης), Μαρκάκη Ουρανία (Β' Αθήνας), Μαρκόπουλος Ιωάννης (Νομός Φθιώτιδας), Μητροπούλου Μαρία (Κογκό), Μπουζιάλη Ηλιάννα (Νομός Καστοριάς), Νεοκλέους Τατιάνα (Λευκωσία - Κύπρος), Νικολοπούλου Αγγελική (Νομός Αιτωλοακαρνανίας), Ντούρου Αγγελική (Νομός Φωκίδας), Οικονομίδη Ηρώ (Νομός Άρτας), Παλόγου Χριστίνα (Νομός Ευβοίας), Παναγιωτόπουλος Αγησίλαος (Νομός Ευβοίας), Παπανικολάου Ιωάννα (Νομός Ιωαννίνων), Παπαί Σοφία (Υπόλοιπο Αττικής), Πασσαλής Ευμόρφιος (Β' Πειραιά), Πατέλη Ευαγγελία (Β' Αθήνας), Πάττα Σταυρούλα (Β' Αθήνας), Παχίτη Νάσια (Λευκωσία - Κύπρος), Ρήγας Αριστείδης (Νομός Μαγνησίας), Σακελλιάδου Ζωή - Βαγγελίστρα (Νομός Δωδεκανήσου), Σιούτη Ελένη (Β' Αθήνας), Σκαρβέλη Σωτηρία (Νομός Μαγνησίας), Σκουρουμούνη Ασπασία (Λάρνακα - Κύπρος), Σκουρτανιώτης Αθανάσιος (Α' Αθήνας), Σολδάτος Θεόδωρος (Α' Θεσ/νίκης), Σπέργιου Σπυριδούλα (Νομός Φθιώτιδας), Τάχου Αικατερίνη (Νομός Φλώρινας), Τοπαλίδου Κυριακή (Α' Θεσ/νίκης), Τριανταφύλλου Αργυρώ (Νομός Κέρκυρας), Τσάγκας Παναγιώτης (Νομός Ηλείας), Τσιφτισή Χρύσα (Β' Αθήνας), Τσούτση Σταυρούλα (Υπόλοιπο Αττικής), Χαραλάμπους Νάντια (Λεμεσός-Κύπρος), Χατζηγάκου Πολύβιος (Λεμεσός-Κύπρος) και ο Χρηστίδης Νίκος (Νομός Ιωαννίνων).

Στη συνεδρίαση παρέστη και ο πατέρας Γεώργιος Μεταλληνός, καθηγητής της Θεολογικής Σχολής του Πανεπιστημίου Αθηνών, μέλος της Επιτροπής του Εκπαιδευτικού Προγράμματος «Βουλή των Εφήβων».

ΗΛΙΑΣ ΠΑΠΑΔΟΠΟΥΛΟΣ (Πρόεδρος της Επιτροπής): Θα ήθελα να καλωσορίσω τους κυρίους και κυρίες Έφηβους Βουλευτές, στη Βουλή των Ελλήνων.

Όπως θα ξέρετε, η Βουλή έχει έξι Διαρκείς Επιτροπές που συνεδριάζουν τακτικά, ασχολούμενες με την επεξεργασία και εξέταση νομοσχεδίων, πριν αυτά εισαχθούν στην Ολομέλεια. Τα νομοσχέδια αυτά έρχονται μετά από εισήγηση της Κυβέρνησης εκτός από περιπτώσεις όπου γίνονται εισηγήσεις από Βουλευτές, ανεξάρτητα της παράταξης που ανήκουν. Οι συνεδριάσεις της κάθε Διαρκούς Επιτροπής μπορεί να είναι τρεις ή τέσσερις τον αριθμό και διάρκειας, τουλάχιστον, τριών ωρών.

Η Διαρκής Επιτροπή Εθνικής Άμυνας ασχολείται και με

θέματα εξωτερικής πολιτικής και στα πλαίσια αυτά, καλεί πολλές φορές τους αρμόδιους Υπουργούς και κατά κάποιο τρόπο τους «ελέγχει».

Η Επιτροπή επίσης, έχει δικαίωμα να καλεί εκπροσώπους συλλογικών φορέων, όπως προτείνονται από τα μέλη της, για να ακούσει τις απόψεις τους, επί του θέματος που εξετάζει.

Θα παρακαλούσα να λειτουργήσουμε σαν ομάδα με κανόνες, ώστε η συζήτησή μας να διεξαχθεί ομαλά. Είναι εξίσου δύσκολο να μιλά κάποιος και να ακούει.

Παρακαλώ την εισηγήτρια Αικατερίνη Τάχου, Έφηβο Βουλευτή του Νομού Φλώρινας να έρθει στο βήμα. Έχετε στη διάθεσή σας 8 λεπτά, για να αναπτύξετε τις απόψεις σας.

ΑΙΚΑΤΕΡΙΝΗ ΤΑΧΟΥ (Εισηγήτρια): Γειά σας.

Ως εισηγήτρια στον τομέα εξωτερικών υποθέσεων, από τα σπουδαιότερα θέματα που θα αναφερθώ, είναι ο ρόλος των Η.Π.Α. στη διεθνή πολιτική σκηνή. Οι Η.Π.Α. επιδιώκουν τον οικονομικό έλεγχο των νεοσύστατων κρατών, καθώς και τον πλήρη έλεγχο των πλουτοπαραγωγικών πηγών, κυρίως δε του πετρελαίου. Προκειμένου να επιτύχουν τους στόχους αυτούς δε διστάζουν ακόμη και να επιβληθούν δια της βίας, όπως απέδειξε η κρίση στη Γιουγκοσλαβία. Ανώτερος σκοπός είναι η δημιουργία μιας παγκοσμιοποιημένης οικονομίας, όπου θα κυριαρχούν τα αμερικάνικα προϊόντα. Στη νέα τάξη πραγμάτων, όπως έχει διαμορφωθεί στις μέρες μας, ο Ο.Η.Ε. έχει στην πράξη παραμεριστεί εντελώς και έχει υποκατασταθεί από το ΝΑΤΟ.

Η κρίση στο Κόσσοβο αποτελεί το πιο επίκαιρο πολιτικό ζήτημα των ημερών μας. Είναι κλασικό παράδειγμα της πολιτικής των Η.Π.Α. που εκμεταλλεύονται τις περιφερειακές διαφορές, ειδικά σε περιοχές όπου υπάρχουν εθνικιστικές διαμάχες και οι οποίες παρουσιάζουν στρατηγικό και οικονομικό ενδιαφέρον. Το Κόσσοβο πληροί και τις δύο αυτές προϋποθέσεις.

Ιστορικά αναφέρω ότι η περιοχή του Κοσόβου κατοικήθηκε από Αλβανούς για πρώτη φορά το 17ο αιώνα, ενώ μέχρι τότε αποτελούσε έδρα του Σερβικού Πατριαρχείου και κοιτίδα του σερβικού πολιτισμού.

Σήμερα το 85% των κατοίκων είναι Αλβανοί και μέχρι το 1990 έχαιρε αυτονομίας. Η αυτονομία αυτή καταργήθηκε από το Μιλόσεβιτς μετά από μυστικές ενέργειες Αλβανών Βουλευτών. Η ειρηνευτική επέμβαση σχεδιάστηκε με σκοπό τη μετατροπή του Κοσόβου σε προτεκτοράτο των Αμερικανών, οι οποίοι ζητούν να εκμεταλλευτούν το ουράνιο και το πλουτώνιο που υπάρχει στην περιοχή.

Σημαντικότερο ζήτημα εξωτερικής πολιτικής αποτελούν οι ελληνοτουρκικές σχέσεις. Η πρώτη φάση τους ξεκινάει το 1955 και τελειώνει το 1971 με το κλείσιμο της Θεολογικής Σχολής της Χάλκης στην Κωνσταντινούπολη. Οι Τούρκοι επί σειρά ετών επιδίωξαν την εκκαθάριση της ελληνικής μειονότητας με διαρκείς και επαναλαμβανόμενες βιαιοπραγίες κατά των Ελλήνων, με το κλείσιμο των ελληνικών σχολείων,

καθώς και την καθιέρωση νόμων που απαγόρευαν τη μεταβίβαση περιουσίας από Έλληνες γονείς στα παιδιά τους.

Η δεύτερη φάση ξεκινάει το 1974 και φθάνει ως τις μέρες μας. Το 1974 έχουμε την εισβολή στην Κύπρο, όπου οι Τούρκοι καταλαμβάνουν το 35% της έκτασης του νησιού και μεταβάλλουν έτσι το 1/3 του κυπριακού πληθυσμού σε πρόσφυγες. Την κατοχή των κυπριακών εδαφών ακολουθεί η δημιουργία του ψευδοκράτους του Ντενκτάς, καθώς και η μεταφορά 70.000 Τούρκων στο νησί, για την παγίωση της τουρκικής κυριαρχίας. Από το 1974 έως σήμερα η Τουρκία κάνει συνεχείς παραβιάσεις του ελληνικού εναέριου χώρου. Γνωστή σε όλους μας είναι επίσης η διεκδίκηση από την Τουρκία των Δωδεκανήσων και των βραχονησίδων Ίμια, κατά την πρόσφατη κρίση το 1996, καθώς και οι συνεχείς απειλές για πόλεμο σε περίπτωση επέκτασης των χωρικών μας υδάτων από 9 σε 12 μίλια.

Προχωρούμε στο θέμα των πολιτικών σχέσεων της χώρας μας με τα Βαλκάνια. Βασικά αξιώματα της πολιτικής μας στο χώρο αυτό είναι η δημιουργία καλών πολιτισμικών και οικονομικών σχέσεων με τις γειτονικές βαλκανικές χώρες, πράγμα που σε μεγάλο βαθμό έχει επιτευχθεί.

Προβληματικές παραμένουν παρ' όλα αυτά οι σχέσεις μας με την Αλβανία, λόγω του μεγάλου ποσοστού Αλβανών οικονομικών προσφύγων στην Ελλάδα και εξαιτίας της διαρκούς παραβίασης των ανθρωπίνων δικαιωμάτων στη Βόρεια Ήπειρο (κλείσιμο ελληνικών σχολείων, απαγόρευση δημόσιας χρήσης της ελληνικής γλώσσας κ.λπ.).

Όσον αφορά τις ελληνοσκοπιανές σχέσεις είναι γνωστή σε όλους μας η κρίση που επέφερε το 1996 η διεκδίκηση των Σκοπίων για αναγνώρισή τους σαν ανεξάρτητο εθνικό κράτος με το όνομα «Μακεδονία». Οι Έλληνες αντιτάχθηκαν στην επιθυμία αυτή του σκοπιανού λαού, η οποία βοήθουσε στην παραποίηση της ελληνικής ιστορίας και ενθάρρυνε τις αλυτρωτικές βλέψεις του σκοπιανού κράτους απέναντι στην ελληνική Μακεδονία. Η κρίση έχει αμβλυνθεί και για την ώρα οι αλυτρωτικές τάσεις των σκοπιανών φαίνεται να πέφτουν στο κενό. Μάλιστα, το φιλοσκοπιανό κόμμα, που κατέβηκε στις εκλογές, συγκέντρωσε πολύ μικρό ποσοστό ψήφων.

Το κουρδικό είναι ένα ακόμη πρόβλημα, που βρίσκεται στις μέρες μας σε έξαρση, κυρίως, εξαιτίας της πρόσφατης σύλληψης του Οτσαλάν και της εμπλοκής της χώρας μας στην υπόθεση αυτή. Παρά τις επανειλημμένες εκκλήσεις από τους Κούρδους για δημιουργία κουρδικού κράτους, η Τουρκία αρνείται να τους αναγνωρίσει σαν διαφορετική εθνότητα. Οι Η.Π.Α. δε βλέπουν με καλό μάτι τις κουρδικές διεκδικήσεις, πρώτον διότι η περιοχή που ζουν οι Κούρδοι είναι πλούσια σε πετρέλαιο και βρίσκεται κάτω από τον έλεγχό τους και δεύτερον, επειδή πιστεύουν ότι το Ρ.Κ.Κ. έχει κομμουνιστικές ρίζες και χρησιμοποιεί τρομοκρατικές ενέργειες, για να πετύχει τους στόχους του.

Τέλος, θα ήθελα να αναφερθώ στην ευρωπαϊκή ενοποίηση. Βασικές αρχές της Ευρωπαϊκής Ένωσης σήμερα είναι η ενότητα και η ισότητα των χωρών - μελών, ούτως ώστε να εξαφανίζονται οι διαφορές και αντιθέσεις που υπάρχουν, ενώ από τα σοβαρότερα προβλήματα που αντιμετωπίζει η Ευρωπαϊκή Ένωση είναι η αδυναμία διαμόρφωσης μιας ενιαίας εξωτερικής πολιτικής, καθώς και η τάση των μεγάλων εταιρειών να διαμορφώνουν πολλαπλές ταχύτητες, αφήνοντας πίσω τις οικονομικά ασθενέστερες χώρες.

Η Ελλάδα βασανίζεται με στόχο την επικείμενη νομισματική ένωση, πράγμα που οδηγεί στη λιτότητα, όσον αφορά τις εσωτερικές υποθέσεις του κράτους, καθώς επίσης και στη μείωση του κοινωνικού κράτους στο εσωτερικό της. Το ερώτημα για την Ελλάδα είναι, αν η ενοποίηση θα οδηγήσει στην πολυπόθητη πολιτική και κοινωνική σταθερότητα.

ΗΛΙΑΣ ΠΑΠΑΔΟΠΟΥΛΟΣ (Πρόεδρος της Επιτροπής): Ο πατέρας Μεταλληνός, ζήτησε το λόγο για να απευθύνει ένα χαιρετισμό.

π. ΓΕΩΡΓΙΟΣ ΜΕΤΑΛΛΗΝΟΣ: Θα ήθελα να σας πω ότι είμαι καθηγητής στο Πανεπιστήμιο Αθηνών και μέλος της Επιτροπής του Εκπαιδευτικού Προγράμματος «Βουλή των Εφήβων», που πρόεδρος είναι ο κ. Σαμαράκης, και ασχολούμαι εδώ και 4 χρόνια με τα προβλήματα της Βουλής των Εφήβων. Έχω δείξει ιδιαίτερο ενδιαφέρον στα θέματα εθνικής αμύνης, στα εθνικά θέματα και τα θέματα του αποδήμου ελληνισμού. Θα ήθελα να ευχαριστήσω και τον Πρόεδρο της Επιτροπής και να πω ότι ανήκει στην οικογένειά μας, αφού είναι καθηγητής.

Σας εύχομαι καλή επιτυχία και βλέπω πως το ενδιαφέρον σας εκτείνεται σε όλο το φάσμα των εθνικών μας προβλημάτων. Σήμερα, χρειάζεται να αρθρωθεί πολιτικός λόγος, εκ μέρους της νέας γενιάς, που θα δείχνει τη συμμετοχή σας στα κοινά και την αυξημένη και καλλιεργημένη συνείδηση πολιτικής ευθύνης.

ΗΛΙΑΣ ΠΑΠΑΔΟΠΟΥΛΟΣ (Πρόεδρος της Επιτροπής): Ο Αριστείδης Ρήγας έχει ζητήσει το λόγο, για διαδικαστικό θέμα.

ΑΡΙΣΤΕΙΔΗΣ ΡΗΓΑΣ (Νομός Μαγνησίας): Θα ήθελα να ρωτήσω με ποια κριτήρια επιλέχθηκε η εισηγήτρια, με ποια κριτήρια διαμορφώθηκε αυτή η εισήγηση και τέλος, γιατί θα γίνει κλήρωση για τους ομιλητές και όχι εκλογή, που εγώ τουλάχιστον θεωρώ πολύ δημοκρατικότερη διαδικασία.

ΗΛΙΑΣ ΠΑΠΑΔΟΠΟΥΛΟΣ (Πρόεδρος της Επιτροπής): Η διαδικασία που προβλέπεται είναι η κλήρωση. Η Ελευθερία Λυμπεροπούλου έχει το λόγο.

ΕΛΕΥΘΕΡΙΑ ΛΥΜΠΕΡΟΠΟΥΛΟΥ (Β' Αθήνας): Κύριε Πρόεδρε, δεν πρέπει να προσωποποιούμε το θέμα της εκλογής και επειδή όλοι όσοι είμαστε εδώ, είμαστε ισάξιοι, νομίζω ότι πιο δίκαιη διαδικασία είναι η κλήρωση.

ΗΛΙΑΣ ΠΑΠΑΔΟΠΟΥΛΟΣ (Πρόεδρος της Επιτροπής): Η Ελένη Σιούτη έχει το λόγο.

ΕΛΕΝΗ ΣΙΟΥΤΗ (Β' Αθήνας): Κύριε Πρόεδρε, δεν γνωρίζομαστε μεταξύ μας, με τι κριτήρια λοιπόν θα μπορούσε να γίνει η εκλογή; Θεωρώ δικαιότερη την κλήρωση.

ΗΛΙΑΣ ΠΑΠΑΔΟΠΟΥΛΟΣ (Πρόεδρος της Επιτροπής): Ο Αριστείδης Ρήγας έχει το λόγο.

ΑΡΙΣΤΕΙΔΗΣ ΡΗΓΑΣ (Νομός Μαγνησίας): Είμαι υπέρ της εκλογής του ομιλητή στη συζήτηση στην Ολομέλεια, με δικά μας κριτήρια.

ΗΛΙΑΣ ΠΑΠΑΔΟΠΟΥΛΟΣ (Πρόεδρος της Επιτροπής): Ο Πολύβιος Χατζηγιάνγκου έχει το λόγο.

ΠΟΛΥΒΙΟΣ ΧΑΤΖΗΓΙΑΓΚΟΥ (Λεμεσός - Κύπρος): Έχω την εντύπωση ότι από την Κύπρο και την Ομογένεια η διαδικασία θα είναι διαφορετική. Δεν γνωρίζω πως θα γίνει η κλήρωση, πάντως είμαι υπέρ της κλήρωσης, για την αντικειμενικότητα της εκλογής.

ΗΛΙΑΣ ΠΑΠΑΔΟΠΟΥΛΟΣ (Πρόεδρος της Επιτροπής): Ο Πατήρ Μεταλληνός έχει το λόγο.

π. ΓΕΩΡΓΙΟΣ ΜΕΤΑΛΛΗΝΟΣ: Έχω την τιμή να συμμετέχω για τέταρτη φορά στο θεσμό της «Βουλής των Εφήβων» και θα σας πω ότι το συγκεκριμένο θέμα έχει τεθεί από την πρώτη φορά. Επεκράτησε, όμως, στην σκέψη όλων, το ότι δεν γνωρίζεστε μεταξύ σας, προκειμένου να προτείνετε και να εκλέξετε αντιπροσώπους για την Ολομέλεια και γι' αυτό κρίθηκε από την πρώτη χρονιά ότι δικαιότερος τρόπος ήταν η κλήρωση. Αν, όμως, έχουμε πρόσωπα που προέρχονται από τον οικουμενικό ελληνισμό ή όπως την πρώτη χρονιά συνέβη με μία Έφηβο Βουλευτή από τη Βόρειο Ήπειρο, όπου με κοινή συγκατάθεση, επελέγη η συγκεκριμένη Έφηβος Βουλευτής...

ΗΛΙΑΣ ΠΑΠΑΔΟΠΟΥΛΟΣ (Πρόεδρος της Επιτροπής): Ακούσατε την άποψη του Πατρός Μεταλληνού. Παρ' όλα ταύτα επιτρέψτε στο Προεδρείο να σκεφθεί το θέμα που θέσατε και ίσως τεθεί σε ψηφοφορία το θέμα που θέσατε, προόδου της συζήτησης.

ΑΡΙΣΤΕΙΔΗΣ ΡΗΓΑΣ (Νομός Μαγνησίας): Δεν μου απαντήσατε πώς επελέγη η Εισηγήτρια.

ΗΛΙΑΣ ΠΑΠΑΔΟΠΟΥΛΟΣ (Πρόεδρος της Επιτροπής): Η Εισηγήτρια Αικατερίνη Τάχου επελέγη, γιατί είχε την υψηλότερη βαθμολογία. Το λόγο έχει η Ζωή Σακελλιάδου.

ΖΩΗ ΣΑΚΕΛΛΙΑΔΟΥ (Νομός Δωδεκανήσου): Όσον αφορά στα κριτήρια επιλογής, είναι δεδομένο ότι δεν μπορούμε να μιλήσουμε και οι 59, όμως, μπορούμε να διαμορφώσουμε άποψη, από τις απόψεις των ομιλητών. Γι' αυτό είμαι υπέρ της επιλογής των ομιλητών για την Ολομέλεια.

ΗΛΙΑΣ ΠΑΠΑΔΟΠΟΥΛΟΣ (Πρόεδρος της Επιτροπής): Η Αικατερίνη Τάχου έχει το λόγο.

ΑΙΚΑΤΕΡΙΝΗ ΤΑΧΟΥ (Νομός Φλώρινας): Θα μπορούσε, ίσως, να δοθεί κάποια προτεραιότητα στα παιδιά των παραμεθωρίων περιοχών και κυρίως από την Κύπρο και την Ομογένεια.

ΗΛΙΑΣ ΠΑΠΑΔΟΠΟΥΛΟΣ (Πρόεδρος της Επιτροπής): Ο Αγησίλαος Παναγιωτόπουλος έχει το λόγο.

ΑΓΗΣΙΛΑΟΣ ΠΑΝΑΓΙΩΤΟΠΟΥΛΟΣ (Νομός Ευβοίας): Διαφωνώ με την προηγούμενη πρόταση, νομίζω ότι όλοι θέλουμε να εκθέσουμε τους προβληματισμούς μας, στο βαθμό που νομίζουμε. Όλοι πρέπει να έχουμε τον ίδιο χρόνο.

ΗΛΙΑΣ ΠΑΠΑΔΟΠΟΥΛΟΣ (Πρόεδρος της Επιτροπής): Έχετε δυνατότητα να κρατάτε σημειώσεις από τις ομιλίες των ομιλητών. Ο Κωνσταντίνος Κούγιας έχει το λόγο.

ΚΩΝΣΤΑΝΤΙΝΟΣ ΚΟΥΓΙΑΣ (Α' Αθήνας): Το Τουρκικό Πεντάγωνο και το Υπουργείο Εξωτερικών της Τουρκίας ακολουθούν μία μακρόχρονη πολιτική, από το 1950 εναντίον της Ελλάδας. Από το 1964 η Άγκυρα θέτει σε εφαρμογή σχέδιο αμφισβήτησης της εθνικής μας κυριαρχίας στο Αιγαίο και τα Δωδεκάνησα.

Η αμφισβήτηση εφαρμόζεται με τη μέθοδο των μαζικών παραβιάσεων του εθνικού μας εναερίου χώρου στο Αιγαίο από τουρκικά μαχητικά αεροσκάφη, που συνεχίζεται με αμείωτο βαθμό, αν όχι με αύξοντα.

Τον Αύγουστο του 1974 και λίγο πριν τον Αττίλα 2, η Άγκυρα κλιμάκωσε την κατάσταση στο Αιγαίο με την παράνομη έκδοση της νότας 714, σύμφωνα με την οποία η Άγκυρα εγκλωβίζει την εναέρια κυκλοφορία του Αιγαίου, διχοτομώντας το από βορρά προς νότο. Τότε η Ελλάδα, με το αιτιολογικό της εισβολής των Τούρκων στην Κύπρο, απεχώρησε από το στρατιωτικό σκέλος του ΝΑΤΟ, αφήνοντας το πεδίο ελεύθερο στην Άγκυρα να μονοπωλεί στα όργανα της Ατλαντικής Συμμαχίας, θέτοντας βέτο και όρους για την επανένταξή μας αργότερα στο στρατιωτικό σκέλος.

Από εκεί και έπειτα η Άγκυρα, μπορούμε να πούμε ότι κωδικοποίησε τις διεκδικήσεις της στο Αιγαίο στα εξής σημεία: Πρώτον, συρρίκνωση του εθνικού μας εναερίου χώρου από 10 ναυτικά μίλια στα 6. Δεύτερον, έλεγχος από κοινού του διεθνούς εναερίου χώρου του Αιγαίου, δηλαδή συγκυριαρχία. Τρίτον, καθορισμός συγκεκριμένων περιοχών για αεροναυτικές ασκήσεις του ελληνικού στρατού. Τέταρτον, απαγόρευση της επεκτάσεως των χωρικών μας υδάτων από 6 ναυτικά μίλια σε 12. Πέμπτον, απαγόρευση εκμετάλλευσης εκ μέρους μας, του υποθαλασσίου χώρου, υφαλοκρηπίδας, με απώτερο σκοπό τη συνεκμετάλλευση, όπως το ψιθυρίζουν ορισμένοι στη χώρα μας, οι οποίοι έχουν βραβευθεί με το βραβείο «Ιππεκτίς», δηλαδή από το ευαγές ίδρυμα της τουρκικής υπηρεσίας πληροφοριών και των στρατοκρατών του τουρκικού πενταγώνου.

Δημιουργία «γκρίζων ζωνών» στο Αιγαίο: Δυστυχώς, την επιθετική εξωτερική πολιτική της Άγκυρας καλείται να αντιμετωπίσει η χώρα μας με μια εξωτερική πολιτική χωρίς εθνική στρατηγική, υποδομή και όραμα, αλλά με παθητική τακτική και υποχωρητική σε όλες τις ενέργειες και εκδηλώσεις. Ούτε καν αμυντική.

Με το σύνθημα «δεν διεκδικούμε τίποτα» τη στιγμή που όλοι γύρω μας, μέσα στην αναταραχή της νέας τάξης πραγμάτων, όλο και κάτι διεκδικούν σε βάρος μας, εκείνο που κατορθώσαμε με την Τουρκία ήταν η ηθική μας ταπείνωση, όπως έγινε στα Ίμια με την υποστολή

της ελληνικής σημαίας σε ελληνικό έδαφος, δημιουργώντας «γκρίζα ζώνη» στην περιοχή, με την ακύρωση εγκατάστασης των ρωσικών πυραύλων S-300 στην Κύπρο, μετά από απειλές της Άγκυρας, με τη σιωπηρή παραίτηση και των δύο μεγάλων πολιτικών κομμάτων της άσκησης του δικαιώματός μας για την επέκταση των χωρικών μας υδάτων από 6 ναυτικά μίλια σε 12, μετά από την άσκηση νΕΤΟ ως αιτία πολέμου από την Άγκυρα, με την παράδοση του Κούρδου ηγέτη Οτσαλάν με όλες τις παρενέργειες, που είχε και θα έχει αυτή μας η ενέργεια και τέλος με τη Συμφωνία της Μαδρίτης, μέσω της οποίας η χώρα μας, δυστυχώς, αναγνώρισε ζωτικά συμφέροντα στην Τουρκία.

Όμως, η υποχωρητικότητα δεν σταματάει εδώ. Ο κατήφορος που έχει πάρει η ελληνική κυβέρνηση σε θέματα εθνικής μας κυριαρχίας είναι μεγάλος και επικίνδυνος.

Η Τουρκία προωθεί την αυτονομία της Θράκης μας με ταχείς ρυθμούς, επιδιώκοντας σε πρώτη φάση να ανατρέψει την πληθυσμιακή κατάσταση στην περιοχή υπέρ των μουσουλμάνων, τους οποίους αποκαλεί και Τούρκους.

Έτσι, λοιπόν, σιγά-σιγά οι Τούρκοι μας προκαλούν λίγο ή πολύ σε πόλεμο και η δική μας η απάντηση είναι, ότι, εάν θέλουν να ανοίξουν αυτή την πόρτα του «φρενοκομείου», εμείς τους απαντούμε ότι «θα μπορούμε και εμείς μέσα», όπως είχε πει και ο Γεώργιος Παπανδρέου, ως Πρωθυπουργός της Ελλάδας.

Μερικές προτάσεις για την αποφυγή όλων αυτών είναι:

Πρώτον, να μη συζητάμε για κάνα θέμα με την Τουρκία, όσον αφορά το Αιγαίο, γιατί δεν υπάρχει καμία διαφορά μεταξύ μας. Δεν μπορούμε να ψάχνουμε την αλλαγή του κληρονομικού δικαίου, δηλαδή, εάν η πατρική κατοικία θα μεταβιβασθεί σε κάποιον άσχετο ή σε μας.

Δεύτερον, να ασκήσουμε το δικαίωμά μας για την επέκταση των χωρικών μας υδάτων από 6 μίλια σε 12, που απορρέει άλλωστε και από το διεθνές δίκαιο θαλάσσης, που εφήρμοσε και η Τουρκία στη Μαύρη Θάλασσα.

ΗΛΙΑΣ ΠΑΠΑΔΟΠΟΥΛΟΣ (Πρόεδρος της Επιτροπής): Η Αγγελική Ντούρου έχει το λόγο.

ΑΓΓΕΛΙΚΗ ΝΤΟΥΡΟΥ (Νομός Φωκίδας): Αξιότιμε κύριε Πρόεδρε της Επιτροπής, αγαπητοί φίλοι μου «Έφηβοι Βουλευτές», είναι μεγάλη τιμή για μένα και κυρίως μεγάλη ευθύνη που θα μιλήσω για τα προβλήματα της πατρίδας μου, της Β. Ηπείρου. Είναι γνωστή η κατάσταση που επικρατεί στη Β. Ήπειρο τα τελευταία χρόνια. Όσοι την εγκατέλειψαν αντιμετωπίζουν προβλήματα εκμετάλλευσης και ρατσισμού, και όσοι απέμειναν ζουν στην εξαθλίωση και στο φόβο που προκαλούν οι κουκουλοφόροι, οι άνθρωποι με τα καλάσνικοφ.

Το βιοτικό επίπεδο θυμίζει τριτοκοσμικές χώρες. Η ζωή έχει γίνει απάνθρωπη και η πατρίδα μαραζώνει. Η πρωτοβάθμια ελληνική εκπαίδευση είναι ελλιπής, αφού δεν υπάρχουν ούτε βιβλία, ούτε καθηγητές, ενώ η δευτεροβάθμια και η τριτοβάθμια εκπαίδευση απουσιάζει.

Υπάρχουν ελληνικές εκκλησίες, όπου μπορούμε ως χριστιανοί να εκφράσουμε την πίστη μας, όμως, λείπουν απ' αυτές οι ιερείς που θα καθοδηγήσουν. Κάτι τέτοιο, όμως, σημαίνει αποδυνάμωση της Ορθοδοξίας και της εθνικής μας συνείδησης.

Όλα αυτά τα προβλήματα και άλλα όπως: η ιστορία με τις παρατράπεζες, που άφησε το λαό χωρίς πεντάρα, ο εμφύλιος πόλεμος το '97, οι καταυλισμοί των προσφύγων οδηγούν στην εγκατάλειψη του τόπου μας. Και εμείς εγκαταλείπουμε την πατρίδα μας ψάχνοντας για τον παράδεισο που μας έταξαν οι γονείς μας, όμως, δεν βρήκαμε τον παραδεισένιο κόσμο, αλλά μόνο τη στάση της πολιτικής ηγεσίας, που δεν μας δέχθηκε ως Έλληνες, αλλά μας έβαλε στο ίδιο καλάθι με τους ξένους.

Ο πόνος πλημμυρίζει την καρδιά μας από τη στιγμή, που νοιώθουμε δύο φορές ξένοι. Στην Ελλάδα μας θεωρούν ξένους, γιατί, αν και Έλληνες, δεν έχουμε ελληνική υπηκοότητα. Στην Αλβανία μας θεωρούν πάλι ξένους, γιατί, αν και έχουμε αλβανική υπηκοότητα, δεν έχουμε αλβανική συνείδηση. Έχουμε βουλιάξει στην απογοήτευση και δεν ξέρουμε πού να ξεσπάσουμε την αγανάκτησή μας. Μπροστά μας είναι ο γκρεμός και για ένα βήμα πέφτουμε. Ζητάμε ένα ελληνικό χέρι, για να μας σώσει, αλλά όπου και να ταξιδέψουμε συναντάμε αδιαφορία, δυσπισία και ψυχρότητα.

Ως ελληνικός λαός έχετε κάνει πολλά για μας και σας ευχαριστούμε. Όμως, δεν μπορώ να πω το ίδιο για την ελληνική Κυβέρνηση, γιατί δεν προσπαθεί να κάνει κάτι, ώστε να νοιώσουμε πως είμαστε άνθρωποι με μόνιμη ταυτότητα, άνθρωποι με συνείδηση, δικαιώματα και υποχρεώσεις προς την πατρίδα μας.

Μέσα σ' αυτήν την αίθουσα είμαστε όλοι Έλληνες, που μιλάμε την ίδια γλώσσα, έχουμε τα ίδια ήθη και έθιμα, πιστεύουμε στην ίδια θρησκεία και όμως μέσα σ' αυτήν την αίθουσα όλοι εσείς έχετε δικαιώματα, ενώ εγώ και όσοι βρίσκονται στην ίδια θέση με εμένα τα στερούμαστε.

Μη λησμονάτε την πατρίδα μου, μη ξεχνάτε πως σ' αυτόν τον τόπο υπάρχουν ελληνικές ψυχές, που έχουν την ανάγκη σας.

Όπως η Αλβανία διεκδικεί τα ανθρώπινα δικαιώματα για τους Αλβανούς του Κοσσόβου, έτσι και η Ελλάδα έχει υποχρέωση να διεκδικήσει όσα της ανήκουν.

Δεν θέλουμε να μας σκεπάσουν τα σύννεφα, ούτε να είναι η πατρίδα μας κήπος με νεκρά λουλούδια. Θέλουμε να φυσήξει ο αέρας της ανανέωσης και να ακουστούν οι κραυγές μας.

Είμαστε Έλληνες, έχουμε και εμείς δικαιώματα.

Την αγανάκτησή μου, ίσως την ξεχάσω, όμως δεν θα ξεχάσω ποτέ τη μέρα που η γιαγιά μου πέρασε για πρώτη φορά τα σύνορα της Ελλάδας και με το χέρι της που έτρεμε πήρε λίγο ελληνικό χώμα, το φίλησε και είπε ψιθυρίζοντας: «Αχ! Ελλάδα, σ' αγαπώ».

Νέος θα πει να αλλάξεις τον κόσμο και εμείς είμαστε αποφασισμένοι να κτίσουμε την ελπίδα

για ένα καλύτερο αύριο.

ΗΛΙΑΣ ΠΑΠΑΔΟΠΟΥΛΟΣ (Πρόεδρος της Επιτροπής): Το λόγο έχει ο Νικόλαος Βάσσος.

ΝΙΚΟΛΑΟΣ ΒΑΣΣΟΣ (Νομός Σερρών): Είκοσι πέντε χρόνια από την αναίτια και βάρβαρη εισβολή του Αττίλα στην Κύπρο αισθάνεται κανείς βαθύτατη θλίψη και πικρία, γιατί το έγκλημα αυτό συνεχίζεται. Το μόνο που έγινε αυτά τα χρόνια είναι η έκδοση σωρείας ψηφισμάτων από τον Ο.Η.Ε., που έμειναν απλώς ψηφίσματα, διότι η Τουρκία δεν εφαρμόζει μόνο το γνωστό «μακάριοι οι κατέχοντες», αλλά με το τυφλό της όργανο, τον Ντεκτάς, απεργάζεται τη λεηλασία της Β. Κύπρου και με απροκάλυπτο και κυνικό τρόπο την πληθυσμιακή της αλλοίωση.

Την παρουσία τους μέσα στον κυπριακό χώρο, οι Τούρκοι τη στηρίζουν σε υποκριτικά επιχειρήματα, περί δήθεν κινδύνων της εθνικής τους μειονότητας και τη μεθοδεύουν με ισχυρισμούς, που δεν έχουν ούτε πραγματικό ούτε νομικό υπόστρωμα.

Διακήρυξαν ότι την παράνομη εισβολή τους στην Κύπρο την έκαναν, για να προστατέψουν δήθεν τους Τουρκοκύπριους και ότι η διχοτόμηση αποτελεί συνέπεια και μέτρο αυτής της προστασίας. Δεν λένε, όμως, την αλήθεια. Εξαπατούν την παγκόσμια κοινή γνώμη.

Πέρασαν από τότε πολλά στάδια και το θέμα της Κύπρου ε γνώρισε πολλές μεταπτώσεις. Ποια είναι επιτέλους η εθνική μας γραμμή για το Κυπριακό, που τίθεται εδώ και δεκαετίες και πότε άραγε θα συνειδητοποιήσουμε ότι η πορεία και η σωτηρία της Κύπρου είναι άρρηκτα συνδεδεμένη με την ιστορία και το μέλλον της Ελλάδας.

Και, όμως, δεν είναι περίεργο που Τούρκοι πολιτικοί και διπλωμάτες, ντυμένοι στα φράκα τους, σαν πραγματικοί «νεκροθάφτες», κυκλοφορούν στο διεθνές προσκήνιο χαμογελώντας ευγενικά, κάνοντας εγκάρδιες χειραψίες και μιλώντας με πάθος για τα «δικαία τους». Θα μου πείτε μαύρο χιούμορ είναι αυτό, γιατί γνωρίζουν πολύ καλά ότι είναι παραχαράκτες της ιστορίας, «χασάπηδες» του πολιτισμού και κοινοί κλέφτες. Το γνωρίζουν και οι ίδιοι, αλλά και αυτοί που τους ανοίγουν τα σαλόνια τους. Και δεν ντρέπονται ούτε οι ίδιοι, ούτε οι άλλοι. Και η υποκρισία συνεχίζεται... Και οι πάντες εξακολουθούν να κάνουν τους κουτούς. Και το έγκλημα μεγαλώνει. «Ούτε γάτος ούτε ζημιά». Η ισορροπία να είναι καλά και η Κύπρος ασ καεί.

Φυσικό είναι, λοιπόν, το ερώτημα. Γιατί, και μέχρι πότε; Είναι δύσκολο να πει κανείς τι θα γίνει παραπέρα, γιατί οι ρίζες του κυπριακού δράματος περιπλέκονται με τα στρατιωτικά συμφέροντα των Η.Π.Α. και του ΝΑΤΟ. Πίσω από την ανυποχώρητη στάση της Τουρκίας βρίσκονται οι μπεριαλιστικές δυνάμεις, που οργάνωσαν τα τραγικά γεγονότα του 1974. Αυτοί ενθαρρύνουν τον τουρκικό επεκτατισμό και παρεμποδίζουν τη δίκαιη λύση του κυπριακού.

Ποτέ όμως δεν βγαίνει κάτι αιώνιο από μια αθλιότητα. Είναι μια αλήθεια, που αναμφίβολα δεν συνειδητοποιήσαν ποτέ, οι πέρα από το Αιγαίο άσπονδοι γείτονές μας, ούτε και πλάθεται μια ιστορία με την παραποίηση της ιστορίας, πράγμα που επίσης δεν φαίνεται να έχουν κατανοήσει.

Χάσαμε, λοιπόν, την Κύπρο. Την κατέκτησαν οι Τούρκοι. Εμείς τι κάνουμε; Τίποτα. Εθνική αυτοδιάθεση σημαίνει εθνική ανεξαρτησία, ελεύθερη πολιτιστική ανάπτυξη, ελεύθερη διαμόρφωση της εθνικής μας ψυχοσύνθεσης. Μήπως σε όλους αυτούς τους τομείς η στάση μας είναι αρνητική; Οι κίνδυνοι για το μέλλον μας είναι υπαρκτοί, μα, ας μην κλαίμε. Είμαστε ένας λαός, που συνδέεται άρρηκτα με τους αγώνες και την ελευθερία του ανθρώπου. Μπορούμε να ξαναβρούμε το δρόμο μας. Γνωρίζω ότι πολλοί πολιτικοί της Ελλάδας μίκρυναν την Κύπρο. Πληροφορώ, όμως, τους Κύπριους αδελφούς μου και ιδιαίτερα αυτούς που είναι σήμερα κοντά μας, ότι η Ελλάδα σαν λαός και χώρα ευρίσκεται πάντοτε στο πλευρό τους. Οποιοσδήποτε άλλες λύσεις, εκτός από την ένωση, είναι προσωρινής ισχύος και αποτελούν επιδέσμους στην πληγή της Κύπρου. Μερικές σημαντικές κινήσεις με τις οποίες πρέπει να κινηθούν οι αρμόδιοι, που τόσα χρόνια δεν έχουν κάνει τίποτα, είναι η συχνή προσφυγή στον Ο.Η.Ε. και η εξασφάλιση της διεθνούς κοινής γνώμης, που μπορεί να ασκήσει θετική επίδραση στις κυβερνήσεις των κρατών. Επίσης, είναι η ακόμα πιο έντονη δραστηριοποίηση των δυνάμεων του ελληνισμού της Διασποράς και ιδιαίτερα της Αμερικής. Είναι η σφυρηλάτηση της εθνικής μας ενότητας. Είναι η ακόμα πιο αποτελεσματική εξωτερική μας πολιτική και η ένταξη. Η αποτελεσματικότερη λειτουργία του ενιαίου αμυντικού δόγματος Αθήνας - Λευκωσίας και φυσικά είναι η ένταξη της Κύπρου στην Ευρωπαϊκή Ένωση.

Η αναρχία του εγκλήματος, λοιπόν, είναι χειρότερη από το έγκλημα. Ας ενωθεί παγκόσμια ο Ελληνισμός, για να αντισταθεί στην τουρκική πλημμυρίδα, όπως το έπραξε πάντα, για τους γνωρίζοντες ελληνική ιστορία. Ας αποκόψουμε τα δάκτυλα από τα χέρια της Τουρκίας, προτού συσφίξει τις γροθιές της, για να τις στρέψει εναντίον μας.

Όχι, λοιπόν, εφησυχασμός, αλλά ας μετατρέψουμε την οργή σε αγωνιστικό πάθος διακηρύσσοντας προς όλες τις κατευθύνσεις, ότι δεν ξεγράφουμε αλησμόνητες πατρίδες, κατοχή, αγνοούμενοι, εγκλωβισμένοι, Πενταδάκτυλος, Κερύνεια, Αμμόχωστος, Καρπασία. Ας χαράξουν και ας ματώσουν όλων μας τις καρδιές και με των καρδιών το πύρωμα θα ανοίξουν κάποτε δρόμοι ελευθερίας, μέχρι τα γαλανά ακρογιάλια της Κερύνειάς μας, γιατί εκεί είναι τα σύνορά μας.

ΗΛΙΑΣ ΠΑΠΑΔΟΠΟΥΛΟΣ (Πρόεδρος της Επιτροπής): Ο Ευάγγελος Ευκαρπίδης έχει το λόγο.

ΕΥΑΓΓΕΛΟΣ ΕΥΚΑΡΠΙΔΗΣ (Α' Θεσσαλονίκης): Αφορμή παίρνω από κάποια θέματα που είπε ο Εισηγητής μας. Έκανε ιδιαίτερη αναφορά για το θέμα των Σκοπίων, που έχουν κάποιες ιδιαίτερες αξιώσεις να ονομάσουν το

κρατίδιό τους «Μακεδονία» και να συνεχίσουν την προσπάθειά τους με πρωτοφανή προπαγάνδα και τεχνάσματα. Φαίνεται ότι το έχουν πετύχει, αν και το FYROM ψηφίστηκε από τον Ο.Η.Ε., ώστε να υπάρξει μια συμβιβαστική λύση, συνεχίζουν τις προκλήσεις. Φαίνεται, ότι με παράξενες σκοπιμότητες υποσκάπτουν την ελληνικότητα της Μακεδονίας. Σε όλες τις διεθνείς πολιτισμικές οργανώσεις τα Σκόπια όντως ονομάζονται «Μακεδονία».

Από την πλευρά της χώρας μας το θέμα έχει παραμεληθεί. Εγώ, όμως, και κάποιοι άλλοι εδώ μέσα από τη Μακεδονία ενοχλούμαστε πολύ και πονάμε. Μήπως έχουμε όλοι ξεχαστεί; Όταν βλέπουμε τα αρχικά Μ.Κ. στις πινακίδες των αυτοκινήτων από τα Σκόπια, μας δημιουργείται πραγματικά όχι μόνο λύπη, αλλά και μεγάλος θυμός. Γι' αυτό πιστεύω, ότι πρέπει να δραστηριοποιηθούμε, γιατί το θέμα της ονομασίας εξυπηρετεί παράξενες σκοπιμότητες.

Στο κουρδικό ζήτημα μπορεί η ελληνική Κυβέρνηση να χειρίστηκε λανθασμένα το θέμα, όμως ο ελληνικός λαός συμπαραστάθηκε στον Κουρδικό, στην απεριόριστη φιλία, στο ενδιαφέρον και έδειξε την ανώτερη φύση του. Το δυσάρεστο συμβάν της σύλληψης έχει πολλές συνέπειες. Όντως οι ενέργειες από την ελληνική πλευρά ήταν σε κάποια σημεία εντελώς τραγικές. Όμως μπορούμε να επιτρέπουμε σε κάποιους συνεργάτες του Κούρδου ηγέτη να προσβάλλουν, να υβρίζουν και να ρυπαίνουν το ελληνικό Έθνος;

Είναι καιρός να σκεφθούμε και την Ελλάδα. Ναι, ας γίνουμε και λίγο εθνικιστές. Κάποιες φορές χρειάζεται. Ας σκεφθούμε λίγο και την κακόμοιρη πατρίδα μας.

ΗΛΙΑΣ ΠΑΠΑΔΟΠΟΥΛΟΣ (Πρόεδρος της Επιτροπής): Ο Αριστείδης Ρήγας έχει το λόγο.

ΑΡΙΣΤΕΙΔΗΣ ΡΗΓΑΣ (Νομός Μαγνησίας): Γινόμαστε μάρτυρες ενός άδικου, εγκληματικού πολέμου ενάντια στους λαούς της Γιουγκοσλαβίας, όπως είναι οι τσιγγάνοι, οι αλβανόφωνοι και οι Γιουγκοσλάβοι, που τινάζουν την ειρήνη σε όλα τα Βαλκάνια. Με αυτόν τον εγκληματικό πόλεμο η Ευρωπαϊκή Ένωση, το ΝΑΤΟ, καθώς επίσης και η ελληνική Κυβέρνηση με τη συμμετοχή της παραβιάζουν κατάφωρα όλους τους νόμους του διεθνούς δικαίου. Γιατί υπάρχει εισβολή με βομβαρδισμούς και χερσαίες δυνάμεις των 19 μελών του ΝΑΤΟ και της Ε.Ε. σε μια χώρα ανεξάρτητη, κυρίαρχη, σπέρνοντας την καταστροφή, τις δολοφονίες, το αιματοκύλισμα των λαών στη Γιουγκοσλαβία. Στο όνομα ποιανού; Των δήθεν δικαιωμάτων μειονοτήτων! Ας κάνουν τα ίδια και με τους Βάσκους στην Ισπανία, με τους Κούρδους, με την Κύπρο, με τους Ιρλανδούς, καθώς έχουν πρόβλημα με τους Άγγλους, καθώς επίσης και στους Ινδιάνους στην Αμερική. Με τη λογική αυτή θα έπρεπε να έχουν βομβαρδίσει την Αγγλία, την Τουρκία και την Ισπανία.

Βέβαια, αυτό εγώ δεν το υποστηρίζω. Όμως το θεωρώ απάνθρωπο, παράνομο και παράλογο με το διεθνές δίκαιο. Το λέω, όμως, για να δείξω την υποκρισία και την ψευτιά τους.

Ο στόχος τους είναι άλλος. Μετά τη διάλυση της στρατιωτικής ένωσης, η Αμερική και η Ευρωπαϊκή Ένωση δεν έχουν αντίπαλο δέος και θέλουν να μοιράσουν σε ζώνες επιρροής τις χώρες των Βαλκανίων. Γι' αυτό από κοινού προσπαθούν να αλλάξουν τα σύνορα στα Βαλκάνια και στην Ευρώπη. Προσπαθούν να διαλύσουν το διεθνές δίκαιο, έτσι όπως έχει διαμορφωθεί τα τελευταία 50 χρόνια, για να μπορούν να εκμεταλλεύονται ελεύθερα τους λαούς της περιοχής μας. Μας λένε ότι δήθεν άλλο πράγμα είναι οι Η.Π.Α., άλλο το ΝΑΤΟ και άλλο η Ευρωπαϊκή Ένωση. Κατά τη γνώμη μου, αυτό που λένε είναι ψέμα, γιατί οι χώρες της Ευρωπαϊκής Ένωσης είναι και χώρες του ΝΑΤΟ. Οι κυβερνήσεις των χωρών της Ευρωπαϊκής Ένωσης υπέγραψαν στους βομβαρδισμούς, καθώς επίσης και στο στρατό κατοχής στη Γιουγκοσλαβία. Ακόμα και η δική μας Κυβέρνηση υπέγραψε συμμετέχοντας στο βρώμικο πόλεμο, μετατρέποντας τη Β. Ελλάδα και τη Θεσσαλονίκη σε προγεφύρωμα των νατοϊκών φονιάδων, που σκοτώνουν παιδιά, γυναίκες και γέροντες. Γιατί έστειλε το πολεμικό πλοίο «Θεμιστοκλής» κάτω από νατοϊκή διοίκηση, για να υποστηρίξουν τον ανεφοδιασμό στον ΟΥΤΣΕΚΑ, οι οποίοι μιλάνε για τη μεγάλη Αλβανία περιλαμβάνοντας και ένα τμήμα της χώρας μας.

Η συμμετοχή της χώρας μας σε αυτόν τον άδικο πόλεμο δεν συμφέρει. Απεναντίας είναι έγκλημα συμφερόντων. Με αυτόν τον πόλεμο, που γίνεται με την υπογραφή και τη συνενοχή της ελληνικής Κυβέρνησης, τινάζεται στον αέρα το διεθνές δίκαιο, καταργώντας τα σύνορά μας, καθώς και τα σύνορα ενός κυρίαρχου λαού, όπως είναι π.χ. στην Κύπρο. Ό,τι κάνανε το 1974 στην Κύπρο με την εισβολή και την κατοχή της μισής Κύπρου από τα τουρκικά στρατεύματα, αυτό γίνεται ακριβώς τώρα από το ΝΑΤΟ και την Ευρωπαϊκή Ένωση στη Γιουγκοσλαβία. Εξάλλου το ΝΑΤΟ ήταν αυτό που έδωσε το πράσινο φως στη μαρτυρική Κύπρο. Μας λένε διάφοροι, ότι δεν μπορούμε να κάνουμε διαφορετικά, αφού είμαστε στην Ε.Ε. Θα έπρεπε και εμείς να συναινέσουμε στο έγκλημα, ότι είναι μονόδρομος η συμμετοχή μας στην Ε.Ε., γι' αυτό πρέπει να συμβιβαστούμε με αυτήν. Εγώ δεν το πι-στεύω αυτό το πράγμα. Τα ίδια έλεγαν στον ελληνικό λαό και οι Κοτσαμπάσηδες πιο παλιά. Ο Κολοκοτρώνης και ο Καραϊσκάκης δεν τους ακούσανε. Τα ίδια έλεγαν και οι συνεργάτες της γερμανικής φασιστικής κατοχής. Ο ελληνικός λαός, με την εθνική του αντίσταση, δεν τους άκουσε. Τα ίδια έλεγαν και οι συνεργάτες της δικτατορίας του '67. Ευτυχώς, όμως, τα παιδιά του Πολυτεχνείου δεν τους άκουσαν και έρριξαν τη Χούντα. Το παράδειγμά τους και η ιστορία μας δείχνει ότι ο ενωμένος αγώνας όλων μπορεί να φέρει αποτέλεσμα. Ζητώ να απεμπλακεί η χώρα μας από το βρώμικο πόλεμο, που ματώνει και αλλάζει τα σύνορα των Βαλκανίων. Να γυρίσουν πίσω τα ελληνικά στρατεύματα από τη Γιουγκοσλαβία. Ο ελληνικός στρατός υπάρχει, για να υπερασπίζεται την ανεξαρτησία και την εδαφική ακεραιότητα της πατρίδος μας και όχι να εκτελεί τις

εντολές της Ε.Ε. και του ΝΑΤΟ. Να κλείσουν τώρα οι αμερικανικές βάσεις στην πατρίδα μας, που υπονομεύουν την εθνική μας ανεξαρτησία. Να φύγουν έξω από τα Βαλ-κάνια τα στρατεύματα του ΝΑΤΟ και της Ε.Ε. Δεν τους έχουμε ανάγκη, κακό μας κάνουν. Να υπάρχει ειρήνη και φιλία, ισότιμη συνεργασία με τους λαούς των Βαλκανίων, με σε-βασμό στα σύνορα, την ανεξαρτησία και την εδαφική ακεραιότητα.

ΗΛΙΑΣ ΠΑΠΑΔΟΠΟΥΛΟΣ (Πρόεδρος της Επιτροπής): Το λόγο έχει ο Θεόδωρος Σολδάτος.

ΘΕΟΔΩΡΟΣ ΣΟΛΔΑΤΟΣ (Α' Θεσσαλονίκης): Συμμαθητές συνάδελφοι, η ρήση του Ανδρέα Κάλβου «θέλει αρετή και τόλμη η ελευθερία» και το σύνθημα «η φαντασία στην εξουσία», με τα οποία χαιρετίζει τη φετινή μας Βουλή ο Αντώνης Σαμαράκης, νομίζω ότι αφορούν την Επιτροπή μας περισσότερο απ' ότι τις άλλες επιτροπές. Η φαντασία της εκάστοτε εξουσίας, που χειρίζεται τα θέματα εθνικής άμυνας και εξωτερικών υποθέσεων, είναι αδιανόητο να μην διαπνέεται από αρετή και τόλμη που χρειάζεται η προώθηση της ελευθερίας, όχι μόνο της Ελλάδας, αλλά και του απανταχού Ελληνισμού. Αδιανόητο, γιατί μόνο έτσι ο Έλληνας παρέμεινε Έλληνας μέσα στις χιλιετίες, μ' έναν πολιτισμό που τον γαλούχησε με ό,τι μέχρι πρόσφατα έχει επικρατήσει να καλείται πολιτισμός. Λέω μέχρι πρόσφατα, γιατί όπως περίτρανα πλέον φάνηκε με το κουρδικό και το γιουγκοσλαβικό, μόλις η Αμερική αναδείχθηκε σε μονοκρατορία, μετά την αυτοδιάλυση της Ε.Σ.Σ.Δ., βάλθηκε να απεργάζεται σχέδια παγκόσμιας δικτατορίας αρχίζοντας με τις πρόβες στο Ιράκ και τη Βοσνία. Πρόκειται για τη δικτατορία της αμερικανόπνευστης πάλι παγκοσμιοποίησης, δηλαδή της καταναγκαστικής άρσης των εμποδίων στο διεθνές χρηματιστηριακό κεφάλαιο, ακόμα και με τη διάλυση κυρίαρχων κρατών. Αυτό ακριβώς σημαίνει νέα διεθνή τάξη ή μάλλον νέα αμερικανική τάξη, μιας και αυτό το κεφάλαιο είναι κυρίως αμερικανικό.

Η παγκοσμιοποίηση είναι πράγματι γεγονός από την άποψη του άνευ προηγουμένου πλησιάζματος των λαών μεταξύ τους, που επέφερε οικονομική και τεχνολογική ανάπτυξη μεταπολεμικά. Οι λαοί απλώς προχώρησαν στη βελτίωση της ευημερίας τους, συνεργαζόμενοι λίγο ή πολύ με αλληλοσεβασμό και αυτό τους έφερε πολύ κοντά. Όμως η επίτευξη π.χ. της Ε.Ε. δεν έγινε με τίποτε νέες τάξεις πραγμάτων ή διαλύσεις χωρών. Επομένως, αυτό που θέλει ο νεοταξισμός, δεν είναι αυτού του είδους η παγκοσμιοποίηση, αλλά η ιμπεριαλιστική επικράτηση του δικού του αεριτζίδικου κεφαλαίου, βαδίζοντας στην οικονομική ανάπτυξη και την όποια συναδελφσύνη των λαών, που προέκυψε μεταπολεμικά. Είδαμε τι σημαίνει δικτατορία του προλεταριάτου και τώρα βλέπουμε το άλλο άκρο, δηλαδή τη δικτατορία του νεοταξισμού. Η βίαιη κατάλυση της μεταπολεμικής παγκόσμιας τάξης από το νεοταξισμό, η ύπουλη ενορχήστρωση του κάθε χτυπήματος, ακόμα και σε πρώην συμμάχους όπως οι Σέρβοι, καθώς και

η αηδιαστική ψευδολογία και λασπολογία, κάνουν το ναζισμό και το σταλινισμό να είναι ένα τίποτα μπροστά στη νέα διεθνή αταξία.

Έφθασαν νεοβάρβαροι να προπαγανδίζουν και το τελείωμα της ιστορίας. Εάν αυτό γινόταν αποδεκτό, θα αποτελούσε ένα λιπαντικό σαν εκείνο των αυτοκινήτων. Ένα λιπαντικό στον κατακερματισμό των λαών που ορέγονται οι 200-300 κάτοχοι του παγκόσμιου πλούτου. Αυτή η κατάσταση είναι ιδιαίτερα ανησυχητική για την πατρίδα μας. Όπως όλοι διαισθανόμαστε, είναι και αυτοί στόχος των σκευωριών. Δεν κάνουν πίσω ούτε ακόμα και μετά τη στάση του πιστού συμμάχου που τήρησε και τηρεί επίσημα η χώρα μας στο γιουγκοσλαβικό και μάλιστα εν μέσω ευρύτατης λαϊκής δυσαρέσκειας για τα περί Κοσσόβου - ΝΑΤΟ. Αυτό αποδεικνύει ξεκάθαρα αφ' ενός τον φιλοτουρκισμό της Δύσης και κυρίως των Αμερικανών και αφ' ετέρου ότι είναι ανώφελο τα κόμματα της εξουσίας να υποκύπτουν στους νεοταξίτες και να μη συμμερίζονται τη διαίσθηση του ελληνικού λαού. Τα δώσαμε και τα δίνουμε όλα. Δεν έχουμε τίποτα άλλο να δώσουμε. Φθάνει πια. Αντί να σκύβουμε το κεφάλι, να αρχίσουμε να διεκδικούμε. Γιατί δεν είναι ρατσιστής ένα θύμα ληστείας από λαθροαλβανούς ή εγκληματίας ο αστυνομικός που τους κυνηγά. Είναι υπονομευτές της εθνικής ασφάλειας οι Αλβανοί, που μας λένε ούτε λίγο ούτε πολύ ότι σε λίγα χρόνια θα εγείρουν μειονοτικά δικαιώματα. Το ίδιο είναι και εκείνοι που εκούσια ή ακούσια αποδυναμώνουν τα σώματα ασφαλείας, για να μη μπορούν να παρεμποδίσουν τη δημιουργία της νέας πολυεθνικής, πολυτισμικής Ελλάδος που προωθούν οι νεοταξίτες.

Δεν μπορεί να έχουμε πρωτοστατήσει στην ανθρωπιστική βοήθεια για τους Κοσσοβάρους και αυτοί να μη θέλουν τους Έλληνες στρατιώτες στο Ρόσεβατς. Φθάνει πια. Τσαμουριά ή Ουτσεκά ή Ουτσετσέ, αυτοί; Ανασύσταση της Βορειοηπειρωτικής αυτοδιάθεσης εμείς. Μακεδονία, Φλώρινα και Σλαβομακεδόνες, αυτοί; Μακεδονία, Μοναστήρι και ελληνική μειονότητα, εμείς. Η Καβάλα στη Βουλγαρία, αυτοί; Ελλάδα μέχρι την Κρέσνα και με όλους τους Σαρακατσάνους, που είναι εκεί, εμείς. Κομοτηνή και Θράκη αυτοί; Διωγμοί στην Πόλη, Ανδριανούπολη, Σαράντα Εκκλησιές και Ραιδεστός, εμείς. Ατγαιο και Κύπρο αυτοί; Ίμβρος, Τένεδος, Μικρά Ασία, Πόντος και πάλι Κύπρος, εμείς.

Εάν δεν πιάσουν αυτά, τότε «μολών λαβέ», για να το ξανασκεφθούν και να το σκεφθούν πολύ. Γιατί «μολών λαβέ» έδειξε ότι είναι η διάθεση σύσσωμου του ελληνικού λαού, με αφορμή το Κουρδικό και το Γιουγκοσλαβικό. Αυτή ήταν από πάντα η διάθεση των Ελλήνων, να διαλέγουν τα δύσκολα. Το λέει και ο Μίκης Θεοδωράκης. Μπορεί να είμαστε μικρή χώρα, αλλά είμαστε η μικρή χώρα του Λεωνίδα, του Παλαιολόγου, του Κολοκοτρώνη και του Βενιζέλου και όχι η μικρή χώρα εκείνων των λίγων που διακατέχονται από το «σύνδρομο της Ψωροκόσταινας».

Ας γίνει η εξωτερική πολιτική και λίγο φιλελληνική, γιατί κάθε άλλο παρά τέτοια ήταν την τελευταία δεκαετία. Ας πάμουν να βλέπουν την εθνική μας άμυνα

σαν ένα παιχνίδι με στρατιωτάκια, που μόλις γίνεται ακριβότερο, το βάζουν στην άκρη. Αν είναι δυνατόν αυτά να είναι κάποιες φαντασίες. Είναι η υποχρέωση που πρέπει να έχει κάθε εξουσία.

Αυτές είναι οι σκέψεις και ενός αμερικανού πολίτη, διότι έχω διπλή υπηκοότητα. Λυπάμαι πολύ για το κατάντημα μιας μεγάλης χώρας που για μένα ήταν ο υπέρμαχος της ελευθερίας, της δημοκρατίας και των ανθρωπίνων δικαιωμάτων, τους τελευταίους αιώνες. Ας είναι όμως «εις οιωνός άριστος, αμύνεσθαι περί πάτρης». Πατρίδα μου είναι μόνο η Ελλάδα. Ούτε τη Βόρειο Ήπειρο λησμονήσαμε, ούτε την Κύπρο ξεχάσαμε και στο δικό μας χέρι είναι να ξυπνήσουμε και τους υπόλοιπους. Εμείς είμαστε η επόμενη γενιά και εμείς θα τα κάνουμε δικά μας, γιατί ήρθε ο καιρός να ξαναγίνουν δικά μας.

ΗΛΙΑΣ ΠΑΠΑΔΟΠΟΥΛΟΣ (Πρόεδρος της Επιτροπής): Το λόγο έχει η Νίκη Κόλλια.

ΝΙΚΗ ΚΟΛΛΙΑ (Νομός Ηλείας): Σαν πρόλογο, θα ήθελα να ξεκινήσω διαφορετικά. Κάθομαι στη γη και κοιτώ τα άστρα. Κάποιοι λένε ότι κάθε άστρο είναι μία ψυχή. Άλλοι ότι κάθε άστρο είναι ένας αγώνας και άλλοι λένε ότι κάθε άστρο είναι ένα δικαίωμα. Ατέλειωτα είναι τα άστρα, οι ψυχές και ατέλειωτοι οι αγώνες. Επομένως ατέλειωτα είναι και τα δικαιώματα. Αν δούμε προσεκτικά αυτές τις τρεις λέξεις, ψυχές - αγώνες και δικαιώματα, τότε θα διακρίνουμε πως στην πραγματικότητα είναι μία έννοια παντοδύναμη και ισχυρή. Αιώνες τώρα χιλιάδες ψυχές σ' ολόκληρη τη γη αγωνίζονται αδιάκοπα για την κατοχύρωση των ανθρωπίνων δικαιωμάτων και τη διασφάλιση της ζωής τους.

Σήμερα αντί να οδηγούμαστε από το ότι ένα αίμα ρέει στις φλέβες όλων μας, παρατηρείται μία τραγική αντίφαση. Ενώ θα έπρεπε να ζούμε με βάση τα ανθρώπινα δικαιώματα, σήμερα αυτά καταπατούνται. Κραυγαλέο παράδειγμα είναι η Κύπρος, όπου σημειώθηκαν και σημειώνονται ακόμα βαριές και συστηματικές παραβιάσεις των ανθρωπίνων δικαιωμάτων από τα τουρκικά στρατεύματα κατοχής.

Παραβιάσεις, όπου τα όργανα του Συμβουλίου της Ευρώπης και του Ο.Η.Ε. έχουν στιγματίσει μεν, δεν έχουν αντιμετωπίσει και επιλύσει δε. Ο αγώνας των Κυπρίων μπορεί να ενθαρρύνει όλους τους απλούς ανθρώπους, που έχουν πέσει θύματα αυθαιρεσίας και βαρβαρότητας σε όλο τον κόσμο και μάχονται για την αναγνώριση των δικαιωμάτων τους, μένει όμως δίχως άμεσα αποτελέσματα. Η αδιαλλαξία των Τούρκων και, ας μου επιτραπεί, και των Ευρωπαίων, συντρίβει τον πόθο για λευτεριά, το ιδεώδες, το ευγενικό όραμα των Κυπρίων. Μα είναι τόσο άδικο. Τόσα κορμιά, τόσες ψυχές δοσμένες στον αγώνα χάθηκαν. Οι ποταμοί φούσκωσαν μες στη λάσπη το αίμα των ηρώων. Τόσος πόνος, τόση ζωή πήγαν στην άβυσσο, χάθηκαν. Και όλα αυτά γιατί; Για ένα πουκάμισο αδειανό, όπως έλεγε και ο Σεφέρης.

Άλλο τραγικό παράδειγμα και εκρηκτικό που παρατη-

ρείται σήμερα, είναι το πρόβλημα των μειονοτήτων. Έπειτα από 50 χρόνια ήχησαν για άλλη μια φορά οι σειρήνες στο Βελιγράδι και η σερβική γη έγινε πάλι στόχος βομβιστικών επιθέσεων για την υπεράσπιση δήθεν των ανθρωπίνων δικαιωμάτων. Έπειτα από μία μικρή ανάπαυλα υποτιθέμενης γαλήνης ξανά νεκροί, ξανά ακρωτηριασμένοι, ξανά μανάδες με τα σπλάχνα τους ανοιχτά και το παιδί αγκαλιά χωμένο στον κόρφο τους, πασχίζοντας μήπως και το σώσουν από την καταστροφή. Οι φονικοί πύραυλοι ενός πανίσχυρου γίγαντα, που τους ξαμόλυσε για αστείο, για σοβαρό λόγο τάχα, πατώντας σε ένα πρόσχημα ή και χωρίς πρόσχημα σκόρπισαν παντού το θάνατο και τη φρίκη.

Στη συνέχεια, έπειτα από το εκρηκτικό δίμηνο, ήρθε η ειρήνη. Η ειρήνη, λοιπόν και μάλιστα ειρήνη όπου όλοι βγαίνουν νικητές. Οι ΗΠΑ και το ΝΑΤΟ, που κατόρθωσαν και γονάτισαν τον Μιλόσεβιτς και αφάνισαν την Γιουγκοσλαβία, οι Ευρωπαίοι που συνέβαλαν στο θρίαμβο και ο Μιλόσεβιτς που παραμένει στην εξουσία. Νικητές, λοιπόν, σε έναν αγώνα εθνοκάθαρσης, μίσους και θανάτου. Τι παράλογο; Πώς μπορεί να υπάρξει ειρήνη, γιατί οι Σέρβοι τώρα που δεν θέλουν να κοιτάξουν γύρω τους, γιατί παντού επικρατεί το απόλυτο χάος και δεν μπορούν να δούν αγκαλιασμένοι τα άστρα, γιατί θυμούνται τα τρομακτικά νυχτοήμερα, όπου οι ουρανοί ξερονούσαν το θάνατο και δεν μπορούν να ζήσουν ήρεμα, γιατί φοβούνται τα αντίποινα των Αλβανών ανταρτών του ΟΥΤΣΕΚΑ. Και από την άλλη οι Αλβανόφωνοι, που δεν μπορούν ή δεν θέλουν να γυρίσουν πίσω, γιατί η γη τους δεν υπάρχει πια.

Πρέπει να πω, ότι τις νύχτες, πριν κοιμηθούμε, κλείνουμε τα μάτια και ονειρευόμαστε. Φανταζόμαστε όλοι έναν κόσμο, που θα βασιλεύει η ειρήνη. Όπου η ομορφιά θα αντικαταστήσει τη βία. Όπου τα όπλα του ανθρώπου δεν θα έχουν ύλη από σίδηρο, αλλά την ύλη του λουλουδιού, την αθά ύλη του τραγουδιού, το μόνο όπλο που θα ταιριάζει σε μια νέα πραγματικά ηρωική μυθολογία, ηρολατρεία του κάλλους. Και αυτό πώς μπορεί να γίνει; Απλά με τη γνώση της ιστορίας.

Σήμερα στην Ελλάδα που ζούμε, για να διατηρείται η μνήμη και η συνείδησή μας ζωντανή, πρωταρχικό ρόλο έχει η παιδεία μας σε σχέση με τα ανθρώπινα δικαιώματα. Αυτά πρέπει να είναι η καθημερινή επίκληση.

Προτείνω, λοιπόν, σ' αυτήν τη χώρα, όπου η γλώσσα είναι η κορωνίδα του πολιτισμού, σε ανθρώπους που ασχολούνται με την τέχνη και το λόγο, να κάνουν τραγούδι, ποιήματα, ζωγραφιές, αυτά τα δικαιώματα και σίγουρα μέσα από όλα αυτά θα μπορέσουν όλα τα παιδιά να τα μάθουν. Τελειώνοντας, θέλω να σας φέρω σε μια φανταστική εικόνα. Από μακριά μια γλυκιά μελωδία πλανιέται στον αέρα και φτάνει στα αυτιά όλων των νέων, ολόκληρου του κόσμου και αρχίζει η μελωδία: «Για να γυρίσει ο ήλιος, θέλει δουλειά πολύ» και συνεχίζει «μαχαίρι ετοιμάζω που αρμόζει στους ήρωες, γυμνώνω τα στήθη μου και ξαμολιούνται οι

άνεμοι και ερείπια σαρώνουνε και χαλασμένες ψυχές και από τα νέφη τα πυκνά καθαρίζουν τη γή, να φανούν τα λιβάδια τα πάντερπνα». Και το τραγούδι δυναμώνει λέγοντας: «που να βρώ την ψυχή μου, το τετράφυλλο δάκρυ», και τελειώνει «της δικαιοσύνης ήλιε νοητέ και μυσίνη συ δοξαστική, μη παρακαλώ σας μη λησμονάτε τη χώρα μου». Ποια χώρα άραγε; Ίσως τελικά πρέπει να ακούμε πιο συχνά τα τραγούδια μας.

ΗΛΙΑΣ ΠΑΠΑΔΟΠΟΥΛΟΣ (Πρόεδρος της Επιτροπής): Το λόγο έχει ο Παναγιώτης Τσάγκας.

ΠΑΝΑΓΙΩΤΗΣ ΤΣΑΓΚΑΣ (Νομός Ηλείας): Κύριε Πρόεδρε, κυρίες και κύριοι Έφηβοι Βουλευτές. Είναι τιμή να βρίσκομαι ανάμεσά σας ως Έφηβος Βουλευτής. Πιστεύω ότι μέσω του θεσμού της «Βουλής των Εφήβων» ακούγεται η φωνή εμάς των νέων και λαμβάνεται σοβαρά υπόψη. Παρακάτω, θα αναφερθώ, πολύ σύντομα σε ορισμένα θέματα εξωτερικής πολιτικής, που απασχολούν την Επιτροπή.

Το κυπριακό αποτελεί ζήτημα μείζονος σημασίας για τον Ελληνισμό. Εδώ και 25 χρόνια δεν έχει βρεθεί μία δίκαιη και βιώσιμη λύση. Η τουρκική αδιαλλαξία δεν έχει καμφθεί καθόλου, ενώ η Τουρκία προβάλλει συνεχώς νέες απαιτήσεις. Φοβάμαι, ότι απώτερος στόχος της είναι η κατάκτηση ολόκληρης της Κύπρου και ο στρατιωτικός της έλεγχος. Πρωταρχικός επομένως σκοπός Ελλάδας και Κύπρου είναι να ολοκληρωθεί το ενιαίο αμυντικό δόγμα και το αμυντικό εξοπλιστικό πρόγραμμά τους, ώστε να επανέλθουν οι στρατιωτικές ισορροπίες στο νησί.

Επίσης, απαραίτητη προϋπόθεση για κάποια λύση στο κυπριακό είναι η προώθηση των ενταξιακών διαπραγματεύσεων της Κύπρου με την Ε.Ε. Παράλληλα, Ελλάδα και Κύπρος πρέπει να αξιοποιήσουν τους συμμάχους και τους συνεταιίρους τους στην Ευρώπη και τον υπόλοιπο κόσμο, όπως και τον Απόδημο Ελληνισμό.

Τέλος, οι ηγεσίες των δύο χωρών είναι απαραίτητο να καταστρώσουν κοινό στρατηγικό σχέδιο και κοινή εξωτερική πολιτική.

Κανένας διάλογος δεν μπορεί να γίνει υπό τις παρούσες συνθήκες με την Τουρκία.

Δεν μπορεί να γίνει διάλογος με τον εισβολέα της Κύπρου, το κράτος που καταπατά τα ανθρώπινα δικαιώματα και αγνοεί επιδεικτικά τους διεθνείς νόμους και τα ψηφίσματα του Ο.Η.Ε. Το στρατοκρατούμενο κράτος, που απειλεί την εδαφική μας ακεραιότητα. Ένας διάλογος με τις σημερινές συνθήκες, και εννοώ δυστυχώς τη στρατιωτική υπεροχή της Τουρκίας, θα σήμαινε υποχωρήσεις ή αποχώρηση από τις διαπραγματεύσεις, με κίνδυνο να εκτεθούμε διεθνώς για αδιαλλαξία. Πριν από ο,τιδήποτε άλλο, πρέπει να αποκατασταθεί η ισορροπία στο Αιγαίο και την Κύπρο, με την ολοκλήρωση του εξοπλιστικού προγράμματος. Εμείς οι νέοι είμαστε ειρηνόφιλοι και κανείς δεν θέλει τους εξοπλισμούς. Τι πρέπει να κάνουμε όμως, όταν η εξοπλιστική υπεροχή της γείτονος χώρας απειλεί την εδαφική μας ακεραιότητα, την ε-

λευθερία και τον πολιτισμό μας. Αναγκαίο κακό, λοιπόν, σήμερα οι εξοπλισμοί και δεν μπορούμε να τους αποφύγουμε. Παράλληλα, η Ελλάδα και η Κύπρος, δεν πρέπει να κάνουν ούτε βήμα πίσω στο ενιαίο αμυντικό δόγμα και να μην παραχωρήσουν ούτε μία σπιθαμή της ελληνικής γης.

Σχετικά με την ονομασία των Σκοπίων διαπιστώνουμε, δυστυχώς, ότι αποτελεί μία χαμένη διπλωματική μάχη. Σήμερα, όλα τα κράτη αποκαλούν τα Σκόπια, Δημοκρατία της Μακεδονίας ή απλά Μακεδονία. Τόσα συλλαλητήρια, που έγιναν στην Ελλάδα και το εξωτερικό, τόσες αντιπαραθέσεις και προστριβές με τις ευρωπαϊκές χώρες και τις Η.Π.Α., δεν είχαν το επιθυμητό αποτέλεσμα. Η ονομασία των Σκοπίων δεν φαίνεται να απασχολεί πια την ελληνική κοινή γνώμη και δυστυχώς συμβιβαζόμαστε με την ονομασία «Μακεδονία - Σκόπια». Μήπως, θα ήταν προτιμότερο η τότε πολιτική ηγεσία να δεχθεί την ονομασία «Νέα Μακεδονία»;

Η φετινή χρονιά σημαδεύτηκε από τους βομβαρδισμούς εναντίον της Σερβίας. Δεν θα σταθώ στο πόσο δίκαιος ή άδικος ήταν ο πόλεμος, αφού όλοι καταδικάζουν τέτοιες ενέργειες, αλλά στην αντιμετώπισή του από τους Έλληνες. Ο ελληνικός λαός μετά την κυπριακή τραγωδία και όσο διαρκεί το δράμα της Κύπρου αισθάνεται απέχθεια απέναντι σε ό,τι ονομάζεται ΝΑΤΟ και Η.Π.Α. Τα αισθήματα αυτά εκδήλωσε με πρωτοφανή τρόπο κατά τη διάρκεια του πολέμου.

Στη θέση των Σέρβων είμαστε και εμείς το 1974 και διόλου απίθανο να ξαναβρεθούμε. Έτσι, καθόλη τη διάρκεια των βομβαρδισμών η χώρα μας βάδιζε στην κόψη του ξυραφιού, αφού πολλοί Έλληνες αναρωτιούνται, ποιο ήταν το συμφέρον μας και αν όλες οι φιλοσερβικές εκδηλώσεις εξυπηρετούσαν το εθνικό συμφέρον. Τι θα έκαναν άραγε η Σέρβοι στη θέση μας; Ας μην ξεχνούμε ότι ο ήρωας Μιλόσεβιτς ήταν ο πρώτος που αναγνώρισε τα Σκόπια, ως Μακεδονία, αγνοώντας την ελληνική ευαισθησία. Το μέλλον θα δείξει τα αποτελέσματα της μονόπλευρης, και σε ορισμένες περιπτώσεις ακραίας, συμπεριφοράς μας απέναντι στους συνεταιρούς και συμμάχους μας.

Τέλος, ένα θέμα που έθιξε την υπερηφάνεια μας ως λαού, ήταν το θέμα Οτσαλάν. Το ζήτημα αυτό αντιμετωπίστηκε παρορμητικά από τα πολιτικά κόμματα και την κοινή γνώμη, κάτω από το κοινό αίσθημα των Ελλήνων να υποστηρίζουν τα εθνικοαπελευθερωτικά κινήματα. Σίγουρα έγιναν λάθη χειρισμών και υπήρξε αδεξιότητα κάποιων αρμόδιων υπηρεσιών στη διεκπεραίωση της μυστικής αποστολής. Ήταν, όμως, αυτός λόγος για εθνική κρίση και διχασμό; Και ποιος ήταν, τέλος πάντων, ο ρόλος των αυτόκλητων πατριωτών που ωρύνονταν στα τηλεοπτικά παράθυρα; Να ενώσουν ή να διχάσουν;

Αγαπητοί συνάδελφοι έφηβοι βουλευτές, όπως είδατε, τα εθνικά θέματα και οι εξωτερικές υποθέσεις θα παίξουν καθοριστικό ρόλο στην πορεία της Ελλάδας τον 21ο αιώνα. Για την επίλωσή τους χρειάζεται υπομονή, διορατικότητα, ψυχραιμία, πίστωση χρόνου, μα πάνω από όλα ομοψυχία.

ΗΛΙΑΣ ΠΑΠΑΔΟΠΟΥΛΟΣ (Πρόεδρος της Επιτροπής): Το λόγο έχει η Σωτηρία Σκαρβέλη.

ΣΩΤΗΡΙΑ ΣΚΑΡΒΕΛΗ (Νομός Μαγνησίας): Θα αναφερθώ στο πρόβλημα με τους Αλβανούς. Μπορεί να κατοφανεί σε ορισμένους, αλλά έχω οργιστεί με ορισμένα πράγματα. Δεχθήκαμε τους Αλβανούς και τους Βορειοηπειρώτες, τους δόσαμε δουλειά και το «ευχαριστώ» το λένε με τα καλάσνικοφ και τα μαχαίρια. Έχουμε αναγκαστεί να έχουμε τα σπίτια μας οχυρωμένα και έχουμε αποκλειστεί από απλές καθημερινές εκδηλώσεις, όπως το να βγει ένα παιδάκι στο πάρκο, για να παίξει. Ζούμε σε ένα κλίμα φόβου και αμφιβολίας, μέσα στο ίδιο μας το κράτος. Ακούμε συχνά να γίνεται λόγος για τα ανθρώπινα δικαιώματα των Αλβανών, των Κούρδων και των Μουσουλμάνων της Θράκης, ενώ τα δικά μας δικαιώματα αποσιωπούνται. Μας έχουν αναγκάσει να υπεισέρχουμε τις αξίες μας και στις αξίες μας, σίγουρα, δεν περιλαμβάνεται ο ρατσισμός. Βλέπω από τον εαυτό μου ότι έχω γίνει ρατσίστρια για τους Αλβανούς.

Από την άλλη, παρατηρώ ότι το κράτος παραμένει άπραγο. Δεν υπάρχει αστυνόμευση και οι πολίτες αναγκάζονται και παίρνουν το νόμο στα χέρια τους. Οδεύουμε προς το νόμο της ζούγκλας, όπως γίνεται και στην Αμερική. Η δικαιολογία είναι ότι δεν μπορούμε να κάνουμε κάτι γι' αυτό, επειδή έχουμε οικονομικά οφέλη. Εγώ πιστεύω ότι οι Έλληνες ποτέ δεν αρκέστηκαν στο να είναι απλά καλοί λογιστές, αλλά έδιναν πάντα βάση στον άνθρωπο και στον πολιτισμό. Αυτό ισχύει και για την Ελλάδα, που για να μπει στην ΟΝΕ, ακολουθεί μία πολιτική οικονομικού μονόδρομου. Ακούμε συνεχώς για την οικονομία.

Παρακαλώ και προκαλώ το κράτος να κάνει κάτι, ώστε να συνεχίσουμε να καυχόμαστε ότι είμαστε Έλληνες, διότι επικρατεί ο ζαμανφουτισμός. Θέλω να τονίσω ότι αυτό που λέω δεν είναι εθνικισμός, αλλά πατριωτισμός και η Ελλάδα τον χρειάζεται στη θέση που βρίσκεται. Ο ζαμανφουτισμός μπορεί να οδηγήσει ακόμη και στην εξαφάνιση ενός έθνους.

Σαν επίλογο θα αναφέρω μία συζήτηση, που είχε γίνει κάποτε ανάμεσα στον Παναγρέου και τον Καραμανλή, ότι η Ελλάδα πρέπει πρώτα να ανήκει στους Έλληνες και στη συνέχεια στην Ευρώπη.

ΗΛΙΑΣ ΠΑΠΑΔΟΠΟΥΛΟΣ (Πρόεδρος της Επιτροπής): Το λόγο έχει η Τατιάνα Νεοκλέους.

ΤΑΤΙΑΝΑ ΝΕΟΚΛΕΟΥΣ (Λευκωσία-Κύπρος): Είναι γνωστό το πρόβλημα της κατοχής του 35% της Κύπρου από τους Τούρκους μετά από την εισβολή του 1974.

Το πρόβλημα, όμως, που με απασχολεί, ιδιαίτερα τον τελευταίο καιρό, είναι οι σχέσεις μεταξύ Ελληνοκυπρίων και Τουρκοκυπρίων. Μιλάω εκ πείρας, αφού κατάφερα να επισκεφθώ τα κατεχόμενα. Εκεί διαπίστωσα ότι αυτά που άκουγα καθημερινά στο σχολείο, περί ενός εχθρού που βρίσκεται στο βόρειο τμήμα, ήταν λάθος. Είχα την ευκαιρία να γνωριστώ με τον απλό κόσμο, χωρίς τα προσώπια που φορούν οι

πολιτικοί. Μίλησα με τα παιδιά των Τουρκοκυπρίων και κατάλαβα ότι τίποτα δεν μας χωρίζει. Αυτό που μετράει είναι ότι γεννηθήκαμε στην ίδια πατρίδα και είμαστε άνθρωποι. Οι ώρες μου μαζί τους περνούσαν σαν τα δευτερόλεπτα και αργότερα γίνονταν αναμνήσεις, αφού μας χώριζε το κάγκελο στο «Λήδρα Πάλλας», ψυχρότερο παρά ποτέ.

Στο σχολείο δεχόμουν τον πόλεμο των συμμαθητών μου, γιατί αυτοί δεν ήξεραν να ξεχωρίζουν τον εχθρό, επειδή έτσι τους έμαθαν. Τον πατέρα μου τον χαρακτήρισαν Τούρκο και προδότη, επειδή αγωνιζόταν για την επαναπροσέγγιση. Όμως, η απάντηση σε αυτούς τους παραπληροφορημένους ανθρώπους ήταν: Καλύτερα Τούρκος και άνθρωπος, παρά Έλληνας και γαϊδούρι! Πιστεύω ότι πρέπει να υπάρχει καλύτερη διαφώτιση των παιδιών, κυρίως για την ιστορία του τόπου μας και για το ποιοι πραγματικά έφταιξαν, για να είναι σήμερα η πατρίδα μας μοιρασμένη. Οι Ελληνοκύπριοι και οι Τουρκοκύπριοι μπορούμε να ζήσουμε μαζί, άσχετα με το τι λένε πολλοί. Πιστεύω ότι για όλα τα προβλήματα υπάρχει λύση, αρκεί να υπάρχει αγάπη.

ΗΛΙΑΣ ΠΑΠΑΔΟΠΟΥΛΟΣ (Πρόεδρος της Επιτροπής): Το λόγο έχει ο Μάριος Ασσιώτης.

ΜΑΡΙΟΣ ΑΣΣΙΩΤΗΣ (Λάρνακα - Κύπρος): Θα αναφερθώ στην «κοινή» εξωτερική πολιτική Ελλάδας και Κύπρου, η οποία μόνο σαν απαράδεκτη μπορεί να χαρακτηριστεί. Οι συνεχείς υποχωρήσεις μας στο κυπριακό μας έφεραν στο χείλος του γκρεμού. Οι Αμερικανοί είναι έτοιμοι να μας προσφέρουν συνομοσπονδία, με το όνομα της Ομοσπονδίας, η οποία θα είναι τριζωνική. Θα έχουμε Τούρκους, στη μέση το ΝΑΤΟ και σε εμάς ό,τι μένει. Αν υπολογίσουμε και τις βρετανικές βάσεις, οι οποίες κατέχουν το 7% του κυπριακού εδάφους, τότε θα είναι η πρώτη φορά στην ιστορία, που τόσοι πολλοί συνυπήρξαν σε ένα τόσο μικρό χώρο.

Τώρα συζητούν για εκ περιτροπής προεδρία. Δηλαδή, πέντε χρόνια στην προεδρία οι Τούρκοι και πέντε εμείς. Η απάντηση των κυβερνήσεων Ελλάδας και Κύπρου είναι ότι συνομιλούμε, αλλά δεν διαπραγματευόμαστε, υποτιμώντας έτσι τη νοημοσύνη μας. Φθάσαμε στο σημείο να ευχαριστούμε το Θεό για την αδιάλλακτη στάση της Τουρκίας. Είναι αυτή η αδιάλλακτη στάση που μας εξευτέλισε διεθνώς με το ζήτημα των S-300. Οι πύραυλοι αυτοί ήταν ένα ακόμη προεκλογικό κόλπο. Οι ιδέες Γκάλι προβλέπουν ότι πρέπει να γίνουν αλλαγές στα βιβλία μας, ώστε να μην καλλιεργείται το μίσος μεταξύ Ελληνοκυπρίων και Τουρκοκυπρίων.

Τι θα πούμε λοιπόν, ότι ο Αθανάσιος Διάκος έπεσε από το αλογό του και πέθανε; Μήπως ότι οι Ισαάκ και Σολωμού πέθαναν από τροφική δηλητηρίαση σε επαναπροσεγγιστική εκδήλωση; Μήπως ότι ο Αυξεντίου αυτοκτόνησε;

Δυστυχώς αυτά και άλλα πολλά παραδείγματα είναι που φανερώνουν την κατάντια μας. Η πολιτική «του καλού παιδιού» που ακολουθούμε εδώ και 20 χρόνια, δεν μας έχει οδηγήσει πουθενά.

ΗΛΙΑΣ ΠΑΠΑΔΟΠΟΥΛΟΣ (Πρόεδρος της Επιτροπής): Το λόγο έχει η Σοφία Θεοδοσίου.

ΣΟΦΙΑ ΘΕΟΔΟΣΙΟΥ (Λεμεσός-Κύπρος): Θα ήθελα να σας πω ότι δεν είναι μόνο η πολιτική ηγεσία που φταιει για όλα αυτά, αλλά και ο ίδιος ο λαός. Βλέπω ότι οι Ελλαδίτες με τους Κύπριους δεν γνωρίζονται καθόλου. Ένας συνάδελφός μου, για παράδειγμα, με ρώτησε, εάν εμείς οι Κύπριοι συμπαθούμε τους Έλληνες. Εμείς οι Κύπριοι νιώθουμε Έλληνες, γεννηθήκαμε και μεγαλώσαμε με το ιδεώδες της ελληνικής σημαίας, γιορτάζουμε όλες τις ελληνικές εθνικές εορτές και γενικά νιώθουμε Έλληνες μέχρι το κόκκαλο.

Εκείνο όμως που επικρίνουμε είναι η πολιτική ηγεσία, που μας φαίνεται ότι μας έχει εγκαταλείψει. Πιστεύω ότι το πρόβλημά μας είναι ότι δεν γνωριζόμαστε σαν άνθρωποι. Εκείνο που πρέπει να γίνει, είναι να καταλάβουμε ότι αποτελούμε τον ίδιο λαό. Δεν πρέπει πια να χρησιμοποιούμε τον όρο «ο κυπριακός λαός» ή «ο ελληνικός λαός». Δεν πρέπει εσείς οι Ελλαδίτες να μας βάζετε στην ίδια μοίρα με τους Σέρβους. Εγώ προσωπικά θεωρώ τον εαυτό μου Ελληνίδα. Αυτού του είδους η κατανόηση θα μας οδηγήσει στο ξεπέρασμα των προβλημάτων.

Στο σημείο αυτό ο κ. Αντώνης Σαμαράκης, Πρόεδρος της Επιτροπής του Εκπαιδευτικού Προγράμματος «Βουλή των Εφήβων», εισήλθε στην αίθουσα και απηύθυνε χαιρετισμό προς τους Έφηβους Βουλευτές.

ΗΛΙΑΣ ΠΑΠΑΔΟΠΟΥΛΟΣ (Πρόεδρος της Επιτροπής): Το λόγο έχει ο Νικόλαος Βάσσος.

ΝΙΚΟΛΑΟΣ ΒΑΣΣΟΣ (Νομός Σερρών): Μετά τα 3 παιδιά από την Κύπρο που μίλησαν, θα ήθελα να πω ότι εκφράζω τη χαρά και το θαυμασμό μου προς αυτούς και να πω ότι είμαι σίγουρος πως τα οράματα και οι ελπίδες τους κάποτε θα γίνουν πραγματικότητα.

Επιτρέψτε μου να αφιερώσω δύο στίχους σ' αυτούς τους ανθρώπους: «Νησί πικρό, νησί γλυκό, νησί τυραννισμένο, κάνε τον πόνο σου να πω και προσκυνώ και μένω».

ΗΛΙΑΣ ΠΑΠΑΔΟΠΟΥΛΟΣ (Πρόεδρος της Επιτροπής): Ο Αριστείδης Ρήγας έχει ζητήσει το λόγο.

ΑΡΙΣΤΕΙΔΗΣ ΡΗΓΑΣ (Νομός Μαγνησίας): Είπε, προηγουμένως, η συνάδελφος από την Κύπρο ότι ο λαός τους συμπαραστέκεται, αλλά η Κυβέρνηση όχι. Δεν πρέπει, όμως, να ξεχνάμε ότι ο λαός εκλέγει την εξουσία, φταιει, λοιπόν και ο λαός. Το ίδιο ισχύει και για την Κύπρο και για την Ελλάδα.

Θα ήθελα, επίσης, να μας πουν τη γνώμη τους για μία πρόταση που είχε γίνει, να μην υπάρχουν σύνορα στην Κύπρο και να υπάρχει ένα ενιαίο νόμισμα.

ΗΛΙΑΣ ΠΑΠΑΔΟΠΟΥΛΟΣ (Πρόεδρος της Επιτροπής): Πριν συνεχίσουμε, θα ήθελα να πω ότι αυτού του είδους η διαδικασία, θα αδικήσει κάποιους από τους συναδέλφους. Θα ήθελα, λοιπόν, να σας παρακαλέσω να συνεχίσουμε με οργανωμένη συζήτηση και όχι με τη μορφή του διαλόγου που γίνεται τώρα.

Ο Νικόλαος Μάντσιος έχει το λόγο.

ΝΙΚΟΛΑΟΣ ΜΑΝΤΣΙΟΣ (Νομός Ροδόπης): Κύριε Πρόεδρε, κύριοι συνάδελφοι. Η σύγχρονη μορφή αντιπαράθεσης και οι επιδιώξεις της Τουρκίας σε βάρος της Ελλάδας άρχισε το 1974 με την εισβολή στην Κύπρο, οπότε εγκαινίασε μία νέα περίοδο κρίσης, η οποία ακόμα βρίσκεται σε εξέλιξη. Η Τουρκία εκδηλώνει επίσημα και απροκάλυπτα επεκτατικές τάσεις σε βάρος του εθνικού μας χώρου, προχωρεί σε αλληπάλληλες προκλήσεις, που απειλούν την ασφάλεια και την ειρήνη της περιοχής. Τα τελευταία χρόνια οι σχέσεις Ελλάδας - Τουρκίας περνούν σοβαρή κρίση, όσο και αν αυτό δε γίνεται ευρέως αντιληπτό. Η υποχωρητικότητα που δείξαμε σε κρίσιμα σημεία, όπως η κρίση των Ιμίων και η μη εγκατάσταση των S-300 στην Κύπρο, δίνουν το δικαίωμα στην Τουρκία να ομιλεί περί «γκρίζων ζωνών» και να αμφισβητεί τα κυριαρχικά μας δικαιώματα. Η Συμφωνία της Μαδρίτης το 1997, με την οποία αναγνωρίσαμε τα ονομαζόμενα ζωτικά συμφέροντα στο Αιγαίο, στην ουσία ενθάρρυνε νέες τουρκικές προκλήσεις (υφαλοκρηπίδα, αιγαιαλίτιδα ζώνη, εναέριος χώρος, καθιστός νήσων Ανατολικού Αιγαίου, μειονότητες Κυπριακό κλπ). Τα ζητήματα αυτά αποτελούν τους στόχους της επιθετικής πολιτικής της Άγκυρας, μιας πολιτικής που υπαγορεύεται από την ιδέα του παντουρκισμού, μια ιδέα που θέλει την Τουρκία ηγέτιδα χώρα του Ισλαμισμού και περιφερειακή υπερδύναμη στην ευρύτερη περιοχή της Μέσης Ανατολής και της Ανατολικής Μεσογείου.

Το δίλημμα που πλανάται συνεχώς μεταξύ ειρήνης ή πολέμου είναι ψεύτικο και απατηλό. Η ειρήνη είναι προϋπόθεση που εξαρτάται και από τις δύο πλευρές, ενώ ο πόλεμος μπορεί να προκύψει, εάν το θελήσει η μία πλευρά. Η ειρήνη δεν εξαρτάται μόνο από τη χώρα μας, ενώ ο πόλεμος εξαρτάται μόνο από την Τουρκία.

Το δίλημμα που πρέπει να μας απασχολεί είναι ένα, αντίσταση ή υποταγή; Ο άκρατος εφησυχασμός που επικρατεί από την πλευρά μας γίνεται ακόμη πιο ανησυχητικός και τόσο από την πλευρά της Τουρκίας θα εκτοξεύονται απειλές, τις οποίες εμείς θα θεωρούμε απλώς κινήσεις εσωτερικής κατανάλωσης.

Πέρα από τις όποιες δηλώσεις των ηγετών της Τουρκίας, φαίνεται ότι και η νεολαία της βιώνει παρόμοια δεδομένα. Τον Ιούλιο του 1985 το Τουρκικό Υπουργείο Παιδείας ζήτησε ν' αλλάξουν οι χάρτες και, μεταξύ άλλων, απαγόρευσε να γράφεται η λέξη «Ελλάδα» πάνω από το Αιγαίο. Αξίζει, επίσης, να αναφέρω την ποιητική συλλογή του Καθηγητή του Πανεπιστημίου της Άγκυρας Σουρκού Ελτσίν με τίτλο «'Επη για τα νησιά», που κυκλοφόρησε στην Τουρκία στην τιμή των 15 δραχμών και στην οποία αναφέρεται ότι η ιαχή «ένας είναι ο Αλάχ» θα αντηχεί στη δική μας Χίο ή «η νοσταλγία της Ρόδου μας, μου καίει την καρδιά» και άλλα πολλά.

Από την πλευρά μας, εμείς οι νέοι δεν ασχολούμαστε όσο πρέπει με τα κοινά, αφού τα προβλήματα που έχουμε να αντιμετωπίσουμε, όπως εκπαίδευση, εξεύρεση εργασίας κ.λπ., θεωρούνται περισσότερο ζωτικά. Τα

μηνύματα που περνούν μέσα από τον έντυπο και ηλεκτρονικό τύπο, τις περισσότερες φορές διαμορφώνουν κλίμα αρνητικό. Το χειρότερο για μένα είναι ότι σήμερα οι νέοι δεν γνωρίζουν ιστορία, αφού η ιστορία που διδασκόμαστε στα σχολεία δεν είναι πλήρης. Πότε θα διδαχθούμε την ιστορία των Βαλκανικών πολέμων και τη Μικρασιατική καταστροφή; Οι λαοί που ξεχνούν την ιστορία τους χάνονται. Οι πρόσφατες εκλογές στην Τουρκία, που ανέδειξαν δεύτερο κόμμα το εθνικιστικό, θα πρέπει να μας βάλουν σε σκέψεις και να μας οδηγήσουν σαν χώρα σε αποφάσεις.

Εκείνο που πρέπει πρώτιστα να επιδείξουμε είναι πυγμή και αποφασιστικότητα, κάτω από το πρίσμα σύνεσης και ψυχραιμίας. Η ανησυχία μας θα πρέπει να σταθεί και στην περιοχή της Θράκης, όπου η ύπαρξη μουσουλμανικής μειονότητας, χαλιναγωγημένη από την πολιτική που ακολουθεί η Τουρκία μέσω του Προξενείου της Κομοτηνής, μπορεί να οδηγήσει στα άκρα. Για να γνωρίζουμε για ποια μουσουλμανική μειονότητα ομιλούμε, θα πρέπει να αναφερθούμε σε κάποιους αριθμούς. Κατά την υπογραφή της Συμφωνίας της Λαζάνης το 1923, στην Τουρκία υπήρχαν 250.000 Έλληνες και στη Δυτική Θράκη 82.000 Μουσουλμάνοι. Σήμερα ζουν 2000 Έλληνες στην Τουρκία και στη Δυτική Θράκη 120.000 Μουσουλμάνοι, από τους οποίους 59.000 είναι Τουρκογενείς, 39.000 Πομάκοι και 22.000 Αθίγγανοι, το σύνολο των οποίων η Τουρκία εμφανίζει ως Τούρκους. Στο θέμα αυτό το μέγεθος της πολιτικής ευθύνης του κράτους είναι βαρύ. Εμείς γι' αυτούς κάνουμε τα πάντα, οι Τούρκοι τι κάνουν για την ελληνική μειονότητα, που έχει μείνει στην Τουρκία. Σήμερα στη Δυτική Θράκη λειτουργούν 163 σχολεία όλων των βαθμίδων, με 475 εκπαιδευτικούς και 11.500 μαθητές, με διδασκαλία κατά βάση της τουρκικής γλώσσας για τη μειονότητα. Επίσης, στην Κομοτηνή λειτουργεί Τουρκικό Προξενείο, του οποίου ο ρόλος είναι γνωστός και πασιφανής, συνεπικουρούμενος από την πρόσφατα ιδρυθείσα Ανώτατη Συμβουλευτική Επιτροπή Τούρκων Δυτικής Θράκης. Στη διακήρυξη της Επιτροπής αυτής υπάρχουν σαφείς επισημάνσεις για το πως πρέπει να διεθνοποιηθούν τα παράπονα της μειονότητας για τη δήθεν καταπίεση που υφίστανται και να μεθοδευθεί η συνεχής προβολή τους στους διεθνείς οργανισμούς.

Οι Μουσουλμάνοι της Θράκης απολαμβάνουν όσα και οι Έλληνες της περιοχής. Υπάρχει έξαρση αγοράς γης και κτιρίων από πλευράς Μουσουλμάνων και στη Ροδόπη σε λίγα χρόνια ο ελληνικός πληθυσμός θα αποτελεί μειονότητα στην ίδια την πατρίδα, όσο και αν αυτό φαίνεται οξύμωρο.

Τα νερά του Αιγαίου, θα ήθελα τέλος να προσθέσω, ότι δεν χωρίζουν δύο διαφορετικούς λαούς, αλλά δύο διαφορετικούς κόσμους. Από τη μια εμείς, ο κόσμος της Ευρώπης, που με κάθε ευκαιρία εκφράζουμε το πνεύμα του ανθρωπισμού, την ηθική ζωή των κοινωνικών συνόλων, όπως την μορφοποίησαν οι αιώνες των αιώνων και οι ελεύθερες συνειδήσεις.

Από την άλλη βρίσκονται εκείνοι, ο κόσμος της Ασίας, με την έλλειψη δημοκρατίας, το φανατισμό, την ισχυρογνώμονα μισαλλοδοξία, τον απροσημάτιστο νόμο της βίας. Καλλιεργούμε το πνεύμα και καλλιεργούν το μίσος. Οραματιζόμαστε την ειρήνη και προπαγανδίζουν τον πόλεμο με καθημερινές απειλές. Τους απλώνουμε το χέρι καλής γειτονίας και μας κτυπούν με το μαχαίρι πίσωπλατα. Είμαστε οι φορείς του ευρωπαϊκού πνεύματος και είναι οι εκφραστές της αρχαίας ασιατικής βαρβαρότητας. Είμαστε οι Έλληνες, είναι οι Τούρκοι.

ΗΛΙΑΣ ΠΑΠΑΔΟΠΟΥΛΟΣ (Πρόεδρος της Επιτροπής): Η Παρασκευή Καρακούση έχει το λόγο.

ΠΑΡΑΣΚΕΥΗ ΚΑΡΑΚΟΥΣΗ (Νομός Έβρου): Αγαπητοί φίλοι, γίνεται τόση ώρα λόγος για το Κόσσοβο και κανείς μέχρι τώρα δεν αναφέρθηκε στη Θράκη και στο πρόβλημα της μειονότητας, εκτός από τον προηγούμενο ομιλητή.

Είμαι από τη Θράκη και είμαι περήφανη που η κάρτα μου λέει «Νομός Έβρου». Ο ιστορικός Ηρόδοτος σε μια περιοδεία του στη Θράκη είχε αριθμήσει 22 θρακικά φύλα, διαιρεμένα σε ανεξάρτητα και αυτοδιοικούμενα έθνη. Μεταξύ αυτών ήταν και οι Αγριάνες, οι σημερινοί Πομάκοι. Υπάρχουν ιστορικά μνημεία της παράδοσής τους, που ξεκινούν 7000 χρόνια πριν. Με τον αρχηγό τους Λάγαρο, που υπηρέτησε το Μέγα Αλέξανδρο, αλλά και αργότερα με τον Επίσκοπό τους Νικήτα, όταν ήδη είχαν ασπασθεί το χριστιανισμό, βεβαιώνεται η ιστορική τους πορεία.

Ο ιστορικός, όταν μελετά αντικείμενο περασμένων αιώνων, αντιμετωπίζει το πρόβλημα να βρει αρκετό υλικό της εποχής αυτής και όταν βρεθεί το υλικό και αποφασίζει να το καταγράψει, φοβάται μήπως πνιγεί μέσα σ' αυτό. Όταν βρεθούν ντοκουμέντα, η δυσκολία εντοπίζεται στην εκτίμηση και στην ταξινόμηση των ντοκουμέντων. Εγώ όμως δεν είμαι ιστορικός, ζω στη Θράκη, συζητώ με Πομάκισσες και μοιραζόμαστε το ίδιο κρεβάτι του νοσοκομείου, όταν χρειασθεί.

Είμαι μια Θρακιώτισσα που προσπαθώ να διεισδύσω στην ιστορία και προσπαθώ να αντιληφθώ ποια στοιχεία επιστρατεύτηκαν, για να δώσουν «λύση στιγμής», ποια για να δώσουν «άλλοθι» και ποια για την «καθοδήγηση αποφάσεων».

Η εποχή του υπερεθνικιστικού παραληρήματος έχει παρέλθει ήδη. Αυτός ο υπερεθνικισμός είναι η «λαρά της ανθρωπότητας», όπως έλεγε ο Αϊνστάιν και μάλιστα σε μια εποχή αλληλεξάρτησης των κρατών. Όμως ο μύθος της πομακικής μειονότητας, γιατί πρόκειται για μύθο που κατασκεύασαν οι Τούρκοι, έγινε δυστυχώς βίωμά μας, με δήθεν ήπιο χαρακτήρα, που όμως διαφαίνεται μέσα από τις δηλώσεις του Οζάλ, που λέει ότι «εμείς δεν χρειάζεται να κάνουμε πόλεμο, σε λίγα χρόνια οι Έλληνες θα είναι μειονότητα».

Και αυτό θα γίνει σε λίγα χρόνια. Η ίδια δήλωση μας οδηγεί στη διαπίστωση του ίδιου του Μητροπολίτη Αλεξανδρουπόλεως Άνθιμου, όταν την 1η Ιανουαρίου 1999 δήλωσε στην τοπική Εφημερίδα: «Επισκέφθηκα το Μαυτήριο Αλεξανδρούπολης και διαπίστωσα ότι στα 10

παιδιά, που ήλθαν στη ζωή, τα 7 είναι μουσουλμάνοι και τα 3 χριστιανοί».

Η αντίδραση της Κυβέρνησης στην οργανωμένη τουρκική προπαγάνδα είναι σπασμωδική. Και αναφέρομαι στη σημερινή ηλεκτρονική προπαγάνδα, μέσω του INTERNET, όπου στις επίσημες σελίδες της τουρκικής κυβέρνησης, αναφέρεται ότι η μειονότητα είναι έτοιμη να επαναστατήσει κατά του ελληνικού κράτους λόγω της καταπίεσης που δέχεται. Σε τι αναφέρονται, όταν κάθε Μουσουλμάνος επιδοτείται με 8% από την ελληνική Κυβέρνηση, όταν δεν παίρνει μέρος στις πανελλήνιες εξετάσεις, παίρνοντας τη θέση μας σε κάποιο ελληνικό πανεπιστήμιο, όταν εμείς έχουμε υποστεί τον ψυχοφθόρο αγώνα των εισαγωγικών.

Όλα αυτά γεμίζουν πικρία τους Θρακιώτες και γεννώνται συναισθήματα αγανάκτησης. Μου έχουν γεννηθεί πολλές αμφιβολίες, αν η βιαστική και παρορμητική πολιτική, που εκδηλώνεται με τη μετονομασία του Υπουργείου Βορείου Ελλάδος σε Υπουργείο Μακεδονίας και Θράκης ήταν ορθή. Η Μακεδονία αμφισβητήθηκε από 2.000.000 ιστορικά «ξυπόλυτους» Σκοπιανούς. Στη Θράκη οι Τούρκοι βάφτισαν τους μουσουλμάνους «Αγριάνες», όπως επίσης και τους τσιγγάνους και το Υπουργείο άλλαξε μόνο το όνομα, δίνοντας την εντύπωση ότι η Μακεδονία και η Θράκη δεν είναι Βόρειος Ελλάδα, ίσως δεν είναι καν Ελλάδα. Επιτρέπει αυτή η απόφαση την πλάνη ότι πρόκειται για ανεξάρτητο κράτος, θυμίζοντας βρετανικά υπουργεία αποικιών ή ομοσπονδιακό κράτος.

Με αφορμή την προπαγάνδα αυτήν των Τούρκων, ανοίγεται ο δρόμος για δημιουργία πανθρακικής ένωσης, που θα απαρτίζεται από την Ανατολική, Βόρεια και Κεντρική Θράκη. Δηλαδή, για μια δήθεν αυτόνομη ιδιοπρόσωπη Θράκη, ως ακρωτηριασμένο έθνος. Μήπως δεν έχει γεννηθεί η πλάνη ότι για να έρθει κανείς στον Έβρο χρειάζεται διαβατήριο; Ακόμη και όσοι περνούν στο Πανεπιστήμιο της Θράκης δεν θέλουν να έρθουν να φοιτήσουν. Αυτό πονάει καθημερινά τους Θρακιώτες και, αν δεν το φωνάζει, θα πρέπει να πνίξει την πίκρα του στο κλάμα.

Εμείς στη Θράκη, όμως, ξέρουμε να φυλάμε τα αναχώματα του Έβρου, κρατώντας ψηλά τη Σημαία, κυματίζοντας αγέρωχα και χωρίς το φόβο προσβολής των ιερών μας αρχών.

Όμως το εθνικό φρόνημα συνεχώς καταρρέει. Η σύνδεση του Κοσσόβου με τη Θράκη είναι προφανής. Πρόσφατα ανακαλύφθηκε και ένας άλλος όρος, που χαρακτηρίζει τη Θράκη, ως προβληματική περιοχή.

Ελάτε στη Θράκη να γνωρίσετε την ιστορία της και την ομορφιά της, να γνωρίσετε τους Αγριάνες και είμαι σίγουρη πως δεν θα τους ονομάσετε Πομάκους.

Είναι εκπληκτικό, τέλος, το ότι πληθαίνουν συνεχώς οι διεκδικήσεις για ανεπαρκείς μειονότητες στον εθνικό χώρο και ιδιαίτερα στη Θράκη, δίνοντας έτσι την εντύπωση των πιστωτών, που αισθάνονται την πτώχευση του οφειλέτη.

Η εξωτερική πολιτική είναι θέμα πράξεων. Σε ένα μήνυ-

μά του ο Τζων Κέννεντυ υποστήριζε ότι πρέπει να κρινόμαστε περισσότερο από ό,τι κάνουμε μέσα στον τόπο μας παρά απ' ό,τι διακηρύσσουμε στο εξωτερικό.

Θέλω να σας ζητήσω συγγνώμη, εάν σας κούρασα. Μη μας αφήνετε να ματώνουμε, όπως συνέβη στην Κύπρο. Στηρίζετε μας.

ΗΛΙΑΣ ΠΑΠΑΔΟΠΟΥΛΟΣ (Πρόεδρος της Επιτροπής): Το λόγο έχει η Ασπασία Σκουρουμούνη.

ΑΣΠΑΣΙΑ ΣΚΟΥΡΟΥΜΟΥΝΗ (Λάρνακα - Κύπρος): Αξιότιμε κύριε Πρόεδρε, Έφηβοι Βουλευτές, Στέκομαι σήμερα ενώπιόν σας παίρνοντας το λόγο πρώτα σαν άνθρωπος με ευαισθησίες και ιδανικά και έπειτα σαν Ελληνοκύπρια, που η παρατεταμένη, αδυσώπητη τραγωδία της πατρίδας με καλεί να συστρατευθώ στην τιτάνια προσπάθεια για τη δικαίωση του κυπριακού αγώνα.

Θα ήθελα να αναφερθώ σε ένα θέμα ή καλύτερα σε μια διάσταση της σύγχρονης πορείας της Κύπρου που χρόνια τώρα δεν αντιμετωπίζει παρά μόνο την παραγνώριση κρατών, τοπικών και διεθνών οργανισμών.

Βαριά είναι η σκιά που ρίχνει επάνω στην ψυχή μας η σκληρή συνειδητοποίηση ότι στη Λευκωσία, στη μόνη μοιρασμένη πρωτεύουσα της Ευρώπης, εκτυλίσσεται σήμερα μια μεγάλη τραγωδία, που ακούει στο όνομα τουρκική εισβολή και διεθνής πολιτική αναληψία.

Η συγκλονιστικότερη πτυχή αυτής της δοκιμασίας ξετυλίγεται στο οδόφραγμα του «Λήδρα Πάλλας» στη Λευκωσία. Εδώ σμίγει η αδικία με το ανθρώπινο δράμα, η κραυγή με τη σιωπή. Οι γυναίκες του οδοφράγματος συνιστούν τους ακρίτες στα κράσπεδα του Ελληνισμού, που παλινδρομεί από τον υγιή πατριωτισμό στην αδιαφορία και από την ανάταση στην πτώση. Το οδόφραγμα, εκεί που γράφτηκε ένα από τα πιο οδυνηρά κομμάτια της κυπριακής ιστορίας, αποτελεί σήμερα τόπο «ιερού» προσκυνήματος, γιατί κάποιες γυναίκες επέλεξαν να τον θέσουν ιερό θεμέλιο ενός ιερού έργου. Του χρέους, της διαφώτισης, της ενθύμησης και της απόφασης. Μαυροφορεμένες για 25 χρόνια τώρα επιτελούν έργο κυβερνητικό και εθνικό, καθιστώντας χρόνο με το χρόνο πάνω από 2.000.000 τουρίστες και αναρίθμητους διπλωμάτες, γνώστες της πλοκής ενός δράματος που δεν έχει ρίξει ακόμα την αυλαία.

Χαρίτα Μαντόλες, Έλλη Σταύρου, Παναγιώτα Σολωμού... Ο κατάλογος μακρύς. Ανώνυμες και επώνυμες Κύπριες και Ελληνίδες ενισχύουν κατά καιρούς τον αγώνα της Κύπριας ηρωίδας. Ανάμεσά τους μια άλλη φιγούρα το ίδιο τραγική, η Ελένη Φωκά, που διωγμένη από τον τουρκικό Αττίλα σμίγει τον αγώνα της με τον αγώνα των γυναικών του οδοφράγματος.

Και στη σκηνή αυτή τη στιγμή διαπράττεται το έγκλημα υπό τα όμματα της Κοινότητας των Εθνών και κανένας δεν συγκινείται, κανείς δεν επεμβαίνει για την ανατροπή της αδικίας και την τιμωρία του ενόχου. Οι ξένοι δεν γνωρίζουν ή προσποιούνται ότι δεν αντιλαμβάνονται την αδικία, ενώ εμείς εξαντλούμαστε σε εμφανειακές διακηρύξεις και περήφανες μεγαλοστομίες.

Εικοσιπέντε χρόνια μετά το 1974 ο Ελληνισμός του νησιού και η Ελλάδα δεν φάνηκαν να αξιοποιούν πλήρως τις νομικές τουλάχιστον δυνατότητες στο διεθνές πεδίο, γύρω από ζητήματα διεθνούς ευθύνης της Τουρκίας.

Όλοι λίγο-πολύ αισθανόμαστε πως κάπου στο κορμί της κυπριακής κοινωνίας, του απανταχού Ελληνισμού, ένα μεγάλο και φοβερό απόστημα συνεχώς δουλεύει. Κάτι βασικό μας λείπει. Η εθνική συνείδηση και η συναίσθηση του χρέους. Μονάχα στα όνειρά μας έχουμε παραμείνει αληθινοί και αξιοπρεπείς. Μας τρομάζει η αλήθεια στο φως της ημέρας. Μας φοβίζει ο εαυτός μας, που νωχελικά και εγωϊστικά πορεύεται, όπου οι άλλοι γι' αυτόν χωρίς αυτόν ορίζουν.

Ποτέ όμως λαός με γεμάτα στομάχια και άδειες ψυχές δεν μπόρεσε να ελευθερώσει μια σπιθαμή εδάφους και όσο τέτοιοι αγώνες σαν αυτόν των άξιών γυναικών μας εξακολουθούν να μας εμπνέουν μόνο πρόσκαιρα, η πορεία δεν θα επιτευχθεί. Επιβάλλεται η συμμετοχή σε ατομικό, κοινωνικό και πολιτικό επίπεδο στο τραγικό δρώμενο που απειλεί την επιβίωσή μας.

Η ενίσχυση του μαθήματος της ελληνικής ιστορίας αλλά και της κυπριακής, στα πλαίσια μιας ελληνορθόδοξης, ανθρωποκεντρικής παιδείας, που να καλλιεργεί τον εθνισμό, και όχι τον εθνικισμό, καθώς και η εφαρμογή προγράμματος μηνιαίων επισκέψεων των μαθητών στο «ιερό» της ψυχής της Κύπρου, μπορούν να αποτελέσουν καθοριστικές παραμέτρους της μήσης των νέων μας στον τιτάνιο αγώνα του νησιού μας.

Ακόμα στον τομέα της καλύτερης οργάνωσης του διαφωτιστικού έργου της κυβέρνησης, προτείνω την ίδρυση ενός Υπουργείου που θα εξειδικεύεται στη διαφωτιστική εκστρατεία και του οποίου αξιότιμα μέλη, νόμος ηθικός ορίζει, να αποτελούν αυτές οι αξιόλογες γυναίκες της Κύπρου.

Αναμφίβολα, ο καυτηριασμός της αδράνειας των ξένων και η προβολή των προσφυγών στο Διεθνές Δικαστήριο από τους ίδιους τους πολίτες της Τουρκίας εναντίον της, θα οδηγήσει αναγκαστικά στη διεθνή αναγνώριση των γυναικών και της αδικίας.

Οι γυναίκες του οδοφράγματος πρέπει να γίνουν οι γυναίκες της ψυχής μας. Εδώ έγκειται η επιτυχία της εθνικής δικαίωσης που απαιτεί ένας τέτοιος σκοπός. Η Κύπρος πρέπει να φανεί έτοιμη να αντιδράσει και η Ελλάδα το ίδιο όμως πρόθυμη να τη στηρίξει. Οι στενές σχέσεις Ελλάδας-Κύπρου, στο πλαίσιο του ενιαίου αμυντικού δόγματος θα αποτελέσουν τη βάση μιας επιτυχούς πορείας, μόνο αν μεταφερθούν και στο επίπεδο των αδελφικών σχέσεων Ελλήνων και Κυπρίων.

Βαθιά είναι η πληγή, που αφήνει η όλο και συχνότερη διαπίστωση της άγνοιας και αδιαφορίας πολλών από εμάς για τα τραγικά δρώμενα. Η επίρριψη ευθυνών και οι διαφωνίες δεν είναι παρά πλανευτικές διαδικασίες, που θα αμβλύνουν τη μη αξιοποίηση του ζωτικού για την πατρίδα χρόνου.

Αν η Ελλάδα είναι το σώμα, η Κύπρος δεν μπορεί παρά να είναι η καρδιά, που πάλλει και συγκλονίζει ολόκληρο τον κορμό του Ελληνισμού. Η τόνωση των ελληνοκυπριακών σχέσεων με φιλοξενίες, ανταλλαγές νέων, με την πολύπλευρη ενημέρωση των Ελλήνων για την κυπριακή πραγματικότητα και την άμεση επαφή και επίσκεψή τους στο οδόφραγμα των γυναικών είναι αναγκαία «επιταγή», που θα οδηγήσει στην τόνωση της εθνικής συνείδησης.

Ακόμη και αυτή τη στιγμή στην Ιερά Οδό στη Λευκωσία οι μαυροφορεμένες γυναίκες, φηγούρες ενός θιάσου τραγικού εξακολουθούν να υπομένουν ακόμα, να συγχωρούν, να προσκαλούν. Εκεί οριοθετείται η ανάληψη της δικής μας ευθύνης. Ο άνθρωπος μπορεί να γίνει πιο τρανός από την καθημερινή του έγνοια. Κάθε Σαββατοκύριακο το αποδεικνύουν αυτές οι γυναίκες μορφές, που αποφάσισαν να μεταφέρουν τη σκυτάλη όσο ακόμη μπορούν να ανασαίνουν.

Ω Θεοί! Τι είναι τούτη η μοίρα η τραγική, που χρόνια μας σκεπάζει; Σαν ποια κατάρα φοβερή όλο και πιο βαθιά μας μπάζει; Τι δίκαιο και άδικο να βρω στη σκοτεινή σιωπή σας; Μένω μονάχη και κοιτώ, αδύναμη να δράσω. Σκύβω μες τη βροχή και γονατώ στο μπόι αυτών των γυναικών που ζουν μες τη σιωπή σας αυτών που δεν τους λύγισαν ακόμα οι χειρισμοί σας. Γυναίκες του οδοφράγματος, λαμπάδες της φυλής μας! Φύλακες της λευτεριάς! Δώστε μια θέση στη φωτιά να αναφλεγώ μαζί σας, κάπου ψηλά για να σας βρω, να νιώσω την κραυγή σας! Γυναίκες του οδοφράγματος, αγκάθια της ψυχής μου, απόηχοι της ανθρωπιάς, ξάφνιασμα της ζωής μου.

ΗΛΙΑΣ ΠΑΠΑΔΟΠΟΥΛΟΣ (Πρόεδρος της Επιτροπής): Το λόγο έχει η Ζωή Σακελλιάδου.

ΖΩΗ ΣΑΚΕΛΛΙΑΔΟΥ (Νομός Δωδεκανήσου): Γειά σας παιδιά. Θα ήθελα επίσης να χαιρετήσω και το συνομήλικό μας, το φίλο μας Αντώνη Σαμαράκη και να πω χρόνια πολλά στον Πρόεδρο.

*«Σας γνωρίζω από ηνκόμη του σπαθιού ηντρομερή,
σας γνωρίζω από την όψη, που με βία μετράει τη γη
κι απ' τα κόκκαλα βγαλμένη των Ελλήνων τα ιερά
και σαν πρώτα αντρεωμένη, χαίρε ω χαίρε λευτεριά»*

Διαβάζοντας τους στίχους αυτούς, μου δημιουργείται ο εξής προβληματισμός:

Μήπως, δεν έχουμε κατανοήσει το νόημά τους; Μέσα από τους στίχους αυτούς ο ποιητής Σολωμός παρουσιάζει μια Ελλάδα πανίσχυρη, ανδρειωμένη, επιβλητική και ελεύθερη. Γιατί, όμως, κατέληξε να είναι αδύναμη, δουλοπρεπής, ανελεύθερη και γενικά υποχείριο των διαχρονικά μεγάλων δυνάμεων;

Η ευθύνη του να επικαλούμαστε ότι είμαστε Έλληνες είναι τεράστια και αυτό αποδεικνύεται και από την ιστορία. Πρώτον. Αρχαίοι Έλληνες – δημιουργοί του πολιτισμού. Ελλάδα – κοιτίδα του πολιτισμού – γενέτειρα της δημοκρατίας. Η παρρησία – η ισηγορία – η ισονομία είναι συλλήψεις ελληνικές.

Δεύτερον. Η αγάπη και ο σεβασμός για την πατρίδα.

Ο Έλληνας ήταν πατριώτης, όχι μόνο στα λόγια, αλλά και στην πράξη. Το ιδανικό της πατρίδας κυριαρχούσε. Το μαρτυρούν οι μεγάλοι ιστορικοί σταθμοί. Μαραθώνας – Θερμοπύλες – Αγώνας του 1821 – Έπος 1940.

Λογικά, λοιπόν, ο Έλληνας θα χαρακτηριζόταν ως λεβέντης, γενναίψυχος, ανθρωπιστής, ανήσυχος, εφευρετικός και πάνω απ' όλα άνθρωπος.

Συνειδητοποιώ όμως ότι με την περιγραφή μου αυτή δεν παρουσιάζω έναν Έλληνα, αλλά κάποιο ιδεότυπο. Πώς καταλήξαμε σε αυτήν την κατάσταση;

Μέσα στην πορεία του ο Ελληνισμός χάνει τις αρετές για τις οποίες διακρινόταν. Για μια ακόμα φορά η ιστορία έδειξε –όπως στον αγώνα του '21– ότι δεν υπήρχε η ενότητα, που έπρεπε να μας διέπτε. Ο καθένας κοίταζε τα συμφέροντά του. Ο ατομικισμός και η εγωπάθεια στο έπακρό τους. Ας μην αναφερθώ στον αρχομανή χαρακτήρα που διαμόρφωσε. Αντί να σκεφτόμαστε την ταυτότητά μας, μας απασχολούσαν η εξουσία και τα πρωτεία. Το αποτέλεσμα ήταν ο εμφύλιος, οι ατιμωτικοί συμβιβασμοί, η δολοφονία του Καποδίστρια, τα δάνεια κ.λπ. «Εδώ ο κόσμος χάνεται, βαρκούλες αρμενίζουμε». Τελικά, η λαϊκή σοφία έχει δίκιο.

Η αχαριστία «βλάστησε» μέσα μας τρανή.

Ας αναρωτηθούμε, πως φερθήκαμε στο Σωκράτη, στον Κολοκοτρώνη, στον Τρικούπη και στο Βενιζέλο.

Γι' αυτό και εγώ διορθώνω το λάθος μου.

Ο Έλληνας είναι κουτοπόνηρος, εριστικός, ανυπόμονος και αχάριστος. Τι εικόνα έχει η σημερινή Ελλάδα; Και δεν εννοώ τις εικόνες στα τουριστικά διαφημιστικά φυλλάδια, αλλά την εικόνα της καθημερινής ζωής του κράτους.

Πού είναι το μεγαλείο της Ελλάδος; Πού είναι η Ελλαδάρα μας; Έχουμε φθάσει σε σημείο να αμφιβητείται η ελληνικότητα του Αιγαίου και των Δωδεκανήσων. Κατάγομαι από τα Δωδεκάνησα και συγκεκριμένα από την Κάρπαθο. Μου είναι δύσκολο να σας περιγράψω τι αισθάνομαι, κάθε φορά που βλέπω τα πολεμικά αεροπλάνα να σχίζουν τον ελληνικό ουρανό και να σκέφτομαι: τώρα αυτά είναι ελληνικά ή τουρκικά; Ή, όταν μαθαίνω, ότι κυκλοφορούν χάρτες στο εμπόριο, στους οποίους το νησί μου θεωρείται τούρκικο έδαφος. Ελλάδα είναι και η Κάρπαθος και η Αλεξανδρούπολη και το Ορμένιο και το Καστελόριζο. Ποια είναι η αντίδρασή μας; Οι περιπτώσεις αυτές τελικά δημιούργησαν μία παράδοση ελληνικής υποχωρητικότητας. Η υποχωρητικότητα αυτή ενδυνάμωσε την τουρκική επιθετικότητα. Ελλάδα, λοιπόν, η χώρα της περιορισμένης κυριαρχίας.

Προφανώς, οι περισσότεροι πιστεύουν ότι η μόνη αντίδρασή μας πρέπει να είναι ο πόλεμος. Τι αισχρή λέξη! Επειδή όμως τα συμφέροντα είναι αντίθετα του πολέμου, υποχωρούμε. Γιατί όμως η υποχωρητικότητά μας να οφείλεται στη θεωρία της συνωμοσίας σε ξένους δακτύλους και όχι σε πολιτισμένους και ανθρώπινους λόγους.

Ο πόλεμος δεν αποτελεί λύση. Ζούμε στον 20ο αιώνα και ο πόλεμος αποτελεί δυνατή πραγματικότητα. Λίγο πριν το 2000 και ακόμα να αναπτυχθούν οι σχέσεις μας με την Τουρκία. Πόσο ανατρεπτική φαντάζει η ανάκτηση των σχέσεων αυτών! Όλοι παγώνουν στη σκέψη αυτή. Τη θεωρούν «ύβριν». Γι' αυτό πρέπει κάτι να γίνει. Δεν μπορείτε να φανταστείτε πόσο ψυχοφθόρο είναι να ζούμε με το ενδεχόμενο μιας επικείμενης σύρραξης.

Δυστυχώς, οι Κυβερνήσεις εθελουφυλούν. Το αποτέλεσμα είναι να διαιωνίζεται η έχθρα και το μίσος μεταξύ Ελλήνων και Τούρκων. Όμως, τα μεγάλα κεφάλια είναι εκτός τόπου και χρόνου. Στο κάτω - κάτω το παιχνίδι γι' αυτούς έχει χαθεί. Δεν μπορούν να πρωτοπορήσουν.

Καλούμαστε, λοιπόν, σύμφωνα με την κρίση μου, εμείς, η νέα γενιά να ανατρέψουμε την κατάσταση και να ταράξουμε τα νερά. Η ασφάλεια και η σιγουριά της απάθειας πρέπει κάποτε να κλονισθούν. Εξάλλου, εμείς είμαστε το μέλλον αυτής της χώρας, ολόκληρου του κόσμου. Τέρμα η τυφλή υπακοή σε πλασματικές αυθεντίες.

Πρέπει να δούμε την Τουρκία χωρίς παρωπίδες, απροκατάλυπτα. Αυτό δεν σημαίνει ότι ξεχνάμε την ιστορία. Για να ανακτηθούν, λοιπόν, οι σχέσεις μας, οφείλουν και οι δύο πλευρές να αναγνωρίσουν τα σφάλματά τους και να παραδεχθούν το γεγονός, ότι έφθασε η ώρα να απολογηθούν και να αδελφωθούν. Ξέρω ότι ακούγεται τρομερά προκλητικό και υβριστικό το γεγονός αυτό. Ακόμα και εμένα μου προκαλούν σοκ αυτές οι ιδέες.

Μετά από αυτό το πρώτο βήμα οι Κυβερνήσεις θα πρέπει να αναλάβουν τις ευθύνες τους. Τώρα αρχίζει το παιχνίδι. Ουσιαστικά το κλειδί στην υπόθεση αυτή είναι η παιδεία. Μία ζωή ακούω για ανθρωπιστική παιδεία και τίποτα δε βλέπω. Τα παιδιά έχουν γαλουχηθεί με την ιδέα ότι ο Τούρκος είναι θανάσιμος εχθρός. Γεμίζουν τις σκέψεις τους με μίσος για τους Τούρκους. Το ίδιο ισχύει και για τους Τούρκους. Έλληνας ίσον γεννίτσαρος. Πρέπει, λοιπόν, από το νηπιαγωγείο τα παιδιά να μαθαίνουν την ιστορία. Η ιστορία, όμως, να μην είναι μάθημα για «παπαγαλία», όπως γίνεται σήμερα, αλλά να προβληματίζει και να είναι άκρως αντικειμενική. Πρέπει να περνάει το εξής μήνυμα: «ναι, έγιναν αυτά στο παρελθόν, όμως δεν μένουμε προσκολλημένοι και στατικοί. Συνεχίζουμε και δημιουργούμε εμείς την ιστορία».

Καλό θα ήταν τα παιδιά να έρθουν σε επαφή, να ανταλλάξουν ιδέες, να μάθουν τις νοοτροπίες, τα ήθη και τα έθιμα τους. Δύο γενιές έρχονται, λοιπόν, σε επαφή. Σιγά - σιγά μαθαίνουν να ασπάζονται τα «πιστεύω» ο ένας του άλλου.

Ο άκρατος σωβινισμός και εθνικισμός πρέπει να καταπολεμηθούν και να εξαλειφθούν. Ας μην ξεχνάμε «άνθρωποι είμαστε όλοι και κάτω από τον ίδιο ουρανό ζούμε όλοι». Με απόν τον τρόπο δημιουργούμε πρωτοπόρους πολίτες με εθνική συνείδηση και εθνική κρίση.

Είμαι ισχυρά πεπεισμένη ότι κάποιοι θα με κατακρίνουν γι' αυτά τα «πιστεύω» μου. Θα θεωρήσουν ότι ντροπιάζω την Ελλάδα και ότι θα έπρεπε να ντρέπομαι. Απαντώ ότι δεν ντρέπομαι καθόλου και ότι εκτελώ το χρέος μου ως Ελληνίδα. Ντρέπομαι για τη σημερινή εικόνα της Ελλάδας και για τους αναισχντους κλειδοκράτορες - καρεκλοκένταυρους, οι οποίοι κινούν τα νήματα της διεθνούς διπλωματίας. Τελικά, όλοι ασχολούνται με υποτυπώδη θέματα, αγνοώντας το σημαντικότερο. Τι κόσμο θα παραδώσουν στην επόμενη γενιά;

Δηλώνω υπερήφανη που είμαι Ελληνίδα και ζω με το όνειρο ότι κάποτε θα ανακτηθούν οι σχέσεις Ελλάδας - Τουρκίας και θα αφομοιώσουν δημιουργικά την παράδοσή τους. Η παράδοση θα αποτελέσει ένα επιπλέον σκαλοπάτι προς την ενοποίηση όλων των λαών, χωρίς μισαλλοδοξίες, φανατισμούς και ηρωικούς πανηγυρισμούς. Θα δοθεί κάποτε ένα τέλος σ' αυτήν την κοκορομαχία.

Η Ελλάδα είναι Ελλάδα και τίποτα δεν το αλλάζει αυτό. Ελλάδα γενέτειρα του πολιτισμού - φάρος του διεθνισμού.

ΗΛΙΑΣ ΠΑΠΑΔΟΠΟΥΛΟΣ (Πρόεδρος της Επιτροπής): Η Άννα Δουλγκέρη έχει το λόγο.

ANNA ΔΟΥΛΓΚΕΡΗ (Νομός Λέσβου): Υπάρχουν ευρωπαϊκοί χάρτες, όπου η Λέσβος και άλλα παραμεθόρια νησιά παραλείπονται ή εμφανίζονται με το χρώμα της Τουρκίας. Τώρα προσπερνάμε το θέμα. Πότε όμως θα το αντιμετωπίσουμε; Όταν θα θεωρούμαστε και εμείς «γκρίζες ζώνες», όπως τα Ίμια και άλλα νησιά;

ΗΛΙΑΣ ΠΑΠΑΔΟΠΟΥΛΟΣ (Πρόεδρος της Επιτροπής): Η Αγγελική Νικολοπούλου έχει το λόγο.

ΑΓΓΕΛΙΚΗ ΝΙΚΟΛΟΠΟΥΛΟΥ (Νομός Αιτωλο-ακαρνανίας): Αξιότιμη κύριε Πρόεδρε της Επιτροπής, αγαπητοί φίλοι, συμμαθητές και συνάδελφοι. Είμαι υπερήφανη που βρίσκομαι στο ναό της δημοκρατίας και που μου δίνεται η ευκαιρία να μιλήσω για θέματα, που αυτόν το καιρό βρίσκονται στο παρασκήνιο.

Αναφέρομαι ειδικά για την κρίση, που επικρατεί στα Βαλκάνια. Η τρίτη μεγάλη κρίση στα Βαλκάνια στον 20ο αιώνα θα είναι αυτή, που δυστυχώς θα τη σημαδέψει για πάντα. Η διάλυση και η οικονομική εξάρτηση της δεύτερης υπερδύναμης, πρώην Ε.Σ.Σ.Δ., προετοίμασε και οδήγησε τόσο στην κρίση στα Βαλκάνια από τη δεκαετία του '80, όσο και στην κρίση στον Κόλπο. Ποιος έχει σειρά; Μήπως η ίδια η Ρωσία; Ποιος ο ρόλος της Τουρκίας στην Αλβανία; Θα έχουμε και άλλη συρρίκνωση; Ποια η τύχη πλέον της πάλαι ποτέ Γιουγκοσλαβίας; Θα έχουμε και άλλη συρρίκνωση και άλλη οικονομική εξάρτηση; Μετέτρεψαν έναν περήφανο λαό που πολέμησε δύο φορές με τους ίδιους συμμάχους σε μια μάζα από χόμα, αίμα, υποκρισία και συγγνώμη. Αλήθεια, που ήταν η UNICEF; Ήταν άλλα παιδιά τα παιδιά της Γιουγκοσλαβίας; Τι να πούμε επίσης για την περίφημη GREENPEACE; Ήταν από περιέργη έως ύποπτη η μη συμπεριφορά της στην καταστροφή του περιβάλλοντος των Βαλκανίων.

ΠΡΟΤΑΣΕΙΣ:

Να υπάρξει αυτονομία στο Κόσσοβο.

Να παραμείνουν, ως έχουν, τα σύνορα.

Να αποχωρήσει το ΝΑΤΟ από τα Βαλκάνια.

Να υπάρξει ενεργός συμμετοχή ΟΗΕ και Ε.Ε.

Αφοπλισμός του ΟΥΤΣΕΚΑ.

Να δοθεί οικονομική βοήθεια από την Ε.Ε. και το Διεθνές Νομισματικό Ταμείο στη Γιουγκοσλαβία, χωρίς όρους υποτέλειας και εξάρτησης.

Να επιστρέψουν οι πρόσφυγες στις εστίες τους.

Να υπάρξει επαγρύπνηση, ειρήνη και συνεργασία όλων των Βαλκανικών λαών.

Τέλος να βγει ένα ψήφισμα της Επιτροπής πρώτα και της Ολομέλειας της Βουλής των Εφήβων, που να καταδικάζει την επιβολή της νέας πολιτικής τάξης πραγμάτων του ΝΑΤΟ στα Βαλκάνια και να στείλει συμπαραστάση ηθική και οικονομική, αν χρειαστεί, προς τα παιδιά της Γιουγκοσλαβίας.

Πολλή πρόσφατη η ευμηγορία των λαών της Ευρώπης. Θέλουν οι λαοί την Ε.Ε.; Ή προσπαθούν να την επιβάλουν μερικοί; Αποχή από 35% έως 70%. Ποιοι θα αποφασίζουν και για ποιους; Το θέμα γίνεται και θεσμικό. Για ποια Ευρώπη μιλάμε; Την Ευρώπη της υποκρισίας; Την Ευρώπη του μη πολιτικού λόγου; Την Ευρώπη των χρηματιστηρίων ή την Ευρώπη της ανεργίας; Όχι, οραματιστήκαμε μία άλλη Ευρώπη, εκείνη των κρατών - εθνών με πολιτικό λόγο και υπόσταση, με δίκαιη κατανομή των οικονομικών πόρων. Την Ευρώπη, που θα καταλάβει επιτέλους ότι έχει ιστορία 4.000 ετών και πολιτισμό και δεν είναι υπάλληλος ενός μαγαζιού 200 ετών. Προτείνω να υπάρχει ισότιμη λήψη αποφάσεων στα όργανα της Ε.Ε. και όχι πιέσεις και οι μικροί «να το βουλώνουν».

Να αποτινάξει το ζυγό και το κόμπλεξ, που έχει απέναντι στις Η.Π.Α. Να ενταχθούν όλα τα Βαλκανικά κράτη στην Ε.Ε. Να ενταχθεί η Τουρκία στην Ε.Ε. μόνο υπό όρους. Να αποχωρήσουν, δηλαδή, τα στρατεύματα κατοχής από την Κύπρο, να σταματήσει η επεκτατική της πολιτική στο Αιγαίο, να δοθεί λύση στο κουρδικό ζήτημα και να βελτιωθούν τα πολιτικά και ανθρώπινα δικαιώματα στην Τουρκία. Τέλος, να γίνει το άνοιγμα της Ε.Ε. προς τη Ρωσία και να δοθεί βοήθεια για την οικονομική της ανάπτυξη και όχι εξάρτηση και τοποθέτηση ανδρείκελων των Η.Π.Α.

ΗΛΙΑΣ ΠΑΠΑΔΟΠΟΥΛΟΣ (Πρόεδρος της Επιτροπής): Το λόγο έχει η Χρύσα Τσιφτσή.

ΧΡΥΣΑ ΤΣΙΦΤΣΗ (Β' Αθήνας): Κύριε Πρόεδρε της Επιτροπής, κύριε Σαμαράκη. Αισθάνομαι ιδιαίτερη συγκίνηση, για να εκφράσω κάποιες ιδέες και κάποιες απόψεις μου, αλλά κυρίως για να αποδείξω, έστω και αργά, ότι αν και Αθηναία, δεν έχω ξεχάσει ότι είμαι Ελληνίδα. Έχω αξίες, ιδέες και οράματα.

Πριν λίγα χρόνια στην ψυχή και στη συνείδησή μου χαράχτηκε βαθιά μια φράση ενός ξένου ποιητή: «πρέπει επιτέλους να διδάξουμε στα παιδιά μας ότι ο άνθρωπος δεν είναι γεννημένος έκφυλος και δολοφόνος, αλλά

πλασμένος και ικανός για τα μεγάλα και τα σπουδαία. Ή άνθρωπος κανείς γίνεται, δεν γεννιέται».

Είμαι μόλις 16 ετών και αυτός ο άνθρωπος στα δικά μου μάτια δεν έχει ακόμα, δυστυχώς, αποκαλυφθεί. Πού ήταν άραγε αυτός ο άνθρωπος πρόσφατα στη γειτονική Γιουγκοσλαβία; Σε ποιους δρόμους; Σε ποια μονοπάτια είχε χαθεί; Είναι γεγονός ότι σήμερα περισσότερο από ποτέ άλλοτε η παγκοσμιοποίηση και ο διαχωρισμός μεταξύ δυνατών και αδυνάμων ατόμων ή εθνών, αποτελεί μία αναδιαμορφωμένη πραγματικότητα. Η πρόσφατη πολιτική κρίση στη Γιουγκοσλαβία απέδειξε και έφερε στην επιφάνεια το ρόλο, που διαδραματίζουν –και αναμένεται ακόμη περισσότερο στο μέλλον να παίξουν– τα λεγόμενα ισχυρά κράτη. Στην εποχή μας ο ανταγωνισμός σε όλα τα επίπεδα γίνεται καθημερινά και η οικονομία για πρώτη φορά στην ανθρώπινη ιστορία βρίσκεται στην κορυφή του ενδιαφέροντος.

Είναι επιτακτική η ανάγκη υιοθέτησης αξιών και ιδανικών. Επίσης η διατήρηση της εθνικής μας ταυτότητας είναι προϋπόθεση επιβίωσης και ιστορικής συνέχειας στο νέο αιώνα. Πώς μπορεί άραγε ο κάθε σκεπτόμενος άνθρωπος να αποδεχθεί ότι ένα μόλις χρόνο πριν την είσοδο της ανθρωπότητας στον 21ο αιώνα, τα ανθρώπινα δικαιώματα και δίκαια θα χρησιμοποιούνταν ως ευτελή προσχήματα πολεμικών επιθέσεων; Στην Ελλάδα τα προβλήματα πληθαίνουν καθημερινά. Η Θράκη, τα νησιά μας, οι ακριτικές περιοχές αργοπεθαίνουν. Η ιστορία μας παραχαράσσεται. Η εθνική περηφάνεια, που είχαμε κάποτε ως λαός, θυσιάζεται σε βωμούς αδιάστατων εκσυγχρονισμών. Αργοπεθαίνουμε, χανόμαστε, σβήνουμε από το χάρτη. Εσείς, όλοι εμείς, τι κάνουμε γι' αυτό;

Ελλάδα δεν είναι μόνο η Αθήνα. Ελλάδα είναι και η Ήμιρος, η Τένεδος, η Βόρεια Ήπειρος, η Θράκη, τα Δωδεκάνησα. Ελλάδα, Έλληνες είμαστε όλοι μας. Το Αιγαίο μας, η ψυχή της Ελλάδας, αφισβητείται πλέον ανοιχτά από τη γείτονα χώρα. Η Βόρεια Ήπειρος πεθαίνει καθημερινά, χωρίς καν να το μαθαίνουμε πλέον στις ειδήσεις. Η Κύπρος, το νησί της Αφροδίτης, που τόσο πολύ το θυμόμασταν και το διαφημίσαμε, έχει πλέον λησμονηθεί. Τόποι που κραυγάζουν εδώ και χιλιετίες την ελληνικότητά τους, γίνονται ξαφνικά άγνωστοι, απρόσιτοι.

Ήρθε πια, κατά τη γνώμη μου, η στιγμή να δούμε κατάματα την αλήθεια. Υπεύθυνοι για όλη αυτή την εθνική τραγωδία δεν είναι οι άλλοι, όπως θέλουμε να πιστεύουμε, αλλά κυρίως υπεύθυνοι είμαστε εμείς. Δεν πρόκειται να παραχωρήσουμε τίποτα. Πρέπει να διεκδικούμε όμως και θα συνεχίσουμε να διεκδικούμε όσα μας ανήκουν, βάσει του διεθνούς δικαίου και της ιστορίας. Η υποχωρητικότητα και η εγκατάλειψη του αγώνα, κάποιος πρέπει να μάθουν ότι δεν αποτελεί λύση. Η ειρήνη άλλωστε, είτε κάποιος το δέχονται είτε όχι, κατά τη γνώμη μου αξίζει μόνο, όταν δεν ταπεινώνει, δεν

πληγώνει τους λαούς. Κανείς δεν επιζητεί τον πόλεμο, τον όλεθρο, την καταστροφή. Όμως η εθνική συνείδηση πρέπει να έρχεται πάνω απ' όλα. Ήρθε καιρός να σκεφτούμε τη δική μας πατρίδα. Επιτέλους δεν είναι ντροπή να είσαι πατριώτης, αλλά είναι τιμή.

Είναι δικαίωμα και υποχρέωση όλων μας να αγαπάμε και να προστατεύουμε την πατρίδα μας. Εμείς οι νέοι, αν θέλουμε, μπορούμε να αλλάξουμε τον κόσμο. Όραμά μας πρέπει να είναι ένας κόσμος ανθρώπινος και γνήσιος. «Θέλει αρετή και τόλμη η ελευθερία». Εσάς, κύριοι αξιότιμοι βουλευτές, πού χάθηκε η τόλμη και η ηθική σας; Σε ποια μονοπάτια; Ωστόσο θέλω να πιστεύω ότι υπάρχει ελπίδα. Είμαστε άνθρωποι. Είμαστε Έλληνες. Τη Ρωμιοσύνη μην την κλαίτε.

ΗΛΙΑΣ ΠΑΠΑΔΟΠΟΥΛΟΣ (Πρόεδρος της Επιτροπής): Η συνεδρίασή μας θα κλείσει σε 20' λεπτά περίπου. Υπάρχουν ομιλητές που δήλωσαν ότι επιθυμούν να μιλήσουν αύριο. Κατά τη διάρκεια ομιλίας των σημερινών ομιλητών υπήρξαν κάποιες αντιρρήσεις ή διαφορετικές απόψεις. Ίσως αυτές θα μπορούσαν να διατυπωθούν τώρα, στα 20' λεπτά που έχουμε στη διάθεσή μας, ώστε να καλύψουμε τη σημερινή διαδικασιολογία, δίνοντας δικαίωμα μιας δευτερολογίας σήμερα και στη συνέχεια αύριο να μπούμε στον κατάλογο των ομιλητών. Αύριο είναι η δεύτερη και τελευταία συνεδρίασή μας. Έχω μπροστά μου έναν κατάλογο με τα εξής ονόματα, εκτός από τον κύριο και την κυρία από τα Ιωάννινα. Ακολουθούν, για να μιλήσουν αύριο οι: Μαθιουδάκης Νεκτάριος (Νομός Ρεθύμνης), Χατζηγιάνγκου Πολύβιος (Λεμεσός - Κύπρος), Παπα Σοφία (Υπόλοιπο Αττικής), Μπουζάλη Ηλιάνα (Νομός Καστοριάς), Πατέλη Ευαγγελία (Β' Αθήνας), Δουλγκέρη Άννα (Νομός Λέσβου), Σκουρτανιώτης Αθανάσιος (Α' Αθήνας), Γραμματιδής Χρήστος (Β' Αθήνας), Λυμπεροπούλου Ελευθερία (Β' Αθήνας), Τσούτση Σταυρούλα (Υπόλοιπο Αττικής), Σιούτη Ελένη (Β' Αθήνας), Παναγιωτόπουλος Αησιόλαος (Νομός Εύβοιας), Αβραμίδου Ιωάννα (Νομός Κοζάνης), Τοπαλίδου Κυριακή (Α' Θεσσαλονίκης).

Θέλει κανείς να μιλήσει τώρα από αυτούς που είναι να μιλήσουν αύριο; Η Σωτηρία Σκαρβέλη.

ΣΩΤΗΡΙΑ ΣΚΑΡΒΕΛΗ (Νομός Μαγνησίας): Θα ήθελα να αναφερθώ σε διαδικαστικό θέμα. Πιστεύω ότι πρέπει να δοθεί βάση στο διάλογο και τα τελευταία είκοσι λεπτά να γίνει κάποιος διάλογος μεταξύ μας.

ΗΛΙΑΣ ΠΑΠΑΔΟΠΟΥΛΟΣ (Πρόεδρος της Επιτροπής): Η Ευαγγελία Πατέλη έχει το λόγο.

ΕΥΑΓΓΕΛΙΑ ΠΑΤΕΛΗ (Β' Αθήνας): Πριν από λίγο ακούσαμε μία κοπέλα από την Κύπρο να εκφράζει με παράπονο ότι φταίμε οι κυβερνήσεις που τους ξέχασαν, αλλά και έναν νεαρό να ρίχνει ευθύνες και σε εμάς, ότι δεν κάναμε τίποτα. Πράγματι, φταίμε και εμείς που την αφήσαμε έξω από τις αγκαλιές μας, που κλείσαμε τις πόρτες και ξεχάσαμε ότι και έξω από την Αθήνα υπάρχουν Έλληνες, υπάρχει Ελλάδα Ελλήνων απεργασμένων, υπάρχουν Έλληνες που προστατεύουν

την Ελλάδα, που πονούν γι' αυτήν, που την δοξάζουν και πληγώνονται και προδίδονται καθημερινά από την Ελλάδα. Εμείς φταίμε και για τη ματωμένη Κύπρο, που συνεχίζει να ματώνει, εμείς θα φταίμε και εάν σε μερικά χρόνια με την ίδια νοσταλγία βλέπουμε από μακριά και τη Θράκη, εμείς φταίμε για όλα αυτά και ίσως είναι παράλογο να κατηγορούμε μόνο τις κυβερνήσεις μας. Όμως, θα ήθελα να επιστήσω την προσοχή στο γεγονός, ότι, όπως και η ιστορία μας έχει διδάξει, τα «θέλω» του λαού σπάνια γίνονται τα «πρέπει» των πολιτικών. Γι' αυτό δεν φθάνει μόνο η θέληση η δικιά μας, χρειάζεται και μία υπευθυνότητα εκ μέρους των ανθρώπων που ηγούνται της χώρας αυτής και μάλιστα το χρωστάνε σε όλους αυτούς που στο παρελθόν πολέμησαν, έδωσαν τη ζωή τους, για να είμαστε εμείς ελεύθεροι, για να είμαστε εμείς ένας δημοκρατικός λαός και έχουμε, όχι μόνο δικαίωμα, αλλά και υποχρέωση να διαφυλάξουμε τα δικαιώματά μας.

ΗΛΙΑΣ ΠΑΠΑΔΟΠΟΥΛΟΣ (Πρόεδρος της Επιτροπής): Ο Πολύβιος Χατζηγιάνγκου έχει το λόγο.

ΠΟΛΥΒΙΟΣ ΧΑΤΖΗΓΙΑΓΚΟΥ (Λεμεσός - Κύπρος): Θα ήθελα να θίξω μερικές απόψεις, που λέχθηκαν από συναδέλφους Έφηβους Βουλευτές. Όσον αφορά το οδόφραγμα του «Λήδρα Πάλας», κάθε Σαββατοκύριακο γίνεται εκεί ενημέρωση προς τους ξένους. Πιστεύω ότι οι Έλληνες δεν μας ξέχασαν καθόλου. Και οι Έλληνες πολέμησαν και υπάρχουν Έλληνες θύματα και αγνοούμενοι. Πολλοί Έλληνες που έρχονται στην Κύπρο για τουρισμό, επισκέπτονται το οδόφραγμα του «Λήδρα Πάλας», βλέπουν την ενημέρωση, συμπαύχουν με εμάς.

Εμείς προσπαθούμε να κάνουμε κάτι για την Κύπρο μας, προσπαθούμε να ενημερώνουμε και τους ξένους που έρχονται στο νησί μας. Όμως, φταίμε και εμείς οι Κύπριοι. Είναι γεγονός ότι μία μερίδα νέων δεν ευαισθητοποιούνται. Υπάρχουν μαθητές που δεν έχουν επισκεφθεί το οδόφραγμα του «Λήδρα Πάλας» ούτε μία φορά. Βέβαια, οι περισσότεροι είναι πάντα εκεί, στο οδόφραγμα του «Λήδρα Πάλας», στα κοινά και εκεί πολεμούν, φυλάγουμε και εμείς τις Θερμοπύλες. Η πράσινη γραμμή, όμως, πρέπει κάποτε να πέσει. Όλοι εμείς οι νέοι πρέπει να είμαστε μαζί και δεν μπορούμε να πούμε ότι εσείς οι Έλληνες δεν μας βοηθήσατε. Μας βοηθήσατε και μας βοηθάτε.

ΗΛΙΑΣ ΠΑΠΑΔΟΠΟΥΛΟΣ (Πρόεδρος της Επιτροπής): Ο Παναγιώτης Τσάγκας έχει το λόγο.

ΠΑΝΑΓΙΩΤΗΣ ΤΣΑΓΚΑΣ (Νομός Ηλείας): Θα διαφωνήσω με τον Έφηβο Βουλευτή από την Κύπρο. Μόνο το 1% από τους 3.000 μαθητές που ανέπτυξαν θέματα αρμοδιότητας της Επιτροπής, ασχολήθηκαν με το κυπριακό, τα πυρηνικά, τον Απόδημο Ελληνισμό. Τι έγινε; Ξεχάσαμε το κυπριακό; Εάν δεν ήταν κοντά μας τα παιδιά από την Κύπρο, δεν θα αναφερόμασταν στο κυπριακό; Είναι στο χέρι μας να αλλάξουμε αυτήν την κατάσταση και μπορούμε να το κάνουμε. Δεν πρέπει να ξεχάσουμε. Δεν ξεχνώ.

ΗΛΙΑΣ ΠΑΠΑΔΟΠΟΥΛΟΣ (Πρόεδρος της Επιτροπής): Ο Μάριος Ασιώτης έχει το λόγο.

ΜΑΡΙΟΣ ΑΣΣΙΩΤΗΣ (Λάρνακα-Κύπρος): Θα ήθελα να συμφωνήσω με το συνάδελφο Έφηβο Βουλευτή και να επιρρίψω την ευθύνη στην Κυβέρνηση της Κύπρου. Ελάχιστα ποσά δίνονται για διαφώτιση. Εάν κάποιος μπει στο INTErNET και γράψει CYPrus, θα βρει μόνο για τη δημοκρατία της Β. Κύπρου. Ελάχιστα κονδύλια δίνονταν και τώρα δεν δίνεται τίποτα. Όσες προσπάθειες γίνονται για διαφώτιση, γίνονται ατομικά από άτομα που ευαισθητοποιούνται με δικά τους έξοδα. Η Κυβέρνηση της Κύπρου προτιμά να δίνει τα χρήματα στα Κόμματα, γιατί λέει ότι κάνουν ορθότερη δουλειά ή τα δίνει για τον Τουρισμό. Στο οδόφραγμα τα χρήματα τα δίνει η Αρχιεπισκοπή της Κύπρου και αν πάει κανείς εκεί, θα δει μόνο τρεις - τέσσερις μάννες με μαύρα και ίσως κάποια Κυριακή να υπάρχει κάποιο σωματείο.

ΗΛΙΑΣ ΠΑΠΑΔΟΠΟΥΛΟΣ (Πρόεδρος της Επιτροπής): Ο Αγησίλαος Παναγιωτόπουλος έχει το λόγο.

ΑΓΗΣΙΛΑΟΣ ΠΑΝΑΓΙΩΤΟΠΟΥΛΟΣ (Νομός Εύβοιας): Θα ήθελα να πω, ότι η προπαγάνδα της Τουρκίας για το κυπριακό μας έχει προλάβει και ότι είναι ίσως, αν όχι αργά, σίγουρα πολύ δύσκολο να αλλάξει κάτι. Συγκεκριμένα πάνω σε ένα νόμισμα της Κύπρου που έχω, γράφει επάνω «KYPrIs - CYPrus - Κύπρος», δηλαδή, στα τουρκικά, στα αγγλικά και στα ελληνικά.

ΗΛΙΑΣ ΠΑΠΑΔΟΠΟΥΛΟΣ (Πρόεδρος της Επιτροπής): Το λόγο έχει ο Νικόλαος Μάντσιος.

ΝΙΚΟΛΑΟΣ ΜΑΝΤΣΙΟΣ (Νομός Ροδόπη): Ο κ. Τσάγκας είτε ότι έχουμε ξεχάσει το κυπριακό. Πιστεύω, ότι κάθε περιοχή έχει τα δικά της προβλήματα. Αυτήν την περίοδο στη Ροδόπη υπάρχει σε έξαρση το θέμα της μειονότητας, ιδιαίτερα τώρα, που μπορεί να γίνει ένας παραλληλισμός με το Κόσσοβο.

Γνωρίζω το πρόβλημα στην Κύπρο, όμως θεωρώ ότι στην Ελλάδα υπάρχουν μείζονα προβλήματα. Το κυπριακό βρίσκεται σε στασιμότητα και δεν προβλέπω να αλλάξει. Το θέμα είναι ότι η Τουρκία υποστηρίζεται από την Αμερική. Είναι πολύ δύσκολο να καταφέρουμε να επιβάλουμε τις απόψεις μας, που είναι οι σωστές και οι πιο δημοκρατικές.

Η Τουρκία υποστηρίζεται από την Αμερική, επειδή περνάει από αυτήν οι αγωγοί του πετρελαίου. Αν δεν βρεθεί άλλη ενεργειακή λύση, η Ελλάδα δεν θα καταφέρει να επιβληθεί επί της Τουρκίας.

ΗΛΙΑΣ ΠΑΠΑΔΟΠΟΥΛΟΣ (Πρόεδρος της Επιτροπής): Το λόγο έχει η Παρασκευή Καρακούση.

ΠΑΡΑΣΚΕΥΗ ΚΑΡΑΚΟΥΣΗ (Νομός Έβρου): Το πρόβλημα της Κύπρου έχει ξεχαστεί, ίσως επειδή το ήθελαν και η Κύπρος και η Ελλάδα. Όμως, πάει να γίνει πρόβλημα και της Θράκης.

Θα αναφέρω χαρακτηριστικά, ότι η χριστουγεννιάτικη κάρτα, που εξέδωσε η Ευρωπαϊκή Ένωση, δεν περιείχε τη Θράκη στο ελληνικό κράτος.

Αυτό δεν το ξέρεи κανείς, αλλά εμάς τους Θρακιώτες μας πόνεσε. Μην αφήσετε να γίνει στη Θράκη ό,τι έγινε στην Κύπρο, διότι εμείς βλέπουμε ότι εκεί οδηγούμαστε.

Ο μεγάλος αγωγός φυσικού αερίου και πετρελαίου από το Μπουργκάς κατεβαίνει στην Αλεξανδρούπολη. Αυτό σημαίνει ότι θα έχουμε μεγάλη οικονομική δύναμη και πολιτιστική άνθηση. Όμως, μπορεί να οδηγηθούμε και στο αντίθετο άκρο και η αυτονόμηση της Θράκης να γίνει συντομότερα. Αυτό δεν το θέλουμε. Παρακαλώ να αρχίσετε να ασχολείστε και με τη Θράκη. Να μην κοιτάτε μόνο την περιοχή σας. Το ίδιο γίνεται και με τα νησιά. Να μην αφήνετε πατρίδες να φεύγουν.

ΗΛΙΑΣ ΠΑΠΑΔΟΠΟΥΛΟΣ (Πρόεδρος της Επιτροπής): Το λόγο έχει η Σωτηρία Σκαρβέλη.

ΣΩΤΗΡΙΑ ΣΚΑΡΒΕΛΗ (Νομός Μαγνησίας): Θα ήθελα να πω στον κ. Αντώνη Σαμαράκη, επειδή τον θεωρώ συνομήλικό μας, αν δεν τον πειράζει, να τον αποκαλώ Αντώνη. Μπορεί να ακούγεται κοινότυπο, αλλά είμαστε η ελπίδα και το μέλλον αυτού του τόπου. Αντώνη, θα ήθελα να σου πω ότι είμαστε πολύ ζόρικοι έφηβοι και ότι κανείς από εμάς δεν θα κάτσει καλά.

ΗΛΙΑΣ ΠΑΠΑΔΟΠΟΥΛΟΣ (Πρόεδρος της Επιτροπής): Το λόγο έχει η Ζωή Σακελλιάδου.

ΖΩΗ ΣΑΚΕΛΛΙΑΔΟΥ (Νομός Δωδεκανήσου): Εγώ είμαι από την Κάρπαθο. Λένε ότι ξεχνάμε την Κύπρο. Εδώ ξεχνάμε τα Δωδεκάνησα. Πότε θα ασχοληθούμε με την Κάρπαθο; Όταν αποβιβαστούν οι Τούρκοι; Το μόνο που μας ενδιαφέρει είναι πόσα θα αφήσουν οι τουρίστες. Κανείς δεν ενδιαφέρεται για το μέλλον μου. Όλα είναι κλειστά για μένα.

ΗΛΙΑΣ ΠΑΠΑΔΟΠΟΥΛΟΣ (Πρόεδρος της Επιτροπής): Το λόγο έχει ο Αριστείδης Ρήγας.

ΑΡΙΣΤΕΙΔΗΣ ΡΗΓΑΣ (Νομός Μαγνησίας): Όλα τα παιδιά αναφέρονται στις ακριτικές περιοχές. Υπάρχουν δύο ειδών προβλήματα. Το ένα είναι ότι απειλείται η εδαφική μας ακεραιότητα και το δεύτερο είναι ότι η εξωτερική μας πολιτική είναι εντελώς αντίθετη από αυτά που πιστεύουμε. Όλοι φωνάζουν ότι αδικούμαστε, αλλά πώς είναι δυνατόν να βγούμε από πάνω, τη στιγμή που παρανομούμε οι ίδιοι και υποβιβάζουμε το διεθνές δίκαιο; Αν μπουν μέσα οι Τούρκοι, από ποιον θα ζητήσουμε βοήθεια; Θα επικαλεστούμε το διεθνές δίκαιο; Θα μας πουν ότι τα ίδια κάναμε στο Κόσσοβο. Πρέπει να δούμε τι κάνει η Κυβέρνηση στην εξωτερική πολιτική. Από τη στιγμή που δεν εφαρμόζουμε το διεθνές δίκαιο, δεν έχουμε ελπίδα.

ΗΛΙΑΣ ΠΑΠΑΔΟΠΟΥΛΟΣ (Πρόεδρος της Επιτροπής): Το λόγο έχει η Ελπινίκη Καλλίκη.

ΕΛΠΙΝΙΚΗ ΚΑΛΛΙΚΗ (Επικρατείας): Μόνο όταν χάνουμε κάτι, το εκτιμάμε. Αν παραμελήσουμε τα νησιά και τις άλλες ακριτικές περιοχές, σύντομα θα φθάσουμε να τα αντιμετωπίζουμε σαν περιοχή του εξωτερικού.

ΗΛΙΑΣ ΠΑΠΑΔΟΠΟΥΛΟΣ (Πρόεδρος της Επιτροπής): Το λόγο έχει η Αικατερίνη Τάχου.

ΑΙΚΑΤΕΡΙΝΗ ΤΑΧΟΥ (Νομός Φλώρινας): Όταν αναφερόμαστε στις ακριτικές περιοχές, μιλάμε μόνο για την Κύπρο και τα νησιά. Και εμείς στη Φλώρινα «κρατάμε Θερμοπύλες», απλά ποτέ κανείς δεν το θυμάται. Η Φλώρινα και η Καστοριά είναι οι πιο απόμερες περιοχές της Μακεδονίας. Όσον αφορά το όνομα της Μακεδονίας που δόθηκε στο Σκοπιανό κράτος, μας πονάει πάρα πολύ. Ιδιαίτερα, διότι σε εμάς αποδίδεται το πρόβλημα. Σε βάρος του δικού μας νομού έχουν αλυτρωτικές βλέψεις οι Σκοπιανοί. Ήθελα να σας το θυμίσω, διότι το έχουμε ξεχάσει τελείως.

ΗΛΙΑΣ ΠΑΠΑΔΟΠΟΥΛΟΣ (Πρόεδρος της Επιτροπής): Το λόγο έχει η Ελένη Σιούτη.

ΕΛΕΝΗ ΣΙΟΥΤΗ (Β' Αθηνών): Δεν ανέχομαι να υποτιμώνται άλλο οι Έλληνες. Αυτό που κάνουμε είναι να προσπαθούμε να βρούμε τα ελλειψώματα των Ελλήνων. Είμαστε εριστικοί. Όμως, είμαστε και απόγονοι των αρχαίων Ελλήνων, κάτι το οποίο θα έπρεπε να μας κάνει υπερήφανους. Πρέπει να εγκαταλείψουμε αυτήν την ξενομανία και να επιστρέψουμε στα ήθη και στα έθιμα τα ελληνικά, χωρίς να σνομπάρουμε κανέναν και τίποτα. Την προηγούμενη εβδομάδα διάβασα στο «Μαντάμ Φιγκαρό», ένα γαλλικό περιοδικό, που εκδίδεται και στα ελληνικά, ένα άρθρο ενός Γάλλου δημοσιογράφου που μας περιέγραφε σαν απολίτιστους, άξεστους και συνιστούσε στους Γάλλους τουρίστες να επισκεφθούν την Τουρκία που θεωρούσε σαν πιο πολιτισμένη χώρα.

ΗΛΙΑΣ ΠΑΠΑΔΟΠΟΥΛΟΣ (Πρόεδρος της Επιτροπής): Το λόγο έχει η Ιωάννα Αβραμιδίου.

ΙΩΑΝΝΑ ΑΒΡΑΜΙΔΟΥ (Νομός Κοζάνης): Θα ήθελα να σας πω ότι δεν πρέπει να μείνουμε στο ένδοξο παρελθόν. Πρέπει να κοιτάξουμε το μέλλον και να προσπαθήσουμε να μιμηθούμε τα όσα έκαναν οι πρόγονοί μας. Μόνο αν στηριχθούμε στις δικές μας δυνάμεις, θα μεγαλοργήσουμε ξανά. Πρέπει να αποδείξουμε ότι και εμείς είμαστε ένδοξοι.

ΗΛΙΑΣ ΠΑΠΑΔΟΠΟΥΛΟΣ (Πρόεδρος της Επιτροπής): Το λόγο έχει η Ηλιάνα Μπουζάλη.

ΗΛΙΑΝΑ ΜΠΟΥΖΑΛΗ (Νομός Καστοριάς): Θέλω να αναφερθώ στο θέμα που έθιξε η κοπέλα από την Κοζάνη. Θεωρώ ότι η προγονοπληξία είναι ανώφελη. Γιατί να μην κάνουμε τους δικούς μας απογόνους υπερήφανους για μας;

Κατάγομαι από την Καστοριά, που αντιμετωπίζει προβλήματα, όπως η Φλώρινα και η Κοζάνη. Θα αναφερθώ και εγώ στην Κύπρο και θα πω ότι ο απλός πολίτης συμπάσχει με τον Κύπριο πολίτη, κατανοώντας τα προβλήματά του. Όταν όμως ο απλός πολίτης πάρει στα χέρια του την εξουσία, δεν λειτουργεί με ήθος και συνείδηση δικαίου, αλλά σαν τεχνοκράτης πολιτικός, που εκπροσωπεί και εκπληρώνει συμφέροντα κάθε είδους. Αυτό πρέπει να σταματήσει. Ελπίζω η παγιομένη αυτή νοοτροπία να αλλάξει σύντομα, διότι αυτή αποτελεί το βασικό μας πρόβλημα.

ΗΛΙΑΣ ΠΑΠΑΔΟΠΟΥΛΟΣ (Πρόεδρος της Επιτροπής): Το λόγο έχει η Σοφία Παππά.

ΣΟΦΙΑ ΠΑΠΠΑ (Υπόλοιπο Αττικής): Ορισμένα παιδιά είπαν ότι είναι μάταιο να αναφερόμαστε στην απελευθέρωση της Κύπρου και ότι τα πράγματα έχουν προκαθοριστεί από την Τουρκία. Θέλω να αναφέρω τα λόγια του Λέο Μπουσκάλια: «Το όνειρο του σήμερα θα είναι η πραγματικότητα του αύριο». Δυστυχώς ξεχάσαμε να ονειρευόμαστε και εμείς τα παιδιά πρέπει να διδάξουμε στους μεγαλύτερους τον τρόπο να ονειρεύονται.

ΗΛΙΑΣ ΠΑΠΑΔΟΠΟΥΛΟΣ (Πρόεδρος της Επιτροπής): Το λόγο έχει ο Χρήστος Γραμματιάδης.

ΧΡΗΣΤΟΣ ΓΡΑΜΜΑΤΙΑΔΗΣ (Β' Αθήνας): Αν δεν κάνω λάθος, ο συνάδελφος Ρήγας, από τη Μαγνησία, ανέφερε ότι για το κυπριακό ευθύνονται και οι ίδιοι οι Κύπριοι, διότι δεν έχει επιδιωχθεί η ένωση της Κύπρου με την Ελλάδα τόσα χρόνια τώρα. Επειδή είστε πολιτικός, κατά τη γνώμη μου πολιτική είναι η τέχνη του εφικτού. Πιστεύω, το να αναφερόμαστε μόνο σε ουτοπίες ή μεγαλοϊδεατισμούς καθαρά απραγματοποίητους δεν έχει θέση στην πολιτική.

Η Κύπρος είναι αναγνωρισμένο ανεξάρτητο κράτος και η ένωσή της με την Ελλάδα μόνο προβλήματα θα μπορούσε να προκαλέσει. Είναι Έλληνες, αλλά ζουν σε ανεξάρτητο κράτος. Κανείς δεν αρνείται την ελληνικότητά τους, αλλά παρ' όλα αυτά η ένωση με την Ελλάδα δεν θα απέφερε κανένα κέρδος.

Μία κοπέλα από την Κύπρο είτε για το λάθος που καλλιέργηται, όταν οι Έλληνες μαθαίνουν να μισούν τους Τούρκους. Η μητέρα μου ήλθε πριν 20 χρόνια στην Ελλάδα από την Κωνσταντινούπολη, όπου ζούσε η οικογένειά της. Αυτό που έχω μάθει από τη μητέρα μου είναι ότι ο τουρκικός λαός δεν έχει να χωρίσει τίποτα με τον ελληνικό, ότι οι Τούρκοι δεν είναι διαφορετικοί από τους Έλληνες, ότι είναι αγνοί και ότι οι μόνοι που φταίνε είναι οι κυβερνήσεις, που αποτελούν ανδρείκελα και υποχείρια και δημιουργούν προβλήματα στους δύο λαούς. Εάν δεν υπήρχαν οι κυβερνήσεις, μόνο ειρήνη και συνεργασία θα υπήρχε στην περιοχή του Αιγαίου.

ΗΛΙΑΣ ΠΑΠΑΔΟΠΟΥΛΟΣ (Πρόεδρος της Επιτροπής): Το λόγο έχει ο Κωνσταντίνος Κούγιας.

ΚΩΝΣΤΑΝΤΙΝΟΣ ΚΟΥΓΙΑΣ (Α' Αθήνας): Θα ήθελα να υποβάλω ένα ερώτημα για τα ελληνοτουρκικά. Οι Τούρκοι είναι γνωστό ότι βραβεύουν Έλληνες, που προωθούν τα συμφέροντά τους στην Ελλάδα. Όπως για παράδειγμα να διχοτομήσουμε το Αιγαίο, να υπάρξει συγκυριαρχία κ.λπ. Αν εμείς κάνουμε το ίδιο με την Τουρκία, θα ήθελα να μάθω, εάν υπάρξει κάποιος πανεπιστημιακός, δημοσιογράφος ή οτιδήποτε άλλο, που θα υπερασπίσει τα δικά μας δικαιώματα, που αφορούν τον ξεριζωμένο Ελληνισμό της Ίμβρου, της Τενέδου, της Κωνσταντινούπολης και εάν αυτός ο άνθρωπος θα επιζήσει στην Τουρκία, χωρίς να τον φάνε οι φυλακές του Ιμραλί, όπως συμβαίνει με τον Κούρδο ηγέτη Οτσαλάν, ή θα τον σκοτώσει κάποιος γκρίζος λύκος.

Το δεύτερο ερώτημά μου αφορά τη Βόρειο Ήπειρο, που το θέμα της δεν έχει επιλυθεί από το 1946. Οι Αλβανοί με ένοπλο αγώνα διεκδικούν τα δικαιώματά τους στη Γιουγκοσλαβία. Αν και εμείς κάνουμε το ίδιο στην Αλβανία, ο κ. Σολάνα και η κυρία Ολμπράιτ πώς θα χαρακτηρίσουν τους Βορειοηπειρώτες εκεί; Το πρόβλημα της Φλώρινας και γενικά της Δυτικής Μακεδονίας δημιουργείται από τους ίδιους τους Έλληνες πολιτικούς, όταν κάποιος Έλληνας πολιτικός, του κυβερνώντος κόμματος μάλιστα, χόρευε τραγούδια των Σκοπίων, αναγνωρίζοντας ότι η Μακεδονία και τα Σκόπια είναι ένα και το αυτό, κάτι που δεν μας συμφέρει.

ΗΛΙΑΣ ΠΑΠΑΔΟΠΟΥΛΟΣ (Πρόεδρος της Επιτροπής): Ο Θεόδωρος Σολδάτος έχει το λόγο.

ΘΕΟΔΩΡΟΣ ΣΟΛΔΑΤΟΣ (Α΄ Θεσσαλονίκης): Ήθελα να πω σχετικά με την Κύπρο ότι ούτε η Ελλάδα έχει ξεχάσει την Κύπρο ούτε το αντίθετο έχει συμβεί. Σχετικά με την ένωση της Κύπρου με την Ελλάδα έχω να παρατηρήσω ότι η ένωση αυτή ποτέ δεν θα πραγματοποιηθεί, εάν η Κύπρος δεν ελευθερωθεί. Η Ελλάδα αισθάνεται χρέος και τύψεις και ακόμη και τώρα κάνει σοβαρές κινήσεις, για να την σώσει. Όμως το πρόβλημα αυτό δεν αφορά μόνο την Κύπρο, αλλά όλα τα σύνορα της Ελλάδας, που δέχονται επιθέσεις από παντού. Η Ελλάδα από παντού αιμορραγεί. Δεν υπάρχει προοπτική για τις ακριτικές περιοχές. Ακόμα και στη Θεσσαλονίκη, που είναι η δεύτερη μεγάλη πόλη μετά την Αθήνα, επικρατεί το κλίμα της αγωνίας και του φόβου. Δεν αισθανόμαστε σίγουροι, διότι δεν βλέπουμε να γίνεται πράξη αυτό που ελπίζουμε. Αυτό που προσδοκούμε είναι η αναγέννηση η πολιτισμική. Η αναγέννηση αυτή ξεκινά από μικρά πράγματα. Έχουν υπάρξει πολλές ευκαιρίες που πήγαν χαμένες. Εάν προσέξουμε τα μικρά, δε θα φτάσουμε στο σημείο να έρχεται ο Τούρκος πράκτορας στη Βουλή.

Είμαι αισιόδοξος. Πιστεύω ότι όλοι στην Ελλάδα κάνουν ό,τι μπορούν, για να γίνει η Ελλάδα δυνατή.

ΗΛΙΑΣ ΠΑΠΑΔΟΠΟΥΛΟΣ (Πρόεδρος της Επιτροπής): Ο Νικόλαος Βάσσης έχει το λόγο.

ΝΙΚΟΛΑΟΣ ΒΑΣΣΗΣ (Νομός Σερρών): Θα ήθελα να πω σε όσους αμφισβητούν το θέμα της Κύπρου, ότι πρόκειται για ένα εθνικό θέμα και πιστεύω ότι η Κύπρος και η Ελλάδα είναι ένα, ένας πολιτισμός, μια ιστορία, μια πορεία ανά τους αιώνες.

Θα ήθελα ακόμη να πω, πως λυπάμαι που δεν παρίσταται κάποιος από το Υπουργείο Εξωτερικών. Θα ήθελα, επίσης, να του κάνω κάποια υπόδειξη, ότι τα εθνικά θέματα δεν λύνονται πάνω σε πολυτελείς πολυθρόνες, εν μέσω θεσμών, χαιρετισμών και φωτογραφιών, αλλά πάνω σε καρέκλες με απλωμένους τους ελληνικούς χάρτες.

Τελειώνοντας, θα ήθελα να αναφέρω τα λόγια ενός αγανακτισμένου Κύπριου, με πόνο ψυχής είπε: «Πού είσαι Παλληκαρίδη, να τους φτύσεις κατάμουτρα, μπας και βρουν τη ντροπή που 'χασαν, μπας και αγοράσουν λίγο «δεν ξεχνώ» απ' αυτό, που πουλιέται μπόλικο

στα βιβλιοπωλεία».

ΗΛΙΑΣ ΠΑΠΑΔΟΠΟΥΛΟΣ (Πρόεδρος της Επιτροπής): Θα ήθελα να σας ενημερώσω ότι με ευθύνη του Προέδρου της Βουλής τα πρακτικά των συνεδριάσεων της «Βουλής των Εφήβων» δημοσιεύονται και έχουν έτσι τη δυνατότητα να τα διαβάσουν όσοι ενδιαφέρονται.

Ο Παναγιώτης Τσάγκας έχει το λόγο.

ΠΑΝΑΓΙΩΤΗΣ ΤΣΑΓΚΑΣ (Νομός Ηλείας): Κατ' αρχάς, θέλω να πω ότι εύχομαι η εκτίμησή μου για το εάν έχουν ξεχάσει την Κύπρο να είναι λανθασμένη.

Το γεγονός ότι υπάρχει στασιμότητα στο θέμα της Κύπρου, δε σημαίνει ότι την έχουμε ξεχάσει. Η Κύπρος είναι το τελευταίο οχυρό του Ελληνισμού στην Ανατολή. Εδώ μιλάμε σαν να τη θεωρούμε χαμένη υπόθεση. Γιατί συμβιβάζομαστε; Εάν την ξεχάσουμε, το ίδιο θα συμβεί στη Θράκη, στα νησιά του Αιγαίου, στην Ήπειρο, στη Μακεδονία κ.α.

Στο σημείο αυτό εισέρχεται στην αίθουσα ο Πρόεδρος της Βουλής κ. Απόστολος Χρ. Κακλαμάνης.

ΗΛΙΑΣ ΠΑΠΑΔΟΠΟΥΛΟΣ (Πρόεδρος της Επιτροπής): Το λόγο έχει η Παρασκευή Καρακούση.

ΠΑΡΑΣΚΕΥΗ ΚΑΡΑΚΟΥΣΗ (Νομός Έβρου): Κύριε Πρόεδρε, θα ήθελα να ρωτήσω τι τελικά γίνεται εδώ μέσα, μετά τα όσα είπαμε για τη Θράκη, το Αιγαίο κ.λπ. Θα ήθελα να ρωτήσω, εάν όλοι εδώ μέσα έχουμε το ίδιο εθνικό φρόνημα.

ΗΛΙΑΣ ΠΑΠΑΔΟΠΟΥΛΟΣ (Πρόεδρος της Επιτροπής): Θεωρώ αυτονόητο ότι όλοι έχουμε την ίδια εθνική ευαισθησία.

Νομίζω ότι θα πρέπει να διακόψουμε και να συνεχίσουμε κατά τη διάρκεια της αυριανής συνεδρίασης...

ΑΓΗΣΙΛΑΟΣ ΠΑΝΑΓΙΩΤΟΠΟΥΛΟΣ (Νομός Ευβοίας): Κύριε Πρόεδρε, θα ήθελα να μιλήσω για 1'. Ήρθαμε εδώ, για να πούμε τις απόψεις μας.

ΑΠΟΣΤΟΛΟΣ ΧΡ. ΚΑΚΛΑΜΑΝΗΣ (Πρόεδρος της Βουλής): Θα ήθελα να πω κάτι στον κ. Παναγιωτόπουλο. Όλοι έχουμε την αξίωση να μας σεβόνται στο σπίτι μας, στην τάξη μας, στην κοινωνία και αλλού. Για να το πετύχουμε, όμως, από, πρέπει να σεβόμαστε και εμείς τους άλλους. Το να θορυβούμε, το να σκεπάζουμε με τη φωνή μας τη φωνή των άλλων, το να δείχνουμε κάτι παραπάνω απ' ό,τι η ηλικία μας επιτρέπει, κινδυνεύει να θεωρηθεί ότι δεν σεβόμαστε τους άλλους. Έτσι, πώς θα κατακτήσουμε το δικό τους σεβασμό;

ΗΛΙΑΣ ΠΑΠΑΔΟΠΟΥΛΟΣ (Πρόεδρος της Επιτροπής): Ο Αγησίλαος Παναγιωτόπουλος έχει το λόγο.

ΑΓΗΣΙΛΑΟΣ ΠΑΝΑΓΙΩΤΟΠΟΥΛΟΣ (Νομός Ευβοίας): Θα ήθελα να πω ότι συμφωνώ με τη συνάδελφο που είπε ότι ξεχνάμε, όπως συμφωνώ και με την κοπέλα, που είπε ότι πρέπει να έχουμε σαν πρότυπο το ένδοξο παρελθόν μας. Σαν παράδειγμα θα σας πω ότι το γιουγκοσλαβικό δεν μου έκανε πολύ μεγάλη εντύπωση, όσο μου έκανε η σύλληψη του Οτσολάν, γιατί τα ίδια έκανε και η Αθηναϊκή Συμμαχία, όταν είχε κάνει τη Μίλητο. Η Αθηναϊκή Συμμαχία ήταν ουσιαστικά το ΝΑΤΟ της εποχής εκείνης.

Θα ήθελα, επί τη ευκαιρία, να ρωτήσω τον παριστάμενο κ. Κακλαμάνη, για το ποιος θα μας εγγυηθεί, ότι αυτά που λέμε εδώ θα ακουστούν. Ξέρω από την αδελφή μου, που ήταν μέλος της «Βουλής των Εφήβων» πριν από δύο χρόνια, ότι όσα είχαν πει πήγαν στο «βρόντο».

ΑΠΟΣΤΟΛΟΣ ΧΡ. ΚΑΚΛΑΜΑΝΗΣ (Πρόεδρος της Βουλής): Θα ήθελα να πω δυο λόγια στο φίλο Αγησίλαο. Η Α-θηναϊκή Συμπολιτεία και η Αθήνα εξεμεταλλεύονται τις συμμάχους πόλεις, επικαλούμενες το φόβο της Σπάρτης. Όσον αφορά στο θεσμό της Βουλής των Εφήβων, πέρα απ' όσα σας είπα χθες, αντιλαμβάνομαι ότι υπάρχουν ερωτηματικά, που υπάρχουν και σε μεγαλύτερους από εσάς και πολύ πιο έμπειρους.

Οι φιλοδοξίες μας δεν είναι τρομερές, αντίθετα θα έλεγα ότι είναι πολύ περιορισμένες. Εκείνο που σκεφθήκαμε ήταν ότι θα έπρεπε να έχουν την ευκαιρία, όσοι νέοι το επιθυμούν, σε μια ηλικία που προετοιμάζονται για να βγουν στην κοινωνία, είτε τελειώνοντας το Λύκειο και συνεχίζοντας τις σπουδές τους είτε να εργασθούν, να συμμετέχουν σ' αυτό που λέμε «κοινά». Να βγουν από το στενό κλοιό της οικογενειακής, της σχολικής ζωής και να επικοινωνήσουν, πάνω σε ζητήματα γενικότερου ενδιαφέροντος, με άλλους συνομηλικούς τους.

Πιστεύουμε –και δεν έχουμε διαψευστεί σ' αυτό– ότι, όσα παιδιά πήραν μέρος στο πρόγραμμα αυτό, έστω και αν δεν έφθασαν εδώ, ωφελήθηκαν. Κατέβαλαν μια προσπάθεια να οργανώσουν τις σκέψεις τους, και αν μάλιστα δεν είχαμε κάποιες περιπτώσεις υπερπροστατευτικών γονέων ή και αντηρήσεις εκπαιδευτικών ή και των ίδιων των παιδιών, λόγω κά-ποιων αδυναμιών, η εμπειρία αυτή θα ήταν περισσότερο ωραία και χρήσιμη. Άλλωστε, δίδεται η δυνατότητα να οργανώσετε τις σκέψεις σας, σε χρόνο που εσείς επιλέγετε, ελεύθερα και όχι όπως εμείς παλιά, γράφοντας την έκθεση στον περιορισμένο χώρο της τάξης.

Πιστεύω ότι χιλιάδες παιδιών ωφελήθηκαν, μπαίνοντας ακριβώς σε αυτήν τη διαδικασία.

Από την πλευρά της Πολιτείας και της κοινωνίας, θα μου πείτε, τι γίνεται; Κανένας δεν είναι ο τέλειος. Και δικαιολογείται ένας πολύ νέος άνθρωπος –και χαρακτηριστικό της νιότης είναι η τόλμη και η ορμητικότητα, η αίσθηση του απολύτως σωστού– να αισθάνεται ότι είναι τέλειος. Η Πολιτεία, η κοινωνία σαφώς δεν είναι τέλεια. Στις διαδικασίες αυτές, όταν κανείς απευθύνεται σε νέους ανθρώπους, αυτά τα πράγματα δικαιολογούνται.

Πολλοί βλέπουν με ιδιοτέλεια τέτοιες κινήσεις. Έχω προσωπική εμπειρία τεσσάρων ετών στο Υπουργείο Παιδείας και θα σας πω ότι, όσο αγνές και αν ήταν οι προθέσεις μου, υπήρξαν θέσεις ή από τον πολιτικό κόσμο ή από την κοινωνία, που με έκαναν να αισθάνομαι ότι δεν αντιμετωπίζονται με την ίδια αγνή πρόθεση οι προσπάθειες αυτές.

Όσον αφορά στο θεσμό αυτό έχουν ειπωθεί πολλά. Το σημαντικότερο είναι αυτό που ακούστηκε προ ολίγου

: «Ποιος μας εγγυάται ότι αυτά που λέμε δεν πάνε στο βρόντο»; Η απάντηση είναι απλή. Αν δεν σας εγγυηθεί κανείς ή αν σας πει κάποιος ότι αυτά που λέτε πράγματι πηγαίνουν στο βρόντο, είναι λόγος αυτός, για να γυρίσω πέντε χρόνια πίσω και να σταματήσω το θεσμό; Ήδη δεν έχετε μια πολύ χρήσιμη εμπειρία; Είναι μικρή η εμπειρία, ότι σήμερα είστε εδώ, ανάμεσα σε συνομηλικούς σας και επικοινωνείτε, δοκιμάζοντας τη δυνατότητα του λόγου σας σε ένα τέτοιο ακροατήριο και σε αυτόν εδώ το χώρο, δοκιμάζοντας τη σκέψη σας, τα συναισθήματά σας, τους προβληματισμούς σας, σε σχέση με τις σκέψεις, τα αισθήματα των λοιπών συνομηλικών σας;

Υπάρχει κανείς, μπορεί ίσως να υπάρχει εκτός αυτού του χώρου, που πιστεύει, ότι δεν είναι χρήσιμος ο συγκεκριμένος θεσμός; Είναι πολλοί αυτοί, που θα ήθελαν να μην ταράσσονται τα νερά. Και μια πέτρα να ρίξεις στα νερά αυτά, θα πάει στον πάτο. Όμως, έστω και για δέκατα του δευτερολέπτου, τα νερά θα ταραχθούν.

Αγαπητέ μου Αγησίλαε, μετάφερε στην αδελφή σου, ότι τα όσα είπε, έχουν καταγραφεί. Κάποιοι τα διάβασαν, κάποιοι αδιαφόρησαν. Χθες κυκλοφόρησε ένα CD ROM με τα Πρακτικά και των τριών Συνόδων της «Βουλής των Εφήβων» και μάλιστα κατά περιοχή, κατά νομό. Η αποδελτίωση που γίνεται σε όλα αυτά τα κείμενα, συντίθεται σε ένα κείμενο, εύχρηστο για όλους, για τον Κοινοτάρχη, για την ΟΛΜΕ και για όποιον σκέπτεται το νομό ή τα προβλήματά του και μπορεί να διαβάσει και να ωφεληθεί. Και θα ωφεληθούν όσοι διαβάσουν, γιατί θα δουν ότι αυτά τα δεκαεπτάχρονα παιδιά δεν είναι τα παιδιά που μπορούμε να τα μαλώσουμε ή να τα χαϊδέσουμε, αλλά είναι τα παιδιά που σκέπτονται, που μπορεί να μη σκέπτονται τέλεια, λόγω της ηλικίας τους ή μπορεί να έχουν κάποιο θράσος στον τρόπο έκφρασής τους. Όμως τί είναι προτιμότερο; Να μη μιλούν, διότι αν μιλήσουν, θα μιλήσουν με θράσος; Εγώ προτιμώ την έκφραση της ελεύθερης άποψης των νέων, από το να μη μιλούν καθόλου.

Παιδιά μου, ο θεσμός αυτός νομίζω ότι είναι ιδιαίτερα σημαντικός. Δεν έχει σημασία, αν όσα έχετε πει, γίνουν ή όχι. Προσωπικά εμένα δεν με απασχολεί. Με ενδιαφέρει, κυρίως, οι νέοι άνθρωποι να αντιληφθούν ότι το να λυθούν ή να μη λυθούν προβλήματα, το να προχωρήσει ο τόπος αυτός μπροστά, το να κυριαρχήσουν περισσότερο ανθρωπιστικές ιδέες, από τις αντιλήψεις του ωφελμισμού και της κερδοσκοπίας που βλέπουμε γύρω μας, παίζει μεγάλο ρόλο.

Δεν μπορεί κανείς να πει: «θα μιλήσω, εφόσον μου εγγυηθεί κάποιος ότι θα λυθούν τα προβλήματα». Αυτό είναι μεγάλο λάθος. Θα πρέπει να μιλήσεις και σήμερα και αύριο και όταν θα γυρίσεις στο σχολείο σου και στην πόλη που ζεις, θα συνεχίσεις να μιλάς και κάθε φορά θα βελτιώνεις το λόγο σου και την όλη παρουσία σου και έτσι θα προετοιμάζεσαι, για να προχωρήσεις «καταμεσής της κοινωνίας» και όχι στο περιθώριο της, όπως, ίσως, κάποιοι θα ήθελαν τη σημερινή

νεολαία, το σημερινό λαό και, ίσως, όλους τους λαούς του κόσμου.

Αυτά σας τα λέω με πολλή αγάπη και μεγάλο σεβασμό προς τις απόψεις σας. Συζητήστε όσο μπορείτε και στην αυριανή συνεδρίασή σας.

Στο σημείο αυτό μερικοί μαθητές ρωτούν τον Πρόεδρο της Βουλής κ. Κακλαμάνη, εάν θα είναι και στην αυριανή συνεδρίαση και ο Πρόεδρος της Βουλής συνεχίζει:

Το πρόβλημα, παιδιά μου, δεν είναι ο διάλογος με μένα, αλλά να γίνει διάλογος μεταξύ σας. Αυτός είναι ο σκοπός του προγράμματος. Μας ενδιαφέρει εσείς, τι θα πείτε και όχι εγώ τι θα πω. Ενδεχομένως, με την ξεπερασμένη λογική και, γιατί όχι, να προσπαθήσω να σας «καπελώσω» με αυτήν τη διαδικασία με τις δικές μου αντιλήψεις, προφανώς, λόγω μεγαλύτερης πείρας και δυνατότητας. Σκοπός της σημερινής διαδικασίας είναι, φεύγοντας από δω, να θυμηθείτε και αυτόν που αμφισβήτησε και εκείνον που είπε ότι όλα είναι καλά, και εκείνον που μίλησε για το περιβάλλον και την οικολογία και εκείνον που μίλησε για τα ανθρώπινα δικαιώματα και για τα εθνικά θέματα και για την ανεργία και για τη μόρφωσή μας. Γενικώς να θυμηθείτε αυτόν που εισέφερε ιδέες.

Σε άλλη Επιτροπή που πήγα, με ρώτησαν με ποιο τρόπο γίνεται η επιλογή των μαθητών. Σας απαντώ πως αυτό που έχω ζητήσει από την Επιτροπή του Προγράμματος –και η Επιτροπή δεν ελέγχει τους εκπαιδευτικούς που επιλέγουν απά τα κείμενα– είναι να μη στέκονται στο εάν οι μαθητές κάνουν κάποια συντακτικά ή γραμματικά λάθη. Συγκεκριμένα τους είχα πει, ότι σ' ένα κείμενο που μπορεί να το βρείτε εντελώς απαράδεκτο, μπορεί, όμως, να υπάρχει κάπου καταχωνιασμένο ένα «μικρό διαμάντι», μία ιδέα, μία σκέψη. Και αυτό να κρύβεται μέσα σε ένα κείμενο που έχει πολλά και ανούσια πράγματα. Εκείνο που μας ενδιαφέρει είναι το πως θα φθάσουν μέχρι εδώ και πως θα φθάσουν μέσα από τα κείμενά σας σε ολόκληρη την κοινωνία και στους φορείς της κοινωνίας οι ιδέες και οι σκέψεις, που είναι φυσικό να μην υπάρχουν στη δική μας ηλικία. Ιδέες και σκέψεις που υπάρχουν στη δική σας ηλικία.

ΗΛΙΑΣ ΠΑΠΑΔΟΠΟΥΛΟΣ (Πρόεδρος της Επιτροπής): Κύριε Πρόεδρε, να μου επιτρέψετε να σας πω ότι αυτό έχει γίνει ήδη πράξη, γιατί πολλοί από τους κυρίους και τις κυρίες Έφηβους Βουλευτές ζητούν να μιλήσουν τρίτη και τέταρτη φορά. Αυτό σημαίνει ότι ζουν αυτό που τους είπατε.

Το λόγο έχει ο Αριστείδης Ρήγας.

ΑΡΙΣΤΕΙΔΗΣ ΡΗΓΑΣ (Νομός Μαγνησίας): Κύριε Πρόεδρε, έχω βέβαια μερικές αντιρρήσεις και δεν είμαι θετικός προς αυτόν το θεσμό.

ΑΠΟΣΤΟΛΟΣ ΧΡ. ΚΑΚΛΑΜΑΝΗΣ (Πρόεδρος της Βουλής): Τότε γιατί ήρθατε;

ΑΡΙΣΤΕΙΔΗΣ ΡΗΓΑΣ (Νομός Μαγνησίας): Το ανέφερα και στο γραπτό μου ότι δεν είμαι θετικός στο θεσμό. Και επειδή με καλέσατε, ήρθα να σας το πω και από κοντά.

ΑΠΟΣΤΟΛΟΣ ΧΡ. ΚΑΚΛΑΜΑΝΗΣ (Πρόεδρος της Βουλής): Τότε, πρέπει να εκτιμήσετε κάτι από αυτόν το θεσμό, ότι δηλαδή, αν και δεν είστε θετικός και το αναφέρετε και στο κείμενό σας, η Επιτροπή σας επέλεξε και θέλατε να έρθετε να το πείτε και στη Βουλή. Αυτό είναι πολύ σημαντικό. Δείχνει ότι αυτός ο θεσμός λειτουργεί έτσι, ώστε να μπορούν να φθάσουν όλες οι απόψεις στο Κοινοβούλιο. Από τις πιο συντηρητικές και ακραίες απόψεις μέχρι τις πιο ανατρεπτικές απόψεις. Αυτό είναι ένα μάθημα δημοκρατίας.

ΑΡΙΣΤΕΙΔΗΣ ΡΗΓΑΣ (Νομός Μαγνησίας): Θα ήθελα να σας κάνω μερικές ερωτήσεις.

ΑΠΟΣΤΟΛΟΣ ΧΡ. ΚΑΚΛΑΜΑΝΗΣ (Πρόεδρος της Βουλής): Είπα προηγουμένως και στο συνάδελφό σας Αγησίλαο ότι πρέπει να υπάρχει αλληλοσεβασμός. Εάν μου υποβάλλετε κάποιες ερωτήσεις, το ίδιο δικαίωμα πρέπει να έχουν και οι υπόλοιποι συνάδελφοί σας. Υπάρχει κάποιος κανονισμός που πρέπει να τηρείται. Δε πρέπει να διεκδικείτε μία ιδιαιτερότητα σε σχέση με τους υπολοίπους. Μπορείτε, όμως, να εκφράζετε ελεύθερα την άποψή σας. Και στο χρόνο που έχετε, μπορείτε να απευθύνετε και το κατηγορητήριο εναντίον αυτού του θεσμού. Αλλά να αναγνωρισθεί σε σας εξαιρετικά ένα δικαίωμα να τοποθετείτε τον Πρόεδρο της Βουλής απέναντί σας και να του υποβάλλετε ερωτήσεις και αυτός «οιονεί ανακρινόμενος» να απαντήσει, αυτό δε θα γίνει. Και αν το έκανα, δε θα έδινα σωστό μάθημα δημοκρατίας, όχι σε σας, που θα μπορούσατε να μου πείτε ότι δεν το χρειάζεσθε, αλλά στα άλλα παιδιά.

Θα τηρήσετε τον Κανονισμό. Όπως ακούσατε και από τον Πρόεδρο κ. Παπαδόπουλο, στην άσκηση των καθηκόντων μου έχω κάποια ασυτηρότητα. Πιστεύω ότι το να διεκδικεί κάποιος ή κάποιες μέσες σ' ένα σύνολο μία ξεχωριστή μεταχείριση είναι και αντιδημοκρατικό.

Θα μιλήσετε είτε κατά τη σημερινή συνεδρίαση είτε κατά την αυριανή για τα θέματα που αφορούν αυτήν την Επιτροπή. Εάν δεν είστε θετικός, όπως μας δηλώσατε, αυτό είναι κάτι που σεβόμεθα. Αυτό δε σημαίνει, όμως, ότι θα επιτρέψουμε να δημιουργήσετε δικό σας κανονισμό και δική σας διαδικασία. Υποθέτω ότι κάποιοι που μετέχουν αυτής της Επιτροπής, δικαίως θα διαμαρτυρηθούν, ζητούντες να κάνουν και εκείνοι κάποια δική τους διαδικασία. Αυτά σου τα λέω, με αγάπη.

ΗΛΙΑΣ ΠΑΠΑΔΟΠΟΥΛΟΣ (Πρόεδρος της Επιτροπής): Ο Νικόλαος Μάντισιος έχει το λόγο.

ΝΙΚΟΛΑΟΣ ΜΑΝΤΙΣΙΟΣ (Νομός Ροδόπης): Προηγουμένως αναφέρθηκα στο θέμα της παραγκώνισης της Κύπρου. Ένα παιδί είπε, ότι μόλις το 1% έγραψε για θέματα Κύπρου, Απόδημου Ελληνισμού κ.λπ. Εγώ είπα, γιατί παραγκωνίστηκε το θέμα. Δεν είπα, αν πρέπει ή όχι. Εγώ ξέρω, ότι ο Ελληνισμός είναι ένας, ενιαίος και αδιαίρετος. Οι Έλληνες είναι Έλληνες, είτε βρίσκονται στον πατριωτικό χώρο της Ελλάδας είτε είναι Απόδημος Ελληνισμός, είτε είναι στον Πόντο, είτε στην Μ. Ασία, είτε στην Κύπρο, είτε στην Αυστραλία, εί-

τε στην Αμερική, ή οπουδήποτε. Αν υποστήριζα το αντίθετο, θα ήμουν ανάξιος του να κατέχω την τιμή να αυτοαποκαλούμαι Έλληνας.

ΗΛΙΑΣ ΠΑΠΑΔΟΠΟΥΛΟΣ (Πρόεδρος της Επιτροπής): Η Σταυρούλα Τσούτση έχει το λόγο.

ΣΤΑΥΡΟΥΛΑ ΤΣΟΥΤΣΗ (Υπόλοιπο Αττικής): Πριν, ο φίλος μας από το Νομό Ευρυτανίας έθιξε τις ελληνοτουρκικές σχέσεις. Είπε, ότι οι Τούρκοι συμπαθούν τους Έλληνες και δεν έχω κανένα λόγο να μην το πιστεύω. Όμως, μου γεννάται ένα ερώτημα. Ξέρω, ότι εμείς εκλέγουμε τους αντιπροσώπους μας. Πώς γίνεται, λοιπόν, να δημιουργείται εχθρότητα και κάποια θερμά επεισόδια μεταξύ Ελλήνων και Τούρκων, όταν λογικά, κατά τα λεγόμενα, οι δύο λαοί αλληλοσυμπαθούνται; Δηλαδή, μήπως ο ρόλος των Κυβερνήσεων δεν είναι σωστός; Μήπως η δική μου η άποψη είναι λανθασμένη; Δεν μπορώ να καταλάβω. Ποια είναι η θέση των Κυβερνήσεων; Γιατί δημιουργούν αυτήν την αντιπαλότητα, αφού οι Έλληνες και οι Τούρκοι αλληλοσυμπαθούνται;

ΗΛΙΑΣ ΠΑΠΑΔΟΠΟΥΛΟΣ (Πρόεδρος της Επιτροπής): Η Νίκη Κόλλια έχει το λόγο.

ΝΙΚΗ ΚΟΛΛΙΑ (Νομός Ηλείας): Κύριε Πρόεδρε, για να γίνει πιο ευχάριστο το κλίμα, θα διαβάσω ένα απόσπασμα από το βιβλίο «Ζητείται ελπίς» του κυρίου Σαμαράκη. Θα ήθελα να κάνω και μία ευχή.

Το απόσπασμα αυτό λέει: «Το τελευταίο χειρόγραφο ήτανε τώρα. Να μπορούσε να το βαστάξει! Έβαλε όλη του τη δύναμη να το βαστάξει ως το τέλος. Όχι, δεν μπορούσε να κάνει φιλολογία μπροστά σε ένα παιδί. Δεν μπορούσε να λέει νέματα. Δεν μπορούσε να μην είναι ο αληθινός εαυτός του μπροστά σ' ένα παιδί. Μια φωνή μέσα του έλεγε. Δεν μπορώ, δεν μπορώ. Ήπιε λίγο νερό, προσπάθησε να την πνίξει τη φωνή. Μα τούτη εξακολουθούσε. Δεν μπορώ, δεν μπορώ. Μιλούσε εντελώς μηχανικά. Κοίταξε ξανά το παιδί, το είδε στο βάθος. Το βλέμμα του ήταν στηλωμένο πάνω του. Δεν μπορώ, δεν μπορώ, φώναζε».

Μακάρι, λοιπόν, όλοι οι άνθρωποι, όλοι οι μεγάλοι και όλοι οι πολιτικοί να είναι σαν τον άνθρωπο που περιγράφεται στο βιβλίο. Τότε, να είστε σίγουροι ότι θα βρεθεί και η ελπίδα και θα δημιουργήσουμε ένα καλύτερο κόσμο. Έτσι και βρεθεί έτσι ο κόσμος, τότε και εμείς οι έφηβοι και όλοι οι νέοι θα ανοίξουμε τις αγκαλιές μας και θα τους δεχθούμε, αρκεί να ανοίξουν και αυτοί τις δικές τους και να δεχθούν εμάς.

ΗΛΙΑΣ ΠΑΠΑΔΟΠΟΥΛΟΣ (Πρόεδρος της Επιτροπής): Το λόγο έχει η Ευαγγελία Πατέλη.

ΕΥΑΓΓΕΛΙΑ ΠΑΤΕΛΗ (Β' Αθήνας): Κατ' αρχήν, θα ήθελα να αναφερθώ στο θέμα που έθιξε ο συνάδελφος, που είπε, μήπως τα λόγια μας πάνε στο

βρόντο. Δεχθήκαμε μία διόρθωση, ότι δεν πάνε στο βρόντο, διότι σημασία έχει να τα ακούσουμε εμείς. Πώς τότε θα μπει η φαντασία στην εξουσία; Και πώς η λογική δε θα γίνει θηλιά που θα μας πνίγει; Που θα πνίγει τις σκέψεις μας, όπως είπε και ο Καζαντζάκης.

Ακούσαμε διάφορα για τη Φλώρινα, για τη Θράκη, για την Κύπρο, για όπου υπάρχουν ελληνικές καρδιές, για όπου χτυπάει η Ελλάδα. Δεν είναι μόνο αυτά. Ξέρετε, μήπως, πού είναι οι Οθωνοί και η Ερικούσα; Είναι τα διαπόντια νησιά και πάρα πολλές άλλες ακριτικές περιοχές, που αντιμετωπίζουν τα ίδια προβλήματα. Κοιτάζτε γύρω σας. Να σας πω εγώ τι βλέπω; Βλέπω μία τεράστια αφίσα με κόκκινα γράμματα, που γράφει «πωλείται». «Πωλείται η Ελλάδα». Πωλείται στους Τούρκους, στους Σκοπιανούς, πωλείται σε όλους, διότι η Ελλάδα δεν ανήκει στους Έλληνες. Δεν ανήκει στους Έλληνες, διότι δεν την ξεχάσαμε εμείς. Μας το επιβάλανε. Αφήνω στην κρίση σας να απαντήσετε στα ερωτήματα, ποιος πουλάει την Ελλάδα, με ποιο δικαίωμα πουλάει την Ελλάδα και γιατί πουλάει τη δική μας Ελλάδα;

ΗΛΙΑΣ ΠΑΠΑΔΟΠΟΥΛΟΣ (Πρόεδρος της Επιτροπής): Το λόγο έχει η Αγγελική Κανακάκη.

ΑΓΓΕΛΙΚΗ ΚΑΝΑΚΑΚΗ (Αίγυπτος): Κύριε Πρόεδρε, όλες αυτές τις ώρες ακούω διάφορες απόψεις. Κατακυριεύομαι από τη συγκίνηση, την αγωνία. Αισθάνομαι πατριωτισμό, συγκίνηση και δεν μπορώ να σας εκφράσω το πλήθος των αισθημάτων μου.

ΗΛΙΑΣ ΠΑΠΑΔΟΠΟΥΛΟΣ (Πρόεδρος της Επιτροπής): Νομίζω, ότι είναι η καλύτερη στιγμή για να λήξουμε τη συνεδρίασή μας.

Ας μείνουμε με αυτό το ευχάριστο συναίσθημα, που μας δημιούργησε η Αγγελική Κανακάκη από την Αίγυπτο.

Ήδη, ακούσατε απόψεις που διατυπώθηκαν από διάφορους ομιλητές. Νομίζω ότι ο καθένας έχει διαμορφώσει μία εικόνα. Αυτή η εικόνα μπορεί να τον οδηγήσει σε κάποια συγκεκριμένη πρόταση. Καλό θα είναι να διατυπώσετε γραπτά την πρότασή σας, ώστε να μπει σε ψηφοφορία. Η όποια ωφελιμότητα από αυτήν τη διαδικασία έχει σημασία και με τον τρόπο που θα διατυπωθεί.

Σας ευχαριστώ πολύ.

Στο σημείο αυτό και περί ώρα 13.20' λύεται η συνεδρίαση για αύριο ώρα 13.00' στην ίδια αίθουσα.

Ο ΠΡΟΕΔΡΟΣ ΤΗΣ ΕΠΙΤΡΟΠΗΣ

ΗΛΙΑΣ ΠΑΠΑΔΟΠΟΥΛΟΣ
ΒΟΥΛΕΥΤΗΣ ΚΑΒΑΛΑΣ